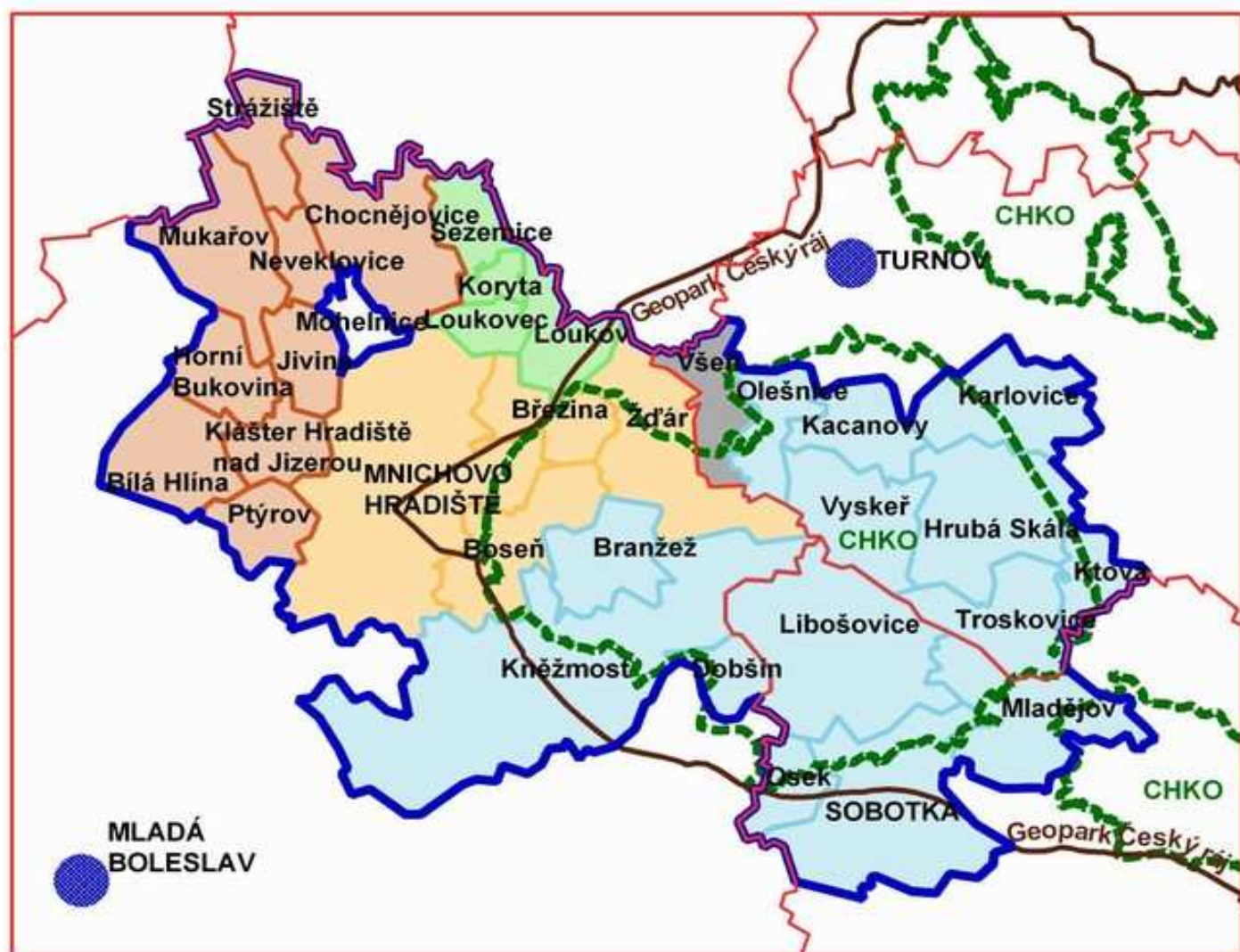

Strategický plán Leader

MAS „ Český ráj a Střední Pojizeří “ o.p.s.

„Živý a prosperující Český ráj a Střední Pojizeří“

říjen 2008

Osnova Strategického plánu Leader

1. Žadatel/předkladatel SPL	3
2. Základní údaje o území MAS	3
3. Zpracování SPL MAS	3
3.1 Způsob zpracování SPL MAS	3
3.2. Způsob zapojení místních aktérů do zpracování SPL.....	3
3.3. Identifikační údaje a způsob spolupráce s experty.....	5
4. Analýza území MAS	5
4.1. Hodnocení území.....	5
4.2. Zdroje území pro realizaci SPL.....	12
5. SWOT analýza	13
5.1. Vymezení SWOT analýzy.....	13
5.2. Metodika SWOT analýzy.....	15
6. Strategie	15
6.1. Priority a cíle.....	16
6.2. Způsoby dosahování cílů a priorit.....	19
6.3. Zapojení inovačních prvků.....	22
6.4. Finanční plán.....	24
6.5. Integrovaná strategie území.....	24
6.6. Monitoring naplňování cílů SPL.....	27
7. Partnerství MAS	27
7.1. Historie MAS.....	27
7.2. Zapojení partnerů do přípravy SPL.....	28
7.3. Vztah k obyvatelstvu.....	30
7.4. Otevřenost MAS.....	31
8. Zkušenosti a spolupráce	31
8.1. Zkušenosti.....	31
8.2. Spolupráce.....	32
9. Organizace a zdroje MAS	33
9.1. Organizační struktura a rozdělení odpovědností.....	34
9.2. Zdroje MAS pro činnosti spojené s realizací SPL.....	38
10. Administrativní postupy	41
10.1. Registrace projektů.....	41
10.2. Způsob výběru projektů.....	45
10.3. Realizační část.....	48
10.4. Kontrola činnosti MAS.....	51
10.5. Archivace.....	52
10.6. Monitoring.....	53
10.7. Vyhodnocení SPL (evaluace).....	54
10.8. Propagace MAS.....	57
11. Zapojení žen, mladých lidí a zemědělců	59
11.1. Zapojení mezi členy MAS.....	60
11.2. Účast v rozhodovacích orgánech.....	60
11.3. Existence komisí, pracovních skupin zaměřených na tuto problematiku.....	60
11.4. Analýza potřeb.....	60
11.5. Vztah cílů a fisčí k cílovým skupinám	60

1. Žadatel/předkladatel SPL

1.1. Přesný název místní akční skupiny (dále jen "MAS")

Místní akční skupina Český ráj a Střední Pojizeří

1.2. Právní forma MAS

Statut: Obecně prospěšné společnosti pro Český ráj

se sídlem: Karlovice čp. 12, 511 01 Turnov

IČ: 259 88 417

2. Základní údaje o území MAS

2.1. Rozloha v km²

Rozloha území, a počet území obcí v MAS Český ráj a Střední Pojizeří: **312 km² ; 33 obcí**

2.2. Počet obyvatel za poslední kalendářní rok (dle údajů ČSÚ)

Počet obyvatel k 31.12.2007 v obcích MAS Český ráj a Střední Pojizeří celkem: **22 127 obyvatel.**

3. Zpracování SPL MAS

3.1. Způsob zpracování SPL MAS;

Místní akční skupina vycházela při tvorbě SPL zejména z komplexní strategie zpracované na přelomu let 2006 - 2007 pod názvem „**Živý a prosperující Český ráj a Střední Pojizeří**“ na léta **2007 – 2013** (dále ISÚ). Tento koncepční rozvojový dokument vychází ze sociálně ekonomické analýzy území a potřeb území MAS, formuluje vizi rozvoje území, strategické a specifické cíle a navrhuje opatření k jejich dosažení. Strategie je vypracována pro časový horizont 2007 – 2013 a napojuje se tak na programovací období zemí EU.

SPL navazuje na vizi, cíle a opatření vymezená v ISÚ a rozpracovává je v souladu s podmínkami Programu rozvoje venkova, Osy IV. Na základě výsledků SWOT analýzy ISÚ a s přihlédnutím ke specifickým území MAS, zjištěným v rámci tvorby analytické části strategie, byla navržena základní struktura fichí SPL.

SPL MAS vychází rovněž z dříve zpracovaných rozvojových strategií a studií daného prostoru a tyto dokumenty dalším způsobem obohacuje a rozvíjí. Zejména se jedná o návaznost na rozvojové koncepce mikroregionu a strategické dokumenty Libereckého kraje, NUTS II. SPL zároveň respektuje politiku rozvoje na národní a evropské úrovni a umožňuje i napojení na další dotační programy v rámci NSPRV ČR 2007 – 2013 i v rámci strukturálních fondů Evropské unie.

Krajské a regionální koncepce, z nichž vycházela MAS při tvorbě SPL:

Strategie rozvoje Libereckého kraje 2006-2020

Strategie udržitelného rozvoje Libereckého kraje 2005 – 2020

Program rozvoje Libereckého kraje 2007 – 2013

Program rozvoje hospodářsky slabých oblastí Libereckého kraje

ROP NUTS II Severovýchod

Ex ante hodnocení SROP

Integrovaná strategie MAS Český ráj a Střední Pojizeří pro roky 2006 až 2013

3.2. Způsob zapojení místních aktérů do zpracování SPL.

Při zpracování SPL se vycházelo z integrované strategie území, na jejíž tvorbě se podílela řada místních partnerů, převážně z řad členů MAS, zástupců obcí, podnikatelů, neziskových organizací a veřejnosti.

Příprava SPL tedy spočívala především v rozpracování strategických cílů ISÚ a přípravě fichí, které odpovídají závěrům SWOT analýzy a celkovému zaměření PRV, Osy IV.

Zapojení místních aktérů do zpracování SPL bylo zajištěno prostřednictvím schůzek pracovních skupin, na které byli účastní zástupci veřejnosti se zájmem o příslušnou problematiku a v rámci komunitního plánování byly zapracovány jejich návrhy a připomínky.

Další formou bylo dotazníkové šetření, organizované prostřednictvím místních samospráv, informacemi v obecních zpravodajích a na internetových stránkách.

Schůzky tvůrčího týmu SPL, složeného ze členů MAS (programový výbor), vedoucích pracovních skupin a aktivních členů MAS se konaly pravidelně každý první a poslední čtvrtek v měsíci. Tyto pracovní schůzky byly **přístupné všem členům MAS**, kteří tímto byli s postupem prací průběžně osobně seznamováni a jejich podněty byly konzultovány a zapracovávány. Dílčí části dokumentu byly rovněž pravidelně rozesílány elektronickou poštou a průběžně připomínkovány. Kromě pravidelných schůzek probíhala diskuse nad návrhem finální verze SPL na schůzkách pracovních skupin, aby SPL odrážel zájmy všech skupin v území, to znamená, že intenzivní komunikace probíhala i směrem k dalším osobám a subjektům, které nejsou členy MAS. Definitivní projednání a schválení SPL proběhlo na jednání Pléna MAS dne 21. října 2008.

Veřejnost byla průběžně informována o přípravě SPL ve zpravodajích jednotlivých obcí, v regionálním tisku a na webových stránkách MAS

Koordinace prací :	manažer MAS a ředitel o.p.s.
Příprava podkladů :	programový výbor, vedoucí pracovních skupin
Průběžné připomínkování :	členové MAS, veřejnost, významné subjekty
Konzultace :	externí odborníci
Projednání, schválení :	Plénum MAS

V období od první Výzvy IV.1.1 se v letošním roce MAS zaměřila na procvičování a ověřování si schopností vybírat projekty z podaných žádostí a rozhodovat o podpořených projektech na území MAS. MAS vyhlásila 2 kola příjmu žádostí o podporu projektů s podmínkou propagace MAS v území. V prvním kole bylo takto rozděleno 75 000,- Kč a stejná částka je připravena i pro kolo druhé, které je ve fázi sběru projektů. Prostředky na podporu jednotlivých projektů jsou alokovány z rozpočtu o.p.s.

Dále MAS zastoupená předsedkyní Správní rady o.p.s. podepsala smlouvu o partnerství s GAL – VALLE DEL CROCCHIO v Italské Kalábrii s presidentem GAL panem Franco Kolosimo. V září byly pozváni zástupci MAS k těmto partnerům do Kalábie na mezinárodní kongres k regionálnímu rozvoji který místní GAL organizoval. Naši zástupci (předsedkyně Správní rady p. Špačková a předseda Programového výboru) odjeli na kongres, který se konal v naučném středisku Národního parku Sila v regionu Taverna. Zde měla p. Špačková prezentaci o naší činnosti a fázi v jaké se LEADER+ u nás nachází v současné době. Další setkání s našim partnerem z Itálie se uskuteční na jaře již za přítomnosti adeptů – řemeslníků na výměnný pobyt.

Dalším důležitým krokem byla aktualizace SPL a po zkušenostech a nových informacích z území byly upraveny hlavně fische. Úprava byla hlavně v rozdělení jednotlivých opatření, aby bylo možno podporovat určenou skupinu a určitou oblast, která bude podporu nejvíce potřebovat a napomůže se jednodušeji ovlivnit např. nárůst nezaměstnanosti v dané oblasti. Fische byly rozšířeny z 5ti v prvním kole na 8. Tato změna, která vzešla z potřeb v území, které byly během roku zaznamenávány ovlivnila i aktualizovaný obsah SPL v tom, jak po zapojení veřejnosti po získané informaci, tudíž případných možnostech v LEADERu+ byli některé postupy změněny, ale hlavně upřesněny.

Aktualizaci řídil manažer MAS Luděk Láska společně s Věrou Noskovou (manažerkou MAS Přid'te pobejt o.s. z Jilemnice – úspěšnou MAS v 1 kole).

Poslední aktivitou v současné době je započítí příprav na Projekt spolupráce, který MAS schválila ve spolupráci s MAS Turnovsko, MAS Brána do Českého ráje a MAS Přid'te pobejt! se kterými již spolupracujeme na různých projektech na základě podepsané smlouvy o partnerství a spolupráci. Projekt bude zaměřen na vznik a značení nových hipostezek na území všech MAS.

3.3. Pokud se na zpracování SPL MAS podíleli expertní odborníci, uveďte jejich identifikační údaje a způsob spolupráce.

Expertní odborníci, podílející se na zpracování SPL MAS

Luděk Láska, manažer MAS

- facilitace jednotlivých jednání
- příprava jednotlivých podnětů k jednání
- návrhy změn v SPL
- návrhy změn ve fischi
- zpracování jednotlivých připomínek z jednání do SPL a fischi
- vedl řízené rozhovory na pracovních jednáních MAS se zúčastněnými zástupci za podnikatelský, neziskový a veřejný sektor, zhotovil databázi projektů území MAS a připravil metodiku implementace SPL.
- závěrečné shrnutí dokumentu a jeho přepis

Věra Nosková, manažerka MAS Přid'te pobejt o.s. z Jilemnice – úspěšná MAS v 1 kole

- průběžné konzultace při přípravě SPL, konzultace a návrhy změn a doplnění jednotlivých fisčí
- závěrečné shrnutí dokumentu a jeho přepis
- spolupráce na přípravě metodiky implementace SPL

Mgr. Michal Jarolímek, manažer Sdružení Růže – úspěšná MAS v 1 kole

– konzultace během přípravy a zpracování Fichí

Ing. Tomáš Tomsa, člen MAS, odborný pracovník ekologické organizace Alternativa 3 000 a bývalý vedoucí Správy CHKO Český ráj

- vedení pracovní skupiny životní prostředí, příprava podkladů

Ing. Pavel Egert, člen MAS, odborný pracovník v zemědělství

- konzultace podkladů k fichí

Ing. Jaroslav Sedláček, člen MAS, odborný pracovník v dopravě

- konzultace k fichí

Na zpracování jak integrované strategie území, tak SPL se podílel expertní odborník, který MAS metodicky vedl při zpracování integrované strategie, připravoval a vyhodnocoval dotazníková šetření prováděná dle příslušných témat v rámci strategie i SPL, vedl řízené rozhovory na pracovních jednáních MAS se zúčastněnými zástupci za podnikatelský, neziskový a veřejný sektor, prováděl statistická šetření, vyhodnocoval stávající strategické rozvojové dokumenty všech mikroregionů/svazků obcí sdružených do MAS, prováděl šetření v rámci území zaměřená na monitoring cílů stávajících rozvojových koncepcí území, zhotovil databázi projektů území MAS a připravil metodiku implementace integrované strategie, potažmo SPL.

4. Analýza území MAS

4.1. Hodnocení území

4.1.1. Analýza území po stránce geografické, ekonomické, historické a kulturní a stavu životního prostředí

Geografické vymezení území:

Region území se rozkládá od oblasti západních Krkonoš přes pahorkatiny, kam zasahuje východní část Jizerské tabule a jižní část Turnovské pahorkatiny, až k oblasti - Mrlinská tabule a Mnichovohradištská kotlina. Ta je tvořena několika vrchy, pískovcovou skalní stěnou Drábských světniček a Příhrazských skal. Tato pískovcová oblast je součástí chráněné krajinné oblasti Český ráj. Do území náleží také často zaplavované úzké pásmo nivy řeky Jizery a jejích přítoků Libuňky, Žehrovky a Mohelky, pásmo s rozlehlejšími planinami (lány polí a luk). Převážná část MAS je tvořena lesnatou krajinou (cca 50%) s četnými přírodními a historickými dominantami, např. Trosky, Vyskeř, Hruboskalské skalní město, hrad Kost a mnohé další. Téměř celé území je v intervalu

220 - 400 m n. m. Vyšší jsou pouze plošina kolem Mužského (463), vrcholy Vyskře (466), Trosek (488) a lesnatá vrcholová část Hruboskalska.

Správní členění:

V rámci MAS Český ráj a Střední Pojizeří (dále jen MAS) je sdruženo 33 obcí, a to Bílá Hlína, Boseň, Branžež, Březina, Dobšín, Horní Bukovina, Chocnějovice, Jivina, Klášter Hradiště nad Jizerou, Kněžmost, Mohelnice nad Jizerou, Koryta, Loukov, Loukovec, Mnichovo Hradiště, Mukařov, Neveklovice, Ptýrov, Sezemice, Strážiště, Žďár, náležejících k okresu Mladá Boleslav (21 obcí), dále Libošovice, Mladějov, Osek a Sobotka k okresu Jičín (4 obce) a k okresu Semily přísluší 8 obcí, jsou jimi Hrubá Skála, Kacanovy, Karlovice, Ktová, Olešnice, Troskovice, Všeň a Vyskeř. Administrativně spadají tyto obce do tří krajů, a to Středočeského, Královéhradeckého a Libereckého kraje. Jednotícím prvkem celého území je území turistického regionu Český ráj a převážná část území spadá do Evropského geoparku UNESCO. Obce jsou součástí Mikroregionu Český ráj, Mikroregionu Drábské světničky, Mikroregionu Sever, Mikroregionu Střední Pojizeří a ještě se k nim přidala obec Všeň a obec Loukov. Část území se nachází na severovýchodě Čech, zbývající území geograficky zasahuje do Čech středních.

Obce dotčeného území měly k 31.12.2007 celkem **22 127** obyvatel na rozloze 312 km², s průměrnou hustotou 70,92 obyvatel na km². Počtem obyvatel ani rozlohou se nejedná o rozsáhlé území, kde by žila velká část obyvatel tří uvedených krajů. Jejich poloha v rámci chráněné krajinné oblasti Český ráj je však uvádí do pozice, kdy je třeba s tímto územím počítat a zabývat se jeho rozvojem. Plocha CHKO na území MAS Český ráj činí 120,56 km² (38,7%).

Ekonomická charakteristika:

Region MAS Český ráj a Střední Pojizeří má venkovský charakter. V minulosti zde bylo rozvinuté zemědělství, sadařství a hlavně chov hovězího dobytka na produkci mléka. Dále průmysl, který se v poslední době přetransformoval na automobilový průmysl. Tento vývoj byl na počátku 90. let utlumen především v zemědělství (vznik brownfields).

Tento trend je určitou měrou kompenzován vyšší podnikatelskou aktivitou fyzických osob (většinou osoby, které ztratily své zaměstnání krachem velkých firem), kde se největší procento podnikatelských subjektů uplatnilo **ve službách** (cestovní ruch), dále **v průmyslu, stavebnictví a zemědělství**. V posledních desetiletích zde vznikla řada malých firem, využívajících prázdné zemědělské objekty. Tyto podniky mají velký potenciál pracovních míst pro místní obyvatele i obyvatelstvo z okolních vesnic, představují perspektivní ekonomickou jistotu v území, za předpokladu, že si jim podaří realizovat své rozvojové projekty a plány.

I to byl důvod k započatí rozvoje venkovské turistiky a cestovního ruchu jako takového. Se vznikem samostatného turistického Regionu „Český ráj“ došlo k dalšímu rozvoji služeb v cestovním ruchu, vzniku agroturistiky a také již kompletních balíčků služeb pro návštěvníky.

Poměrně malý je hospodářský potenciál obcí, z nichž téměř polovina nedosahuje ani počtu 500 obyvatel, takže malé obecní rozpočty mají problémy realizovat větší investiční akce, na které jsou vázány různé dotační tituly.

Hospodářský rozvoj území se bude v budoucnosti založen na rozvoji malého a středního podnikání. Bude se jednat o diverzifikovanou řemeslnou výrobu, zemědělství a cestovní ruch a dále podniky kooperující s velkými podniky v blízkosti sídelních aglomerací.

Zemědělství a lesnictví

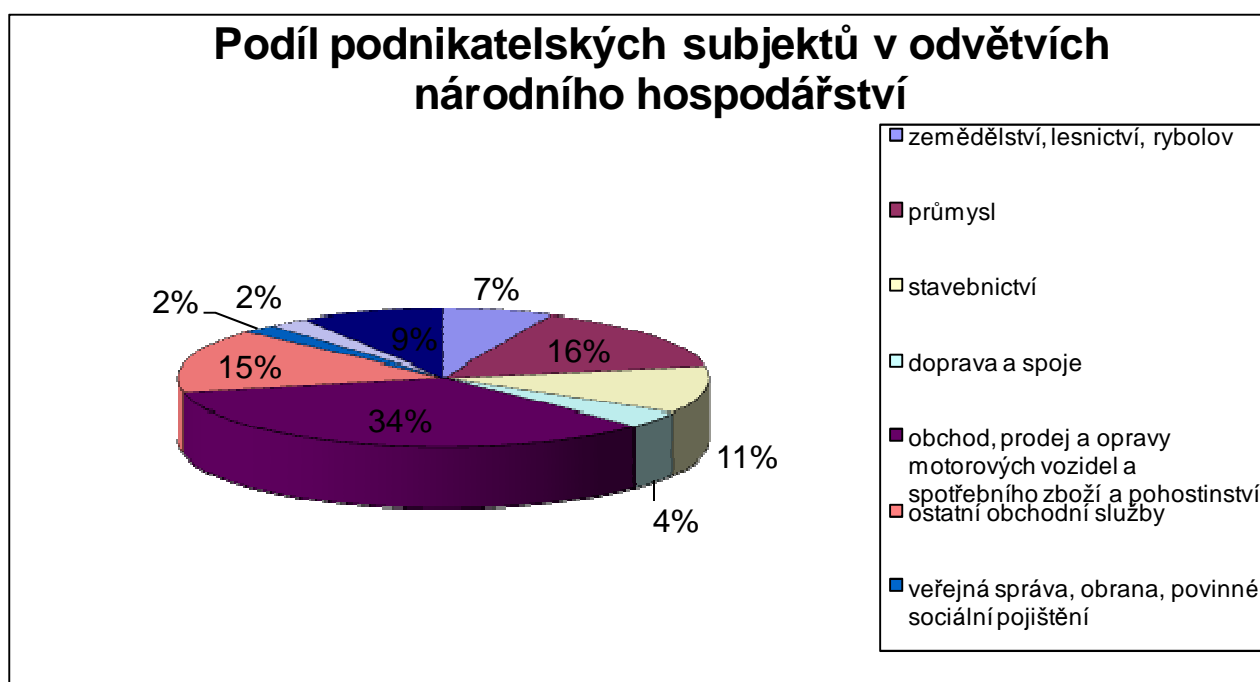
Zemědělské pozemky v rámci území MAS tvoří více než polovinu (56%) z celkového zastoupení druhů půd; lesní půda tvoří cca třetinu území MAS. Největší podíl orné půdy (přes 80%) je v obcích Libošovice, Sezemice, Březina, Kněžmost a Horní Bukovina.

Na území se pěstují obiloviny (hlavně pšenice) a cukrová řepa, brambory a chmel. Dále jsou zde pěstovány píce. V posledních letech se snižuje podíl ploch obilovin ve prospěch olejnin a luštěnin, klesá i výměra zemědělské půdy celkem. V Sezemicích a Korytech se velkohospodářsky pěstují třešně. V rámci území je rozvíjena dlouholetá tradice v sadařství.

Po roce 1989 se snížily stavy hospodářských zvířat, zejména skotu a také se snížil prodej živočišných produktů jako jatečných zvířat a mléka.

V území podniká množství zemědělských družstev, která zde hospodařila i před transformací. Hospodaří na půdě vlastníků, kterou mají pronajatou. Počty pracovníků v zemědělství klesly zhruba na polovinu. Vzniklo zde také několik menších farem, na kterých hospodaří restituenti. Výraznou bariérou pro konkurenceschopnost českého zemědělského podnikatele je vypořádávání se zanedbanými hospodářskými budovami a strojovým parkem, který nebyl během několika desítek let 20. stol. nikterak obnovován; náklady na pořízení nových moderních zemědělských strojů a metod, rekonstrukce zemědělských nemovitostí, samozřejmě tlačí potom na cenu zemědělské produkce; a tím je trh se zemědělskými komoditami v českém prostředí vůči podnikatelským subjektům vyspělých zemí EU zabývajících se zemědělskou produkcí nastaven v neprospěch českých hospodářů.

Co se týče složení lesních porostů v území MAS dnes převládá borová monokultura. Jedná se o lesy jak těžební, obhospodařované Lesy ČR, tak lesní porosty ochranné (na území CHKO) v těžce správě. Menší lesní celky jsou převážně obecní, v soukromém vlastnictví je jich zanedbatelná část. V území převládají jehličnaté porosty, listnatých lesů je menšina. Problémem lesů je jejich poměrně intenzivní obhospodařování a značně pozměněná druhová skladba.

Co chybí ?

V současné době hledá celá oblast **ekonomické zdroje** sloužící na:

- **zpracování živočišné prvovýroby** (ekojataka, technologie na prodej „ze dvora“ , sýry, mléko, zpracování ovčí vlny atd. = místní výrobky, posílení lokální ekonomiky)
- **modernizaci stávajících zemědělských provozů** (bez modernizace provozů ekologických farem hrozí, že dojde k odebrání licence „eko“)
- **diverzifikace zem. činnosti** (stávající zemědělské objekty budou sloužit novým nezemělským technologiím a výrobám)
- **revitalizace brownfields** - jejich přítomnost vykazuje na svém pozemku 85% obcí (možnost využití v ekologickém zemědělství, venkovské turistice, multifunkční domy, podnikání v duchu tradičních řemesel). Třetina objektů má rozpracovaný záměr nebo připravenou studii na přestavbu.
- **vytváření služeb v cestovním ruchu** jako další stabilizující zdroj příjmů (ubytování - přestavba starých chalup na ekofarmy, penziony)

Současné zdroje příjmů, závisející především na financích z dotačních programů a na často podhodnoceném prodeji prvovýroby (mléko, biohovězí prodáváno bez přidané hodnoty bio) tento rozvoj neumožňují.

Cestovní ruch patří mezi hlavní zdroje hospodářského rozvoje území MAS je na jehož kvalitě a atraktivitě se podílejí výjimečné přírodovědné a krajinářské hodnoty území (na polovině území MAS

Živý a prosperující Český ráj a Střední Pojizeří

se rozkládá Chráněná krajinná oblast), i vhodná poloha v blízkosti větších sídel. Příjmy v cestovním ruchu plynou především ze služeb jako je ubytování, pohostinství, cykloturistika, hipoturistika, řemeslné podnikání.

Území v působnosti MAS patří mezi z nejméně navštěvovaných rekreačních oblastí v České republice s přirozeným zaměřením na letní aktivity (turistika, cykloturistika, návštěva unikátních pískovcových skal, zámků a hradů). Tyto aktivity jsou významným sezónním zdrojem příjmů.

Snahou obcí je zkvalitnit služby zákazníkům a rozšířit zájem o další nabídku, která se bude odrážet v jedinečnosti území. Obce přebudovávají svoji infrastrukturu (stavba hřiště, tenisových kurtů, bazénů). Pozornost se soustředí také na cykloturistiku. V tomto směru je v území poměrně slušně zmapovaná síť cyklostezek (na území MAS tvoří cyklostezky 300 km).

Infrastruktura v cestovním ruchu

Obyvatelé ostatních dvou svazků obcí, právě tak jako potenciální návštěvníci tohoto území, jsou odkázáni na individuální automobilovou dopravu, případně na veřejnou autobusovou dopravu. Pěší trasy jsou nejméně vedeny podél komunikací a ne vždy jsou v odpovídajícím stavu, aby vyhovovaly i standardu turistických cest, které na ně navazují. Minimálně se vyskytují i pruhy pro cyklisty na vozovkách. Současným problémem je oddělení stezek pro cyklisty a pro pěší.

Parkovací plochy nejsou v řešené oblasti dostačující, a to jak z hlediska místních obyvatel, kteří nemají k dispozici parkovací plochy v sousedství občanské vybavenosti, tak ale i z hlediska využívání oblasti coby atraktivního regionu cestovního ruchu, kdy chybí záchytná parkoviště pro návštěvníky.

Co chybí ?

Zkvalitnit služby zákazníkům **v tzv. měkké turistice**, a rozšířit zájem o další nabídku, která se bude odrážet v jedinečnosti území (pěší a poznávací turistika, poznávací cykloturistika, hipoturistika) provázaná s dalšími službami, upřednostňujícími jedinečnost území (ubytování na agrofarmách, v chalupách s konzumací místních produktů). Na stávající aktivity je možné navázat další doplňkové činnosti a **vytvořit nabídku v oblasti služeb s motivací celoroční návštěvnosti**. Obce přebudovávají svoji infrastrukturu (stavba hřiště, tenisových kurtů, bazénů). Za **hlavní nedostatek** území považují návštěvníci **drahé a nedostačující služby, špatný stav komunikací a nedostatečné společenské vyžití**.

Prostupnost severních hranic (od 1. 1. 2008 bez omezení) přináší ekonomicky perspektivní **možnosti spolupráce s polskou stranou a příhraničními MAS** především **v cestovním ruchu** (cyklo, hippostezky, pěší turistika, agroturistika). i v **oblasti zachování tradic** (řemesla, divadelnictví).

Historická charakteristika

Až do 12. století jsou písemné zprávy o Českém ráji zanedbatelné. Předpokládá se, že značná část patřila Charvátskému knížeti. Místní jednotlivá knížectví se do 10. století postupně sloučila se vzcházejícími se Přemyslovci. Do této doby se datuje i vznik několika důležitých obchodních cest za hranice území.

Za prvních Přemyslovců (11. – 12. století) získal značnou část území rod Markvarticů. V následujících dvou stoletích probíhala rozsáhlá středověká kolonizace podporovaná panovníky i samotnými Markvartici. Byly nově zúrodněny zalesněné svahy i zamokřená území v povodí toků. Okolo obchodních cest vznikaly první obranné hrady a řada tvrzí, jejichž stopy jsou dodnes patrné.

V souvislosti s kolonizací byla ve 13. století založena většina osad a měst – Turnov, Mnichovo Hradiště, Sobotka a postupně i další.

V době husitské v první polovině 15. století byly některé významné stavby zcela zničeny (klášter Hradiště).

Do předbělohorské doby měly změny v krajině Českého ráje hlavně charakter odlesňování. Veškerá péče o obnovu porostu byla ponechána přírodě. Dominanty krajiny byly postupně přestavovány do pohodlnějších zámeckých forem. Hrady byly přestavovány na zámky.

V 16. století došlo ke krajinářsky významnému zakládání rybníků. Počátkem 17. století se za Albrechta z Valdštejna rozvíjelo řízené lesní hospodářství a pěstební péče v lesích – byla prováděna umělá obnova porostů, budována cestní síť, byly zakládány bažantnice a obory. Za třicetileté války byla vypálena většina měst oblasti a řada vesnic.

Po zavraždění Albrechta z Valdštejna (1634) došlo k velkému pustošení Valdštejnova vévodství. Následující doba baroka byla významná rozvojem lidové architektury (dotvoření krajinného rázu) a zároveň stabilizací osídlení krajiny. Vznikají četné dominanty krajiny (Humprecht), objevují se i nové vodní mlýny na rybnících a náhonech (Nebákovský mlýn) a pivovary (Hrubá Skála, Kost). Atmosféra mnoha měst a obcí byla dotvořena řadou barokních chrámů a kostelíků.

V době rozvoje průmyslu v 19. století si Český ráj zachoval ráz zemědělského kraje. Provádějí se první rozsáhlejší meliorace, snižuje se výměra luk ve prospěch orné půdy. Základní síť osídlení zůstala zachována.

19. století je též dobou rozvoje turistiky v Českém ráji. V r. 1841 byly v Sedmihorkách založeny lázně při železitéch pramenech.

Kulturní charakteristika

Region MAS má významný kulturní potenciál, který tvoří velké množství movitých a nemovitých památek i řada kulturních aktivit, které jsou realizovány prostřednictvím spolků (hasiči, sportovní spolky, ochotnické spolky, literární kluby a další) i samotnými obcemi (jarmarky, poutě, masopusty, festivaly). Ke kultuře zdejšího kraje patří rovněž výrazný folklór - lidové zvyky, místní gastronomie atd. To vše má vedle rozvoje místní kultury a tradic i sounáležitosti s rodným krajem velký význam pro rozvoj cestovního ruchu.

Památky

Zámky, hrady, tvrze, velké množství drobných sakrálních památek (křížky, Boží muka, kapličky, křížové cesty), kostely a objekty zachovávající **prvky tradiční architektury** vytvářejí nezaměnitelný charakter místní venkovské krajiny (význam pro cestovní ruch i vytváření vztahu obyvatelstva k rodnému místu). Jsou pečlivě evidovány, na jejich opravy, někdy i záchranu však stále zbývá málo finančních prostředků (obce, spolky). Vedle těchto evidovaných památek zde nalézáme celou řadu dalších drobných staveb, často v neutěšeném stavu, která však plní roli paměti krajiny a jejichž záchranou se posílí vztah obyvatel k místu, kde žijí.

Spolky. Nejvýznamnějšími nositeli živé kultury regionu je řada **divadelních ochotnických** spolků (Olešnice, Skalany, sousední Přepere, Turnov), které hrají v regionu pro děti i dospělé a **pěvecké soubory**, či **hudební skupiny včetně dechovek**. Ty pravidelně každou sobotu hrají na vesnických zábavách (letní venkovní, v ostatních měsících zábavy a plesy na sálech v obcích).

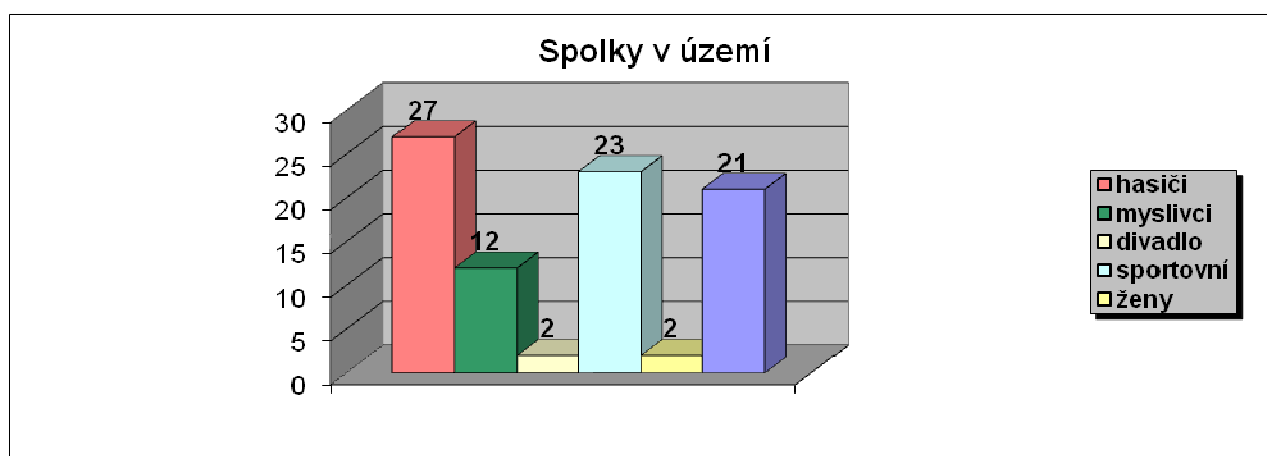
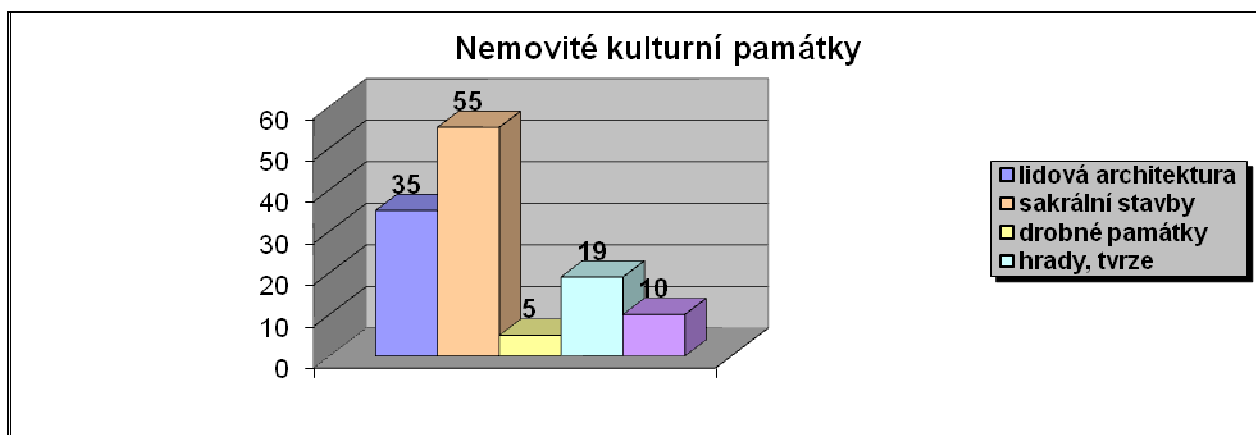
V obcích jsou nositeli společenského a kulturního života především **sbory dobrovolných hasičů** (v každé obci), **myslivců, sokolů**. Právě oni organizují společenské akce (plesy, pálení čarodějnic, akce na Den dětí, kroužky pro mládež atd.), stejně jako **sdržení a spolky žen včetně Červeného kříže**, usilující o obnovu a zachování tradic.

Tradice **sportovních organizovaných aktivit** má v regionu své pevné kořeny (Sokol, Orel, TJ, auto-moto kluby), proto se v 90% obcí nalézají sportovní zařízení (tělocvičny, sály využívané ke cvičení, či jinému sportu), vybudovaná však (především v malých obcích) do roku 1945. Hřiště (často i několik) má 75% , tenisové kurty 45% obcí a bazény (koupaliště) 25% obcí. Obce se snaží stávající zařízení modernizovat a dovybavit, aby sportovní a tělovýchovná infrastruktura odpovídala současným zvýšeným nárokům obyvatel.

Co chybí ?

Spolky obtížně vyhledávají **zdroje pro podporu své činnosti** (vybavení a technické zázemí), na rozvoj aktivit a spolupráci s partnerskými spolky.

V řadě obcí usilují o získání financí na **modernizaci stávajících zařízení a o doplnění sportovní vybavenosti** (koupaliště, hřiště, tělocvičny), právě tak jako na **záchranu či opravu nemovitých a movitých památek**.

Sociální charakteristika:

Statistická data dokládající vývoj počtu obyvatel v letech 1869 až 2004 potvrzují klesající trend tohoto ukazatele typický pro český venkov, počet obyvatel byl proti r. 1869 snížen o cca jednu třetinu.

Obec	Rok									
	1869	1900	1930	1950	1970	1980	1991	2001	2004	2007
Libošovice	1 878	1 670	1 382	1 091	799	613	467	446	418	441
Mladějov	1 214	1 148	1 096	871	801	676	575	531	476	475
Osek	248	301	323	245	206	214	160	154	157	177
Sobotka	3 642	3 381	3 098	2 554	2 451	2 365	2 287	2 302	2 302	2 440
Hrubá Skála	1 616	1 617	1 381	1 129	708	658	584	525	521	558
Kacanovy	362	375	359	266	203	179	180	159	175	165
Karlovice	942	935	1 029	846	720	666	665	648	700	710
Ktová	459	429	430	346	261	216	192	174	166	181
Olešnice	462	474	433	304	268	219	183	180	184	175
Troskovice	650	632	465	348	268	197	160	142	131	112
Všeň	648	716	743	614	555	512	493	524	508	523
Vyskeř	1 041	1 062	863	593	443	394	341	353	359	369
Branžež	507	453	445	296	287	254	192	188	221	212
Dobšín	336	330	287	224	232	225	206	209	219	214
Kněžmost	2 925	2 632	2 513	1 849	1 711	1 547	1 461	1 510	1 616	1 661

Koryta	241	242	186	136	116	90	67	65	76	88
Loukov	373	485	444	442	365	281	191	179	158	149
Loukovec	505	473	459	346	319	293	252	271	259	257
Mn. Hradiště	5 493	6 080	6 424	5 733	6 920	8 009	8 435	8 393	8 380	8 570
Sezemice	321	304	265	209	166	142	108	103	101	109
Boseň	950	864	798	612	526	443	358	368	385	419
Březina	439	467	397	331	335	359	329	335	362	390
Žďár	1 269	1 457	1 623	1 434	1 324	1 243	1 206	1 162	1 207	1 232
Bílá Hlína	250	244	221	150	149	137	100	99	100	101
H. Bukovina	497	480	385	260	235	216	204	206	205	212
Chocnějovice	794	859	725	531	429	479	417	386	405	412
Jivina	312	368	434	318	326	313	363	401	412	431
Kl. Hrad.n.J.	1 018	1 073	1 124	800	826	716	641	661	683	782
Mukařov	742	630	580	376	295	230	174	171	172	175
Neveklovice	255	188	172	126	66	40	27	33	37	45
Ptýrov	405	351	349	255	220	200	161	152	171	170
Strážiště	427	338	320	328	174	128	94	95	83	94
Mohel. n. J.										73
CELKEM	31221	31 058	29 753	23 963	22 704	22 254	21 273	21 125	21 349	22 127

Zdroj: Český statistický úřad

Strukturu obyvatelstva v současné době, na základě statistických údajů, označit jako stabilní a věkově vyrovnanou. Ovšem tak jako v celé ČR i v území MAS je patrný trend „**stárnutí obyvatelstva**“, což může být v budoucnu limitujícím faktorem rozvoje území. Cca 64% podíl obyvatel území je v tzv. produktivním věku, podíl obyvatelstva v poproduktivním věku (22% z celku) převyšuje počet obyvatel v před produktivním věku (tvoří 14%).

Infrastruktura pro rozvoj lidských zdrojů, tedy školská, zdravotnická a sociální zařízení, je soustředěna a obyvateli území využívána převážně v okolních větších městech (Mnichovo Hradiště, Mladá Boleslav, Turnov, Jičín). Pokračování v trendu „stárnutí obyvatelstva“ vyvolaný jak snižující se přirozenou reprodukci (absolutní přirozený přírůstek v r. 2004 činil -54), tak i **migrací obyvatelstva do větších měst** za lepším pracovním uplatněním a příznivější sociální infrastrukturou, může způsobit redukci předškolních a školních zařízení v některých obcích.

Co chybí ?

Úvahy o podstatném rozvoji regionu je třeba opírat o několik zásadních předpokladů, které pomohou vyřešit nastíněné negativní trendy regionu. Je to:

- **vytvoření nových pracovních míst.** Vznikem nových služeb v cestovním ruchu (agrofarmy), posunem od zemědělské prvovýroby k výrobkům s přidanou hodnotou (rodinné farmy), vytvářením vedlejších pracovních činností v rámci diverzifikace a modernizace zemědělství, podporou tradičních řemesel dojde k ukotvení obyvatel v místě, snížení míry dojíždění za prací a většímu komfortu života na vesnici
- **zohlednění žen a mladistvých** Nabídkou nových trendů v oblasti dojde nejen ke vzniku nových pracovních míst právě pro tyto rizikové skupiny (práce na rodinných farmách, v kulturních a sportovních aktivitách), ale i ke zlepšení sítě komerčních služeb i služeb pro využívání volného času.
- **zkvalitnění života v malých sídlech** – Posílením a obnovou jedinečnosti území (obnova památek, tradic) dojde k zatraktivnění území nejen pro návštěvníky, se kterými přijde do území rozvoj služeb v cestovním ruchu, ale především pro místní obyvatele. Upravená krajina, možnost pracovního zařazení a vyžití ve volném čase zastaví úbytek obyvatelstva a naopak znovuosídlování mladých rodin a oblast stabilizuje

Charakteristika životního prostředí:

Kvalitní a uchované životní a přírodní prostředí, to je přívlastek spojovaný s územím MAS. Vzhledem k tomu, že značná část obcí území leží na území chráněné krajinné oblasti, je prvek ochrany krajiny velice důležitým také při plánování a realizaci rozvojových programů a projektů. CHKO Český ráj byla vyhlášena v roce 1955 jako první CHKO v tehdejší Československu. Rozšířena byla nařízením vlády č.508/2002 Sb. z 14.10.2002, nová rozloha činí 181,5 km². Dne 5. října 2005 se Český ráj stal nejmladším 25. členem evropské sítě a zároveň geoparkem UNESCO. CHKO Český ráj tvoří necelou třetinu vyhlášeného geoparku a je rozdělena do čtyř zón odstupňované ochrany přírody. Na území se nachází množství přírodních památek a rezervací, památných stromů a Evropsky významné lokality a evidován je vysoký podíl chráněných a ohrožených druhů rostlin a živočichů.

Co chybí ?

Mezi významnější ekologické zátěže území, které je třeba řešit, lze zařadit stále intenzivnější automobilovou dopravu na hlavních tazích do Krkonoš, znečištění povrchových vod a ovzduší lokálním zdroji a menší nepovolené skládky v krajině.

4.1.2. Důvod výběru daného území

Jednotícím prvkem celého území je území **turistického regionu Český ráj**, kde sledované obce tvoří souvislý celek. Obce jsou součástí Mikroregionu Český ráj, Mikroregionu Drábské světničky, Svazku obcí Koryta, Sezemice, Loukov a Loukovec, Mikroregionu Střední Pojizeří a ještě se k nim přidala obec Všeň.

4.1.3. Shodné či styčné charakteristiky území a zvláštnosti území oproti jiným územím.

- Region **venkovského** charakteru, ekonomicky se opírající o zemědělskou činnost, doplněnou dalšími zdroji příjmů: řemesla, služby v cestovním ruchu, stavebnictví, průmysl
- Region s výjimečným **přírodním** bohatstvím a kvalitním životním prostředím
- Tradice služeb v **cestovním ruchu**, které patří k dalšímu významnému zdroji příjmů i dnes.
- Oblast bohatá na místní **tradice**, tradiční výrobky využívající místní suroviny, dodnes bohatý kulturní život
- **Společné problémy** vyplývající z geografické polohy regionu, rozpadu socialistických zemědělských struktur (JZD), zániku tradičního průmyslu (nezaměstnanost, dojíždění za prací), úbytku a ubývání obyvatelstva. Potřeba větší spolupráce a nových ekonomických zdrojů pro státní i soukromý sektor

Území při své prezentaci **zdůrazňuje tyto tradice a navazuje na ně při hledání zdrojů pro svou ekonomiku**. Typická zástavba, nabídka místních řemeslných produktů a jídel patří k artiklům, které pomáhají roztáčet kola cestovního ruchu. Region nabízí nejen přírodní krásy, ale i možnosti dalšího sportovního, rekreačního a kulturního vyžití (pravidelné divadelní festivaly, závody lyžníků, hasičské soutěže a bály, tradiční řemeslné trhy).

Velký potenciál území se skrývá v obnově tradičních forem zemědělství s finální produkcí z místních surovin ve vysoké kvalitě, zabezpečující zároveň zachování atraktivnosti krajiny pro cestovní ruch. To spolu s dalšími zdroji příjmů (drobné a střední nezemědělské podnikání a služby) může vytvořit další pracovní místa a zatraktivnit oblast po celý rok.

4.2 Zdroje území pro realizaci SPL (jaké možnosti dané území má nebo jaké je možné generovat)

4.2.1. Lidské zdroje

V regionu je řada **aktivních lidí**, rekrutující se zejména ze **samospráv obcí**, kteří znají hodnotu území, jeho jedinečnost a potenciál, a kteří mají zájem aktivně se podílet na jeho dalším rozvoji. Vedle toho zde potkáváme **členy spolků** (divadelníci, skauti, hasiči a další zájmové skupiny), kteří jsou často

Živý a prosperující Český ráj a Střední Pojizeří

nositeli nejrůznějších společenských akcí a aktivit v místě svého působení, a to pro dospělé i mládež. Vedle toho na našem území nalézáme **nadšence realizující individuální projekty**, určené pro nejširší veřejnost. Tito lidé se sdružili v MAS, v jejich orgánech a pracovních skupinách, které se podílely na přípravě strategického plánu MAS. Venkovské území a osídlení, které je pro Podkrkonoší typické a vychází ze staletých tradic, tak vytváří předpoklady pro udržitelný rozvoj venkovského prostorů.

4.2.2. Finanční zdroje

Obce, neziskové organizace i podnikatelé sdružené v MAS mají dostatek zkušeností s přípravou a realizací rozvojových projektů, pro které následně získali dotace z evropských, národních nebo krajských dotačních programů. Financování realizace SPL se očekává prostřednictvím dotací, ať už v rámci jednotlivých prioritních os Programu rozvoje venkova České republiky, tak i z dalších vhodných evropských, národních a krajských programů. Žadatelé z regionu si jsou vědomi nezbytné projektové připravenosti i nezbytnosti vyčlenit ze svých zdrojů finanční prostředky na vlastní finanční spoluúčasť v případě získání dotace.

4.2.3. Hospodářské zdroje

Aktivní činnost podnikatelské sféry na realizaci SPL se očekává zejména ze strany drobných podnikatelů, kteří působí v obcích a u kterých lze očekávat zájem o rozvoj celé oblasti. Stavět se může na vysokém zastoupení samostatně hospodařících a zemědělských subjektů (zemědělských hospodářů a malých farem), kteří již mají zkušenosti s čerpáním evropských i domácích dotací na svou činnost a mají zájem nadále rozvíjet své hospodářství. Rozvojový potenciál z hlediska hospodářského rozvoje na území MAS mají kromě tradičního zemědělství, malovýroby a jedinečnosti tradic velkou motivaci ve stále více populárních formách k přírodě šetrného cestovního ruchu, využívající atraktivní přírody, krajiny a zachovalého venkovského charakteru sídel.

Region MAS dosud plně nevyužíval všech dotačních zdrojů (EU, Liberecký kraj, zdroje nadnárodní a národní), které se pro rozvoj daného území dají využít, a to z důvodů malé informovanosti i administrativní náročnosti a nedostatečné možnosti předfinancování projektů. Přesto 95% zemědělských subjektů využívá dotační programy a kompenzace na údržbu krajiny z ČR i EU i nabídky OP zemědělství pro nákup zemědělské mechanizace, dílčí přestavbu zemědělských objektů, některé malé podniky běžně čerpají finanční prostředky z Grantového schématu LK a MPO-Czechinvest.

Jednotlivé obce čerpaly na rozvoj infrastruktury a občanského vybavení především z dotačních titulů státního rozpočtu ČR, prostřednictvím mikroregionu využívaly též zdroje Libereckého kraje (SROP a POV). Obce čerpají také na rozvoj cestovního ruchu a sportu. Pravidelně čerpající složkou jsou spolky obcí, především hasiči.

4.2.4. Jiné zdroje

Potenciál území je zajištěn již skutečností, že území MAS se prostírá v území turistického regionu Český ráj a velká většina území leží i na území Geoparku Český ráj, jediné přírodní památce zapsané na seznamu UNESCO. Je zde velká hustota dostupných historických kulturních památek na malém území. Jedná se o kulturní památky nadnárodního (hrad Trosky, Kost, zámek Sychrov, Hrubá Skála, Valdštejn, ...), významu a velké množství památek je národního významu (Hruboskalské skalní město, zámek Mnichovo Hradiště, zámek Humprecht, Lázně Sedmihorky, hrad Trosky.....).

5. SWOT analýza

5.1. Vymezení SWOT analýzy:

silné stránky

UZEMÍ MAS

- krajinářské a přírodovědné hodnoty území – existence CHKO, minimálně narušené životní prostředí

Živý a prosperující Český ráj a Střední Pojizeří

Strana 13 (celkem 60)

- poloha v blízkosti velkých sídel nabízí rozvoj možností (cestovní ruch, hospodářské vazby)
- velké množství kulturně-historických památek, zachovalá lidová architektura a tradice
- atraktivní místo pro bydlení z hlediska kvality životního prostředí
- kulturní, společenský a sportovní život v obcích, aktivní spolková činnost v rámci území
- rozvíjející se spolupráce a efektivní komunikace veřejného, podnikatelského a neziskového sektoru v oblasti rozvoje území
- vysoký stupeň ekologické stability území

EKONOMIKA, PRŮMYSL, ZEMĚDĚLSTVÍ, CESTOVNÍ RUCH

- vysoká atraktivita území pro rekreaci a sport
- vysoký potenciál pro rozvoj podnikatelských subjektů, především v oblasti cestovního ruchu
- existence drobných živnostníků v obcích
- poměrně zdravá veřejná ekonomika v území (přijatelná míra zadluženosti obcí)
- historický vztah obyvatel k půdě
- přítomnost větších zemědělských podniků
- rozsáhlá zemědělská prvovýroba malých subjektů (jednotlivci, rodinné farmy)
- rozvíjející se mimoprodukční funkce zemědělství

slabé stránky

UZEMÍ MAS

- vyliďňování venkova, úbytek obyvatelstva produktivního věku
- roztržitá struktura osídlení s důsledky dojíždění za prací
- zastaralost některých sportovních i kulturních zařízení;
- nedostatečná dopravní obslužnost - v některých úsecích nebezpečná pěší a cyklistická doprava využívaná trvalými obyvateli i návštěvníky regionu
- nedostatek financí v rozpočtech malých obcí
- malá informovanost a vzdělanost subjektů

EKONOMIKA, PRŮMYSL, ZEMĚDĚLSTVÍ, CESTOVNÍ RUCH

- nedostatečný rozvoj služeb zkvalitňujících nabídku v cestovním ruchu
- zastaralost technického vybavení zemědělských objektů a provozů, stárnutí personálu
- nevyrovnaný trh práce; nedostatek pracovních příležitostí zejména v malých obcích
- značná závislost ekonomiky na primárním sektoru (zemědělství)
- brownfields – chátrající objekty v krajině
- střetové pozice z hlediska zájmů rozvoje cestovního ruchu a ochrany přírody a krajiny (CHKO) – vyšší finanční náročnost pro podniky při ctění ochrany ŽP

příležitosti

UZEMÍ MAS

- rozvoj mezinárodní spolupráce při současném využití finančních prostředků na přeshraniční spolupráci (především pro řešení technické a dopravní infrastruktury, infrastruktury kultury, TV a sportu a cestovního ruchu, v otázkách životního prostředí atd.)
- příchod mladých rodin z měst na venkov
- adaptace nevyužívaných objektů pro nové využití
- rozvoj spolupráce podnikatelských subjektů s místní samosprávou, Správou CHKO a NNO

EKONOMIKA, PRŮMYSL, ZEMĚDĚLSTVÍ, CESTOVNÍ RUCH

- rozvoj tradičního i mimoprodukčního a multifunkčního zemědělství založené na zásadách udržitelného rozvoje
- podpora ekologicky šetrných forem cestovního ruchu (eko, agro, folklór)
- produkce místních potravin a řemeslných výrobků
- rozvoj technologií šetrných k životnímu prostředí

ohrožení

UZEMÍ MAS

- narušení krajinného charakteru území nevhodnými stavebními zásahy
- pokračující depopulační vývoj v malých obcích (z důvodů špatné obslužnosti)
- neúčinná spolupráce a neefektivní partnerství v rámci území → neschopnost spolufinancování projektů z fondů EU

EKONOMIKA, PRŮMYSL, ZEMĚDĚLSTVÍ, CESTOVNÍ RUCH

- často se opakující přírodní katastrofy, zasahující fatálně do ekonomiky regionu
- narušení krajinného charakteru území útlumem podnikatelských aktivit v zemědělství
- exploatace území nevhodnými formami cestovního ruchu
- nedostatečná diverzifikace činností přinášejících ekonomický zisk
- zastavení růstu, případně zánik současných fungujících podnikatelských subjektů

5.2 Metodika SWOT analýzy

5.2.1 Metoda stanovení jednotlivých bodů SWOT analýzy

Pro sestavení SWOT analýzy bylo výchozí položkou úvodní brainstormingové jednání aktérů území, dále provedená sociálně ekonomická analýza podložená statistickými daty (především získanými ze zdroje ČSÚ) doplněná dotazníkovým šetřením provedeným v rámci území, tématicky uspořádanými pracovními jednáními aktivních členů MAS, komunitě zpracované analytické závěry. Průnikem těchto realizovaných metod sběru směrodatných údajů při identifikaci regionu bylo možno specifikovat slabé a silné stránky, příležitosti a ohrožení území.

5.2.2 Zdroje, ze kterých byly čerpány informace pro SWOT analýzu

Informace pro SWOT analýzu byly čerpány z těchto zdrojů:

- Formulované charakteristické rysy území získané na základě brainstormingového jednání aktérů území (zástupci podnikatelů, zájmových sdružení, NNO, zástupců místních samospráv, ale i dalších institucí, občanů území),
- Strategie rozvoje mikroregionu Český ráj, Strategie rozvoje Svazku obcí Koryta, Loukov, Loukovec, Sezemice, Strategie rozvoje venkovského mikroregionu Drábské světničky, Integrovaná studie obnovy a rozvoje mikroregionu Střední Pojizeří,
- Český statistický úřad, SLDB 2001 a Městská a obecní statistika za r. 2004 a dopočty experta při zpracování SPL,
- Portál služeb zaměstnanosti při MPSV,
- Národní památkový úřad,
- Dotazníková šetření v území,
- ÚPVÚC LK, ÚPVÚC SČK, ÚPVÚC KHK, PRLK, PRKHK, PRSČK

6. Strategie

Na základě podrobné analýzy území byla stanovena vize rozvoje regionu

- Region MAS „Český ráj a Střední Pojizeří!“ o.p.s. se stane **silným a prosperujícím územím, založeným na přírodním potenciálu a kulturním dědictví předcházejících generací.**
- Region MAS „Český ráj a Střední Pojizeří!“ o.p.s. bude **regionem konkurenceschopným, s diverzifikovanou ekonomikou, postavenou na drobném, malém a středním podnikání.** Stane se zajímavou hospodářskou lokalitou s novými pracovními příležitostmi.
- Region MAS „Český ráj a Střední Pojizeří!“ o.p.s. se stane **vyhledávaným partnerem v oblasti cestovního ruchu na regionální a mezinárodní úrovni,** preferovanou turistickou destinací s odpovídající nabídkou služeb po celý rok a zároveň místem, nabízejícím **kvalitní životní podmínky pro místní obyvatele**

Globální cíl rozvoje regionu MAS

Místní akční skupina MAS „Český ráj a Střední Pojizeří“ o.p.s. vytvořila Strategický plán LEADER, který má za cíl při své realizaci přispět k navrácení původního významu venkova ve všech směrech a aspektech. Venkovská oblast jejího regionu díky realizaci předložené strategie stane konkurenceschopnou oblastí v oblasti podnikání, cestovního ruchu, rozvoje lidských zdrojů, obnovy venkova a venkovského prostředí.

Rámcové cíle rozvoje regionu MAS

Pro naplnění **vize** roku 2013 a **globálního cíle**, na základě svých výchozích podmínek a potenciálu regionu si MAS stanovila **rámcové cíle**.

Cíl I:

1) Vytvořit stabilní konkurenceschopné podnikání a zlepšit ekonomickou úroveň regionu MAS prostřednictvím diverzifikace zemědělství, posilováním místní produkce, zaváděním nových technologií, služeb a oborů.

2) Vznik a rozvoj služeb a aktivit v cestovním ruchu po celý rok, které budou v souladu s rozvojem tradic v území a budou šetrné k výjimečným přírodovědným hodnotám území a životnímu prostředí místních obyvatel.

Cíl II:

1) Zkvalitnit život na venkově zlepšením vybavenosti obcí, zachováním kulturního a přírodního dědictví a nabídkou bohatého kulturního a společenského života.

2) Zlepšit komunikaci cestou partnerských vztahů a rozvojem regionální a mezinárodní spolupráce.

6.1. Priority a cíle

Pro zajištění správné realizace předkládaného Strategického plánu LEADER navrhla MAS „Český ráj a Střední Pojizeří“ o.p.s. tyto priority a opatření rozvoje. Zcela základní podmínkou každého opatření a každé priority je **soulad s hlavními cíli Strategického plánu LEADER**.

Priorita I: Podnikatelské aktivity vycházející z místních podmínek

Cíl I:

1) Vytvořit stabilní konkurenceschopné podnikání a zlepšit ekonomickou úroveň regionu MAS prostřednictvím diverzifikace zemědělství, posilováním místní produkce, zaváděním nových technologií, služeb a oborů.

Opatření 1): Modernizace zemědělských podniků

Fiche č.1 I.I.I.I.

Specifický cíl: Prostřednictvím individuálních projektů dojde k odstranění nevyhovujícím a zastaralým technologiím u zemědělských podniků. Tento krok umožní zemědělským podnikům v maximální míře využít mimořádných přírodních podmínek území a vstoupit do programu ekologického zemědělství podle striktních podmínek Evropské unie, nebo v nich pokračovat u těch podniků, kde jsou tyto zastaralé provozy (technologie) u ekologicky hospodařících podniků dosud tolerovány s časovým omezením.

Inovaci starých technologií dojde k vytvoření nových pracovních míst v jiných kvalitativních kategoriích a odstraní se tak velmi aktuální nebezpečí nedostatku zaměstnanců, zaviněné stárnoucí populací a malou atraktivitou dosavadních pracovních míst (těžká ruční práce).

Produkce výrobků novými technologiemi posílí konkurenceschopnost firem, jejich ekonomickou prosperitu a představuje vybudování solidní základny pro navazující další podporované aktivity v regionu – vytváření přidané hodnoty zemědělských výrobků.

Za podporované oblasti a přijatelné investice lze označit tyto:

- výstavba a rekonstrukce staveb sloužících k ustájení a zlepšení welfare hospodářských zvířat
- pořízení technologií sloužících k chovu hospodářských zvířat
- výstavba a rekonstrukce skladovacích prostor pro druhotné produkty živočišné výroby
- výstavba a rekonstrukce skladovacích prostor pro krmiva

Opatření 2): Rozvoj podniků

Fiche č.2

III.1.2.

Specifický cíl: Cíl bude naplňován prostřednictvím individuálních projektů, které budou zaměřeny na vytváření a zlepšování materiálních podmínek pro rozvoj existujících podniků, rozvoj podniků nejmenší velikosti – mikropodniků, včetně zakládání nových živností v oblasti výroby a zpracování se zaměřením na oblast doplňkové a řemeslné výroby.

Za podporované oblasti a přijatelné investice lze označit tyto:

- rekonstrukce a modernizace objektu, případně nová výstavba budov a ploch pro zakládání a rozvoj existujících mikropodniků (stavební materiál, stavební práce)
- úprava povrchů v areálu podnikatelské provozovny (např. odstavná stání, úprava povrchů pro skladové hospodářství)
- připojení k technické infrastruktuře
- nákup strojů, výrobních zařízení a technologie sloužící k zakládání a rozvoji mikropodniků
- nákup vybavení provozovny pro podnikatelskou činnost (základní nábytek) pořízení výpočetní techniky

Cíl I:

2) Vznik a rozvoj služeb a aktivit v cestovním ruchu po celý rok, které budou v souladu s rozvojem tradic v území a budou šetrné k výjimečným přírodovědným hodnotám území a životnímu prostředí místních obyvatel.

Opatření 3): Lesy

Fiche č.3

II.2.4.2, I.1.2.3

Specifický cíl: Realizované projekty budou zaměřeny na využití potenciálu lesních oblastí, a to jak k produktivním, tak neproduktivním aktivitám. Kombinací obou opatření je pozornost věnována lesu jako místnímu zdroji, který je třeba šetrně využívat a zároveň chránit a poznávat.

V rámci Fiche budou podporovány projekty zaměřené na ochranu lesa, a to jak pro potřeby lesního hospodářství, tak pro rekreační využívání lesa.

Za podporované oblasti a přijatelné investice lze označit tyto:

- činnosti k posílení rekreační funkce lesa (výstavba stezek, značení cyklostezek, apod.),
- činnosti k usměrňování návštěvnosti území (zřízení parkovacích míst, odpočinkových stanovišť, přístřešků, lesních studánek, informačních tabulí)
- činnosti k zajištění bezpečnosti návštěvníků lesa (mostky, zábradlí stupně)
- činnosti k údržbě lesního prostředí

Opatření 4): Cestovní ruch

Fiche č.4

III.1.3.

Specifický cíl: Fiche bude realizována podporou individuálních i společných projektů v cestovního ruchu, uskutečňovaných s ohledem na venkovský charakter regionu.

Realizované záměry vycházejí z potřeby vytvořit další služby, které by zatraktivily méně navštěvované partie regionu, vytvořily zde nové pracovní příležitosti po celý rok.

U projektu realizovaných v rámci MAS dojde k lepší vzájemné informovanosti subjektů, uskutečňujících obdobné projekty v rámci území a tím k jejich kooperaci a vzniku sítě poskytovaných služeb.

Živý a prosperující Český ráj a Střední Pojizeří

Strana 17 (celkem 60)

Za podporované oblasti a přijatelné investice lze označit tyto:

- **výstavba malokapacitních ubytovacích a stravovacích zařízení, půjčoven sportovního vybavení, objektů a ploch pro sportovně rekreační využití. Po realizaci projektu vznikne funkční celek.**

Priorita II: Atraktivní území

Cíl Priority č.II SPL:

Zkvalitnit život na venkově **zlepšením vybavenosti obcí, zachováním kulturního a přírodního dědictví a nabídkou bohatého kulturního a společenského života.**

Opatření 1): Vesnice

Fiche č.5 *III.2.1.2.*

Specifický cíl: Cestou individuálních i společných projektů dojde k zajištění občanské vybavení v oblasti veřejné správy, školství, zdravotnictví, kultury a sociálních služeb, spolkových činností, předškolní a mimoškolní péče o děti, základní obchodní infrastruktury, tělovýchovy a sportu.

Za podporované oblasti a přijatelné investice lze označit tyto:

- **Rekonstrukce nebo modernizace budov (obecní úřady, sokolovny, zdravotní střediska, mateřské školky, objekty spolků a sportovních klubů)**
- **Stavební obnova hasičských zbrojnic, nebo jiných budov občanské vybavenosti**

Opatření 2): Krajina

Fiche č.6 *III.2.2.*

Specifický cíl: Realizací individuálních i společných projektů v rámci fiche dojde k obnovením kulturních prvků vesnic a venkovské krajiny, k posílení vazby obyvatel na místní historii, místní zajímavosti, kulturní a umělecké aktivity.

Za podporované oblasti a přijatelné investice lze označit tyto:

- **obnovení božích muk, smírčích křížů, sochy nebo sousoší svatých včetně skupin stromů, rozcestníků, bysty slavných rodáků, památníky, kašny, historické mostky.**
- **obnovení zahrad a alejí, historických parků, a vytvoření klidové zóny.**
- **vytvoření nebo obnova výstavní expozice nebo muzea.**
- **vypracování studií s vazbou na využití kulturního dědictví.**

Opatření 3): Infrastruktura obcí

Fiche č.7 *III.2.1.1*

Specifický cíl: Realizací projektů v rámci fiche dojde ke zlepšení vzhledu obce, zlepšení životních podmínek a atraktivity vesnice pro bydlení podnikání a relaxaci.

Za podporované oblasti a přijatelné investice lze označit tyto:

- **parkové úpravy, nákup a výsadba zeleně**
- **obnova veřejných prostranství, osvětlení, oplocení, pořízení venkovního mobiliáře**
- **budování a obnova technické infrastruktury (energetické vedení, trafostanice, veřejný rozhlas)**
- **obnova místních komunikací III. A IV. třídy.**
-

Opatření 4): Spolkový život

Fiche č.8 *III.2.1.2*

Specifický cíl: V zájmu posílení sounáležitosti místních obyvatel s místním prostředím je podpora zaměřena také na zajištění zázemí pro aktivity místních společenských, kulturních,

zájmových a sportovních organizací a spolků a církví a jejich organizací, které přispívají k zachování tradic a upevňují lokální identitu a mezilidské vztahy.

Za podporované oblasti a přijatelné investice lze označit tyto:

- **Vybudování přírodního amfiteátru s venkovním parketem se zastřešením, zastřešené podium pro vystupování kapel.**
- **Stavba hasičského cvičiště s klubovnou, klubovny, kryté pergoly se stoly a lavicemi.**
- **Vybudování dětského hřiště s vybavením jako místo setkávání, oslav. Vybudování podia pro pořádání venkovních mší, dřevěných stánků (montovaných).**
- **Pořízení velkého stanu s mobilním vytápěním, mobilní ozvučování a osvětlovací technika.**
- **Zařízení letního kina.**
- **Rekonstrukce nebo modernizace objektů spolků a sportovních klubů.**
- **Stavební obnova hasičských zbrojnic, nebo jiných budov občanské vybavenosti.**

6.2. Způsob dosahování cílů a priorit

6.2.1. Způsob dosahování a naplnění cílů a priorit.

Hlavním způsobem dosahování cílů a priorit v SPL je podpora individuálních projektů, jejichž nositelé se předem zavážou, že jejich projekty přispějí k dosahování cílů a priorit SPL. Co může MASka udělat, aby to takto opravdu fungovalo je to, aby:

- a) vybírala projekty s největším a neefektivnějším příspěvkem k naplňování cílů, tj. aby si dobře nastavila preferenční kritéria. Proto si MAS do preferenčních kritérií vsadila například **sledování míry naplňování celkových monitorovacích indikátorů** pro jednotlivé fiche, tj. poměr počtu jednotek monitorovacích indikátorů vůči požadované dotaci.
- b) **sledovala a kontrolovala realizaci vybraných projektů.** Aby totiž sliby v projektech dané nezůstaly jen na papíře. Proto si MAS vytvořila systém pro monitoring a kontroly jednotlivých projektů a pověřila konkrétní osobu, manažera kontrol, naplňováním tohoto systému.
- c) aby si průběžně **vyhodnocovala celý program**, tj. především to, jak se daří vybírat a realizovat nejlepší projekty. Podle tohoto vyhodnocování aby pak přizpůsobovala procesy, metody a prostředky používané v SPL. Proto si MAS stanovila pravidla a harmonogram pro evaluaci SPL a pověřila Programový výbor spolu se sekretariátem MAS prováděním tohoto vyhodnocování
- d) aby **poskytovala asistenci a možnost vzdělávání** pro žadatele a příjemce, čímž si vlastně vytvoří půdu pro vznik a realizaci dobrých projektů (tj. těch s největším příspěvkem k dosažení cílů). Proto si MAS vytvořila Školící plán a pověřila manažerku MAS jeho realizací.

6.2.2. Dopady SPL a jeho přínosy pro dané území v dlouhodobější perspektivě.

Následující popis strategických linií zajistí očekávaný rozvoj regionu a naplnění všech klíčových rozvojových cílů, společně s naplněním globálního cíle rozvoje MAS a strategické vize regionu.

LINIE č.1 Vznik pracovních příležitostí

- **zavádění nových (ekologicky šetrných) technologií.**
- **zvyšování kvalifikace a vzdělanosti,**
- **využívání nevýrobních způsobů zemědělského hospodaření rozšiřování služeb a zavádění nových služeb, např. pro cestovní ruch.**

Pokud se podaří nastartovat proces vzniku nových pracovních míst a nových živností, podaří se pozvolna odstraňovat ekonomické slabé stránky regionu, hlavně zastavení úbytku mladých schopných lidí a stárnutí obyvatelstva.

LINIE č.2 Využití silných stránek regionu:

- **kvality životního prostředí, přírodního a kulturního bohatství**

Živý a prosperující Český ráj a Střední Pojizeří

Strana 19 (celkem 60)

Vhodné a šetrné využití potenciálu, kterého se dostalo darem přírody a kulturních dějin, vytváří řadu rozmanitých možností pro podnikání v různých odvětvích od zemědělství a stavebnictví ke službám, mezi nimiž budou zdůrazněny ty pro cestovní ruch.

LINIE č.3 Pro doplnění si MAS zvolila doplňující linii pro naplnění vize:

- **propojení zájmů všech aktérů v území, jejich komunikace a spolupráce**
- **uskutečňování společných projektů**
- **trvalý zájem o další zdokonalování a rozšiřování činností, které napomáhají prosperitě regionu**

Roli informačního zdroje, iniciátora přípravy projektů a iniciátora vzájemné komunikace a spolupráce v území sehraje místní akční skupina .

hlavní cíle SPL

rozvoj drobného podnikání a služeb pro cestovní ruch – nové podnikatelské subjekty, nová pracovní místa pro místní obyvatele
zlepšování životních podmínek a společenských a kulturních aktivit s důrazem na venkovskou turistiku a cestovní ruch, rozvíjení mimosezónních aktivit

cílové skupiny

místní obyvatelé – mládež a střední generace, ženy, nezaměstnaní,
podnikatelé v zemědělství
podnikatelé v oblasti služeb a cestovního ruchu
návštěvníci regionu (turistika, cykloturistika)
místní neziskové organizace

specifické cíle

rozvoj a modernizace technického potenciálu v zemědělství
rozvoj služeb cestovního ruchu s využívání přírodních a kulturních zdrojů pro cestovní ruch
nalézání identity se svým regionem
růst spolupráce, výměny informací, produktů a služeb s jinými venkovskými oblastmi v ČR, příp. v dalších zemích EU

dlouhodobé výsledky strategie (výstupy), které skupina hodlá dosáhnout

publikace o místních pozoruhodnostech
obnovené místní památky
rekonstruované prostory pro kulturní a společenské akce
rekonstruované zemědělské prostory
provozovny s ukázkami řemesel
ubytovací kapacity
vytyčené a vyznačené turistické stezky, cyklostezky a hippostezky včetně doprovodného materiálu
nová a rekonstruovaná sportoviště
propagační materiály
z velké části upravená a udržovaná krajina
upravené a prosperující obce

6.2.3. Soulad cílů a priorit s trvale udržitelným rozvojem.

Udržitelný rozvoj je novým rámcem strategie civilizačního rozvoje. Vychází z klasické a široce přijaté definice Komise OSN pro životní prostředí a rozvoj z r. 1987, která považuje rozvoj za udržitelný tehdy, naplní-li potřeby současné generace, aniž by ohrozil možnosti naplnit potřeby generací příštích.

Jeho obsah byl poté rozvíjen jednotlivými státy i v mezinárodním měřítku; poslední z velkých setkání, Světový summit o udržitelném rozvoji (Johannesburg 2002), zdůraznil, že cílem je takový rozvoj, který zajistí rovnováhu mezi třemi základními pilíři: sociálním, ekonomickým a environmentálním, jak symbolicky vyjádřilo jeho heslo: lidé, planeta, prosperita. Podstatou udržitelnosti je naplnění tří základních cílů:

- sociální rozvoj, který respektuje potřeby všech,
- účinná ochrana životního prostředí a šetrné využívání přírodních zdrojů a
- udržení vysoké a stabilní úrovně ekonomického růstu a zaměstnanosti.

Strategické a dílčí cíle a nástroje Strategie udržitelného rozvoje ČR (dále jen Strategie) jsou formulovány tak, aby co nejvíce omezovaly nerovnováhu ve vzájemných vztazích mezi ekonomickým, environmentálním a sociálním pilířem udržitelnosti. Směřují k zajištění co nejvyšší dosažitelné kvality života pro současnou generaci a k vytvoření předpokladů pro kvalitní život generací budoucích. K tomu směřují ve Strategii formulované strategické cíle. Při hledání souladu cílů a priorit SPL s trvale udržitelným rozvojem byly porovnávány právě cíle vymezené v SPL (viz. kapitola 6.1.1.) s strategickými cíly zmíněné Strategie. V přehledu strategických cílů Strategie jsou tučně vyznačeny ty, které jsou ve vzájemném souladu, či jsou dokonce totožné:

- **udržet stabilitu ekonomiky a zajistit její odolnost vůči negativním vlivům;**
- **podporovat ekonomický rozvoj respektující kapacitu únosnosti životního prostředí a zajišťující udržitelné financování veřejných služeb (udržitelnou ekonomiku);**
- **rozvíjet a všestranně podporovat ekonomiku založenou na znalostech a dovednostech a zvyšovat konkurenceschopnost průmyslu, zemědělství a služeb;**
- zajišťovat na území ČR dobrou kvalitu všech složek životního prostředí a fungování jejich základních vazeb a harmonické vztahy mezi ekosystémy, v nejvyšší ekonomicky a sociálně přijatelné míře uchovat přírodní bohatství ČR tak, aby mohlo být předáno příštím generacím, a zachovat a nesnižovat biologickou rozmanitost;
- systematicky podporovat recyklaci, včetně stavebních hmot (snižující exploataci krajiny a spotřebu importovaných surovin);
- minimalizovat střety zájmů mezi hospodářskými aktivitami a ochranou životního prostředí a kulturního dědictví, hmotného i nehmotného;
- zajišťovat ochranu neobnovitelných přírodních zdrojů (včetně zemědělského půdního fondu);
- zachovat strategickou potravinovou soběstačnost ČR;
- obhajovat a prosazovat národní zájmy ČR v rámci nejširších mezinárodních vztahů, významných mezinárodních organizací i v rámci bilaterálních vztahů;
- dosáhnout splnění mezinárodních závazků ČR v oblasti udržitelného rozvoje;
- přispívat k řešení klíčových globálních problémů udržitelného rozvoje;
- udržet stabilní stav počtu obyvatel ČR a postupně zlepšovat jeho věkovou strukturu;
- **trvale snižovat nezaměstnanost na míru odpovídající ekonomicko-sociálnímu motivování lidí k zapojování do pracovních aktivit;**
- **podporovat rozvoj lidských zdrojů a dosáhnout maximální sociální soudržnosti;**
- **zajistit stálý růst úrovně vzdělanosti ve společnosti, včetně vzdělanosti v kultuře, a tím zajišťovat konkurenceschopnost české společnosti;**
- rozvíjet etické hodnoty v souladu s evropskými kulturními tradicemi;
- **udržet vhodné formy rozmanitosti kultur, života venkova a aglomerací. Zajistit kulturní diverzitu a diverzitu životního stylu. Zajistit rovnoprávnost komunit, dosažitelnost služeb dle jejich rozdílných životních potřeb a priorit;**
- **zpřístupňovat kulturu všem lidem zejména s ohledem na to, že kultura je základní součástí společnosti založené na znalostech a rozvojový faktor;**
- **podporovat udržitelný rozvoj obcí a regionů;**
- **podporovat rozvoj veřejných služeb a sociální infrastruktury;**

- umožňovat účast veřejnosti na rozhodování a tvorbě strategií ve věcech týkajících se udržitelného rozvoje a vytvářet co nejširší konsenzus při přechodu k udržitelnému rozvoji;
- bránit posilování možností lobbistických a aktivistických skupin vydávat své partikulární zájmy za zájmy udržitelného rozvoje a takto odůvodněné je prosazovat proti zájmům celku;
- zvyšovat efektivnost výkonu a zlepšovat činnost veřejné správy v souladu s požadavky udržitelného rozvoje;
- přijímat opatření při zajišťování vnější a vnitřní bezpečnosti, která by odrážela požadavky ochrany před mezinárodními konflikty a měnící se formy kriminality, včetně mezinárodního zločinu a zejména terorismu.

Z uvedeného vyplývá, že zhruba z 50% jsou cíle SPL a strategické cíle Strategie totožné nebo vyjadřují stejné záměry. Ostatní jsou vůči sobě neutrální. Důležité je i zdůraznit, že žádný z cílů SPL není v rozporu se žádným cílem Strategie.

6.3. Zapojení inovačních prvků

MAS „Český ráj a Střední Pojizeří“ o.p.s. dosáhne svých cílů se zapojením těchto inovačních prvků. Hodnotitelé mají uvedeny 4 příklady inovací. Bude proto taktičtěji uvádět názvy těchto příkladů a aplikovat je na ty inovace, které uvádíte pod čísly 1 - 5

1. Uvedení na trh nových výrobků a služeb, které odrážejí specifickou daného území.

Dosavadní praxe při řešení problémů: závislost na zemědělské produkci, zastaralost zemědělského zařízení, nasycený trh dovážených surovin, upadající tradiční produkce.

Určené Fiche pro řešení místních problémů a způsob inovace:

Vytvořená přidaná hodnota zemědělských a potravinářských produktů se bude opírat o nadnárodně uznávaná kritéria kvality (např. výrobky se značkou Bio u ekologicky hospodařících zemědělců). Při vytváření přidané hodnoty dojde ke spolupráci jednotlivých subjektů na vzniku určitých společných technologií (zařízení).

Modernizací technologií zemědělských podniků podle pravidel EU dojde k provázání přírodních hodnot území (čisté životní prostředí, kvalitní základna pro živočišnou výrobu) s produkcí surovin ve kvalitě bio.

Podpora bude směřována k podnikům využívajícím tradiční materiály, výrobní postupy či podporující aktivity korespondující s tradičními vazbami a činnostmi v regionu.

2. Netradiční způsoby řízení a zapojení místního obyvatelstva v rozhodovacím procesu a realizaci projektů.

Dosavadní praxe při řešení problémů: Bohužel v současné době není identita obyvatelstva nijak vyzdvihována a ani v minulosti nebyla požadována. MAS má zájem tuto skutečnost změnit.

Nástrojem ke změně je zavedení fondu rozvoje pro mladé. To znamená, že z tohoto fondu by byly financovány projekty mládeže. Na tyto akce si mladí sami napíší projekt a tím se naučí projektově myslet a důsledkem bude jejich přístup (odpovědný) ke své práci a budou si vážit jimi zrealizovaných akcí. Dalším přínosem bude vzor jedněch druhým a návod zvýšení aktivity a rozšíření různých akcí v regionu pro mladé a pořádané mladými.

To bude hlavním podnětem pro vstřípení vlastní identity obyvatel podněcujícím způsobem od mladí.

Další způsoby jsou obsaženy ve fichi SPL.

Určené Fiche pro řešení místních problémů a způsob inovace:

Upevnění identity místního obyvatelstva s regionem, s využitím místního potenciálu a historických vazeb.

Realizací projektů dojde ke zkvalitnění a obohacení společenského, kulturního a sportovního života v regionu a současně k posílení sociálních vztahů. Upevněné vztahy mezi lidmi v různých sociálních skupinách budou východiskem pro realizaci dalších společných projektů (akcí).

3. Uvedení na trh nových výrobků a služeb, které odrážejí specifčnost daného území,

Dosavadní praxe při řešení problémů: Region MAS „Český ráj a Střední Pojizeří“ o.p.s. se svými přírodními, historickými a kulturními krásami a památkami je vnímán jako region pro cestovní ruch se zaměřením na letní sezónu.

Určené Fiche pro řešení místních problémů a způsob inovace:

Vznik nových forem služeb obohacených o speciální nabídku vycházející z tradic regionu (zemědělství, řemesla, místní produkty, místní zvyky). Dojde k propojování nabídky stejných (různých) typů služeb.

Tyto služby a aktivity budou směřovány tak, aby posílili celoroční atraktivitu oblasti, zdůrazňovaly její originalitu a vytvářely nové ekonomické vazby v regionu a tím celou oblast stabilizovaly.

4. Zavádění nových metod při využívání potenciálu území,

Dosavadní praxe při řešení problémů: Tradičně oddělenými sektory je samospráva, podnikatelský sektor a neziskový sektor.

Tento inovační prvek se bude prolínat SPL jako celku: Společný postup při administraci a řízení projektů v rámci realizace záměrů společný postup při zhodnocení místních zdrojů a naplnění cílů záměrů s úzkou vazbou na zlepšení kvality života, zhodnocení přírodních a kulturních zdrojů s cílem posílení ekonomické situace zapojených venkovských regionů MAS.

5. Zapojení místního obyvatelstva do rozhodovacích procesů a do realizace projektů.

Tento inovační prvek se bude prolínat SPL jako celku: Příprava MAS a SPL pro realizaci programu Leader probíhala za průběžného zveřejňování a zapojování veřejnosti. Místní partnerství se rozvíjelo postupně a bylo založeno na vyhledávání aktivních občanů místních komunit. Ti předkládali své projektové záměry na společných pracovních schůzkách, které vedly k přípravě společných vizí a cílů. Po přistoupení k místnímu partnerství, si lidé volí svoji reprezentaci, která je zapojena do rozhodovacích procesů.

6.3.1. Způsob využití místního potenciálu k inovacím

Přínosy – účinnost - udržitelnost

- využití tradičních materiálů, výrobních postupů
- posílení zastoupení společných projektů při rozvoji území
- efektivní využívání místních zdrojů (aktivní občané, kooperace, místní produkce)
- nové metody řízení a komunikace, ověření netradičních přístupů komunitního plánování a rozhodování
- kvalitnější propojení mezi potřebami místních subjektů a nabídkou vzdělávacích programů, zvýšení kvality vzdělávání ve venkovské oblasti

6.3.2. Uved'te, jakým způsobem jsou tyto inovace nebo inovační postupy přínosné, účinné a udržitelné na území MAS

- vytvořená přidaná hodnota zemědělských, potravinářských a jiných výrobků
- zvýšení stability místní ekonomické sítě (menší závislost na vnějších vstupech)
- modernizace zemědělských podniků (biokvalita, šetrné technologie)
- trvalá udržitelnost stávajících i nových hospodářských aktivit ve středně i dlouhodobém horizontu
- trvalá udržitelnost hospodářských, sociálních a komunitních vazeb v území
- rozvoj mimoprodukčních funkcí zemědělství
- zapojení moderních technologií do podnikání (úspory, ohled na ŽP, efektivita)

- využití nových forem vzdělávání (mapování místních potřeb, diverzifikace podnikatelských aktivit)
- udržitelnost nových forem podnikání díky dostatečné nabídce kvalifikovaných pracovníků a zavádění nových technologií

6.4. Finanční plán

Fiche	mil. Kč	%	2009		2010		2011		2012		2013		2014	
			06/08	10/08	02/09	06/09	02/10	06/10	02/11	06/11	02/12	06/12	02/13	06/13
1	8	13	2 %		2 %		3 %		3 %		2 %		1 %	
2	8	13	2 %		2 %		3 %		3 %		2 %		1 %	
3	7	12		1 %		2 %		3 %		3 %		2 %		1 %
4	6	10		1 %		2 %		2 %		3 %		1 %		1 %
5	10	17	3 %		3 %		4 %		4 %		2 %		1 %	
6	8	13	2 %		2 %		3 %		3 %		2 %		1 %	
7	7	12		1 %		2 %		3 %		3 %		2 %		1 %
8	6	10		1 %		2 %		2 %		2 %		2 %		1 %
Celkem	60	100	9 %	4 %	9 %	8 %	13%	10%	13%	11 %	8 %	7 %	4 %	4 %

6.4.1. Transparentnost finančního plánu a jeho zdůvodnění

Rozdělení prostředků mezi jednotlivé Fiche vychází ze zmapovaných potřeb a připravovaných projektových záměrů. Velký podíl je věnován Fichím zaměřeným na podporu podnikání na venkově (F1 – F4). Od počátku svého působení vychází MAS z přesvědčení, fungující místní ekonomika, založená na vnitřních zdrojích území a vytvářející co největší přidanou hodnotu, je základem rozvoje venkovské oblasti. Vzhledem k zastaralé infrastruktuře zemědělských podnikatelů podstatný podíl dotací věnován na modernizaci, rekonstrukce a investice do zemědělské infrastruktury.

Na potřeby obcí je zaměřena Fiche F5-F8.. Podle zmapovaných projektů jsou potřeby obcí daleko vyšší, ale rozsáhlé infrastrukturní projekty přesahují možnosti PRV. MAS bude podporovat zejména projekty, které vzniknou s aktivní účastí veřejnosti na plánování. Předpokládáme také, že do projektů spolupráce se zapojí podnikatelé, kteří zmodernizují své podniky a budou hledat možnosti dalšího rozvoje. Cílem MAS je zvýšit touto cestou co nejvíce konkurenceschopnost území pro období po roce 2013.

6.5. Integrovaná strategie území (celková strategie)

Pro potřeby regionu zpracovala MAS s pomocí externí poradenské agentury rozsáhlou integrovanou strategii „**Strategie rozvoje MAS Český ráj a Střední pojizeří o.p.s. pro období 2007 - 2013,**“.

Do zpracování této komplexní integrované strategie území byly zapojeni zástupci obcí, veřejné a státní správy, neziskových organizací, podnikatelé, členové MAS a veřejnost. Později se aktivní občané rozdělili do pracovních skupin dle tématických okruhů. Každou skupinu vedl odborný garant skupiny, který předával výsledky koordinátorovi.

Integrovaná územní **Strategie rozvoje MAS Český ráj a Střední pojizeří o.p.s. pro období 2007 – 2013** vychází ze sociálně ekonomické analýzy předmětného území, potřeb území, akceptuje přístupy Libereckého kraje týkající se rozvoje jeho územního obvodu a zároveň respektuje politiku rozvoje na úrovni ČR i Evropské unie; je zpracována metodikou LEADER.

Strategie identifikuje specifika území a eliminuje jeho slabé stránky a rozvíjí stránky silné. Dále definuje vizi rozvoje území, strategické a specifické cíle a v rámci nich opatření, prostřednictvím kterých předpokládá úspěšné dosažení nastavených cílů. Podstatné pro úspěch při implementaci strategie je fungující partnerství aktérů území, kteří se v maximální možné míře zapojují do realizování rozvojových záměrů území na bázi udržitelného rozvoje.

Strategické cíle MAS „Přid’te pobejt!“ pro období 2007 – 2013 jsou definovány na základě kritických oblastí, které vyplynuly ze SWOT dle jednotlivých problémových okruhů (PO) a jsou doplněny specifickými cíli. Všechny navržené strategické a specifické cíle a v rámci nich navržená opatření pro jejich realizaci jsou založena na principech udržitelného rozvoje.

PO Hospodářský rozvoj - Strategický cíl

Harmonický a vyvážený rozvoj území; zvýšení prosperity území vytvářením optimálního prostředí pro MSP.

PO Lidské zdroje - Strategický cíl

Zvyšující se životní úroveň obyvatel území

PO Infrastruktura - Strategický cíl

Vytvoření podmínek pro zajištění rozvoje kvalitní technické a dopravní infrastruktury

PO Životní prostředí - Strategický cíl

Ochrana a zlepšování kvality životního prostředí jako základního principu udržitelného rozvoje

PO Cestovní ruch - Strategický cíl

Turisticky atraktivní území. Rostoucí podíl cestovního ruchu na hospodářské prosperitě území

PO Zemědělství a lesnictví - Strategický cíl

Zvýšení konkurenceschopnosti zemědělství a lesnictví

SPL MAS vychází z této Strategie rozvoje a rozpracovává ji v souladu s podmínkami Programu rozvoje venkova, Osy IV. Na základě výsledků SWOT analýzy integrované strategie, zejména silných stránek a příležitostí regionu a s přihlédnutím ke specifickým území MAS, zjištěným v rámci tvorby analytické části území, byla navržena základní struktura fichí SPL.

Rozvoj podnikatelských aktivit, vycházejících z místních tradic a kulturního a přírodního dědictví zohledňuje důležitost vazby aktivních obyvatel, ekonomické prosperity a kulturních a přírodních zdrojů území. Je zvyšována konkurenceschopnost zemědělství a lesnictví při současné ochraně přírodních a kulturních hodnot území. Cílem Podpory tradičních aktivit na venkově a spolkové činnosti je prohloubení vztahu obyvatel k místu kde žijí a vytvoření lepších podmínek pro rozvoj občanských a spolkových aktivit. Podpora šetrných forem cestovního ruchu využívá atraktivitu území pro rozvoj podnikatelských aktivit v cestovním ruchu s ohledem na trvale udržitelný rozvoj území. Rozvoj lidských zdrojů, zejména vzdělávání a moderních forem komunikace vytváří nezbytný předpoklad pro realizaci strategických cílů.

Dlouhodobým cílem MAS Přid’te pobejt’ je posílit atraktivitu oblasti jak pro obyvatele území tak pro jeho návštěvníky.

Vazba integrované Strategie rozvoje MAS a Strategického plánu Leader

- V území v působnosti MAS „Přid’te pobejt!“ o.s. jsou vytvořeny optimální podmínky pro kvalitní život obyvatel, jejich všestranný rozvoj
- Je vytvořeno příznivé prostředí pro drobné podnikatele i větší investory v oblasti infrastruktury, s cílem zvýšení finančního zdraví obcí a vytváření a udržení nových pracovních příležitostí
- Je posílen zájem o trvalé bydlení obyvatel ve venkovském prostředí optimalizací kapacit veřejných služeb v oblasti zdravotnictví, školství, sociální péče a kulturního, sportovního a společenského života
- Je zvyšována turistická atraktivita území – roste podíl cestovního ruchu na hospodářské prosperitě území
- Je zvýšena konkurenceschopnost zemědělství a lesnictví při současné ochraně přírodních a kulturních hodnot území zabezpečujících zvyšování kvality životního prostředí

Problémový okruh	Strategický cíl	Specifické cíle	Vazba na SPL a FIHE
A Hospodářský rozvoj	Harmonický a vyvážený rozvoj území; zvýšení prosperity území vytvářením optimálního prostředí pro MSP.	A 1 Vytvoření příznivých podmínek a příznivého prostředí pro podnikání a inovace A 2 Zvýšení kvality, efektivity a dostupnosti správní a informační infrastruktury	FIHE 1,2,3,4
B Lidské zdroje	Zvyšující se životní úroveň obyvatel území.	B 1 Stabilizace venkovského obyvatelstva B 2 Efektivní a flexibilní trh práce	FIHE 1,2,3,4,5,6,7,8,
C Infrastruktura	Vytvoření podmínek pro zajištění rozvoje kvalitní technické a dopravní infrastruktury	C 1 Zlepšování systému technické infrastruktury C 2 Kvalitní dopravní infrastruktura	FICHE 7
D Životní prostředí	Ochrana a zlepšování Kvality životního prostředí jako základního principu udržitelného rozvoje	D 1 Zdravé životní prostředí a efektivní prevence rizik D 2 Optimální využívání krajinného a přírodního potenciálu území.	FICHE 3,6,5
E Cestovní ruch	Turisticky atraktivní území. Rostoucí podíl cestovního ruchu na hospodářské prosperitě území.	E 1 Zlepšování atraktivity území realizací kvalitní infrastruktury a služeb pro cestovní ruch E 2 Řízený marketing v oblasti cestovního ruchu.	FICHE 3,4
F Zemědělství a lesnictví	Zvýšení konkurenceschopnosti zemědělství a lesnictví	F 1 Udržitelné využívání potenciálu zemědělské a lesní půdy F 2 Restrukturalizace a V a V zemědělských podniků	FICHE 1,3,

6.6. Monitoring naplňování cílů SPL

Monitorovací indikátory byly zvoleny na základě cílů a priorit ISÚ a SPL. Časový plán a způsob sledování indikátorů je popsán v kap. 10.6. Monitoring je zaměřen na:

- sledování naplnění cílů SPL a PRV prostřednictvím projektů podpořených ve Výzvách
- sledování zacílení podpory na vybrané skupiny (zemědělci, ženy, mladí lidé do 30 let)
- sledování dopadů realizace SPL na místní kapacity a posilování místního sociálního kapitálu
- sledování prezentace a propagace metody Leader.

Pro kvantitativní sledování byly zvoleny tyto indikátory:

Monitorovací indikátor	Hodnota 2007	Hodnota 2009	Hodnota 2013
Podpořené projekty místních žadatelů	0	10	50
Podpořené projekty zemědělců	0	5	30
Podpořené projekty obsahující prvek participace veřejnosti na přípravě	0	3	10
Pracovní místa na plný úvazek nově zřízená díky podpořeným projektům	0	3	8
Pracovní místa na částečný úvazek nebo sezónní pracovní místa zřízená díky podpořeným projektům	0	X	10
Pracovní místa zachovaná díky podpořeným projektům	0	4	20
Nové ekonomické subjekty	0	X	5
Nová pracovní místa nebo zachovaná místa obsazená ženami nebo nové ekonomické subjekty založené ženami	0	X	10
Nová pracovní místa nebo zachovaná místa obsazená mladými lidmi do 30 let nebo nové ekonomické subjekty založené mladými lidmi	0	X	10
Nové provozy založené s podporou MAS (s inovací nebo diverzifikací výroby)	0	X	4
Nové nebo inovované produkty vzniklé s podporou MAS	0	X	20
Příjemci konzultačních služeb a další podpory kanceláře (např. zpracování žádosti)	0	20	100
Navázaná partnerství s dalšími venkovskými regiony v ČR a EU	0	7	10
Prezentace programu Leader	0	4	12

7. Partnerství MAS

7.1. Historie MAS

Struktura Společnosti je znázorněna níže. **Obecně prospěšná společnost pro Český ráj byla založena 29.4.2003** nabytím právní moci rozhodnutí Krajského soudu v Hradci Králové. **Je zapsána v rejstříku obecně prospěšných společností, vedeného Krajským soudem v Hradci Králové oddíl O, vložka 82.**

V současné době je podána žádost na změnu u Krajského soudu v Hradci Králové k zapsání Krajským soudem do rejstříku obecně prospěšných společností změn odsouhlasených zakladateli Obecně prospěšné společnosti pro Český ráj. Z důvodu vypršení lhůty členství ve Správní radě došlo ke změně členů ve Správní radě a člena v Dozorčí radě. Dále došlo ke změně sídla Společnosti do prostor budovy Obecního úřadu v Karlovicích, kde sídlí předseda Správní rady o.p.s. Je tento odstavec aktuální ?

Historie počátečních kroků, které vedly k založení MAS je datováno na podzim roku 2005 a to podáním žádosti o finanční podporu na projekt „Vznik partnerství za účelem ekonomického rozvoje

území a šetrného využití krajiny“. Žádost podal Mikroregion Český ráj z Opatření 2.1. Posílení přizpůsobivosti a rozvoje venkovských oblastí z Podopatření 2.1.4. jednotlivých skupin od počátku až do ukončení prací na Integrované strategii, byla tehdy Rozvoj venkova (LEADER+). Žádost byla úspěšná a výsledkem projektu bylo založení MAS se 33 členy. Veřejný sektor zastupuje 11 členů (33,33%), spolky a neziskové organizace zastupují 4 členi (12,12 %) a soukromý sektor zastupuje 18 členů (54,55%).

Historie partnerství započala informováním obyvatel, členů a zástupců spolků, neziskových organizací, ale i představitelů obcí a měst v území. Výsledkem bylo zdvojnásobení počtů obcí, které se chtěli do projektu zapojit. Jedni z vlastní iniciativy a druzí z důvodu požadavků místních podnikatelů, spolků i jednotlivých obyvatel. Způsob informování v počátcích byl prostý a jednoduchý. Konaly se veřejné schůzky v jednotlivých obcích, při kterých byla informována veřejnost o LEADERu jako programu, i jako metodě založené na spolupráci veřejného a soukromého partnerství, o komunitním plánování a o možnosti podílet se a ovlivnit rozvoj regionu a každý podle svých schopností různé oblasti. Další způsob byl zúčastnit se jednání starostů na pověřených obcích a o výše uvedeném informovat i zástupce obcí. Setkali jsme se s nebyvalým zájmem, hlavně ze soukromého sektoru převážně zemědělců, ale i podnikatelů ve službách, hlavně v cestovním ruchu.. Ti hledají i zde možnost pomoci si. Scházeli se i zástupci a představitelé obcí a vznikla skupina lidí, kteří měli zájem pracovat, scházet se a sdělovat své nápady, poznatky a zkušenosti. Protože do této skupiny lidí měl přístup každý a jednání byla vždy nejen veřejná, ale hlavně včas a dostatečně zveřejňována, scházelo se dostatek lidí z různých oborů a odvětví a zástupci různých organizací. Někteří přišli jednou, dvakrát, jiní chodili stále a zpočátku se počty i osazenstvo měnilo. Po několika jednáních se počet i složení ustálil a vznikla potřeba, ale i zájem ustanovit jednotlivé pracovní skupiny zaměřené na jednotlivé oblasti rozvoje, které budou na svých jednáních metodou bouří myšlenek připravovat podklady pro vznik Integrované strategie rozvoje MAS. Takto na základě komunitního způsobu práce byla konečná verze zpracována expertním způsobem.

Ustavující schůze a volby do jednotlivých orgánů MAS se konaly dne 2. března 2006. Na tomto zasedání byly schváleny jednací řád a volební řád. Plénem ustavené MAS byly doplněny orgány MAS (Programový výbor) a ředitel. Dále byly jmenováni noví členové do orgánů MAS. Programový výbor jmenoval složení výběrová komise a výkonný monitorovací výbor.

7.2. Zapojení partnerů do přípravy SPL

7.2.1. Úloha a odpovědnost jednotlivých subjektů při zpracování SPL.

Komunitní zpracování analytické části SPL předpokládalo náročnou práci v organizaci MAS s cílem co možná nejvyššího procenta účasti členů MAS pro sestavení kvalitního dokumentu SPL při vymezení si zásadních „úzkých míst“ území. Pro každý jednotlivý problémový okruh nebyla sestavována dílčí pracovní skupina, ale každý problémový okruh byl řešen jednou pracovní skupinou složenou z aktivních aktérů území, kterým není lhostejný rozvoj území ve kterém žijí, ve smyslu toho, aby byla zachována kontinuita, a území bylo řešeno komplexně, tj. objektivně.

Schéma přípravy SPL MAS

Koordinace prací :	manažer MAS
Příprava podkladů :	programový výbor, vedoucí pracovních skupin
Průběžné připomínkování :	členové MAS, veřejnost, významné subjekty, pracovní skupiny
Konzultace :	externí odborníci
Projednání, schválení :	Plénium MAS

Veřejnost byla průběžně informována o přípravě SPL také v regionálním tisku a na webových stránkách MAS.

Na přípravě SPL spolupracovali rovněž **významné subjekty regionu**, se kterými má MAS od počátku aktivní vztahy prostřednictvím delegovaných zástupců:

Živý a prosperující Český ráj a Střední Pojizeří

Správa Chráněné krajinné oblasti Český ráj – zastupující Ing. Jan Mocek
Městské muzeum Turnov – zástupce aktivit Evropského přírodního geoparku zapsaného na seznamu UNESCO – zastupující RNDr. Řídkošil
Mikroregion Český ráj – manažerka Jarmila Lásková Soldátová

Určení zástupci konzultují záměry MAS se svými mateřskými organizacemi a zpětně promítají zájmy těchto subjektů do plánů rozvoje území. Nejvýrazněji se jejich zapojení **projevilo při tvorbě jednotlivých fichí.**

7.2.2. Účast jednotlivých partnerů na projednávání SPL.

Partneři při zpracování SPL jsou členové orgánů MAS i členové správní rady Společnosti. Jsou to Vlasta Špačková, starostka obce Karlovice a předseda Správní rady o.p.s. pro Český ráj, Marie Pšeničková, starostka obce Boseň a člen Správní rady o.p.s. pro Český ráj, Luděk Láška, ředitel o.p.s. pro Český ráj a ředitel MAS, Ing. Tomáš Tomsa, jednatel firmy Tomovy parky s.r.o. a předseda programového výboru, Ing. Jaroslav Egert, jednatel firmy Agroben s.r.o., JUDr. Václav Ort, soukromý podnikatel, Ing. Jaroslav Sedláček, místostarosta obce Boseň, Ing. Karel Kerner, agronom – Agrochov Sobotka, Mgr. Pavlína Filipová, zastupitel obce Loukovec, Ing. Josef Lojda, ZD Sever Loukovec, Jaroslav Obročník, soukromý podnikatel a předseda výběrové komise, Rostislav Vocásek, soukromý podnikatel, František Balák, soukromý zemědělec, Naďa Kudrnáčová, místostarostka obce Loukovec, Hana Kudrnáčová, starostka obce Loukovec, Oldřich Loutchan, zástupce dobrovolných hasičů Kacanovy, Věra Cerhová, starostka obce Loukov a předseda výkonného monitorovacího výboru, Marie Horáková, zastupitelka obce Sezemice, Marie Drašarová, starostka obce Ktová, Jaroslav Šolc, soukromý zemědělec, Mgr. Doubravka Fišerová, starostka obce Vyskeř.

Dále se přípravy SPL účastnilo nepravidelně i několik ostatních členů a někdy i nečlenů MAS. Byli to většinou mladí lidé, ženy na mateřské dovolené, ale i podnikatelé, kteří přišli poradit o svém oboru a nebo se zajímali o možnosti do budoucna většinou nečleni MAS.

Na dnešním Strategickém plánu pro LEADER pracovali již pouze pracovní skupiny MAS a výsledek obsahů jednotlivých fiší je založen pouze na komunitním způsobu práce v území, kterému předcházelo dotazníkové šetření ve všech 33 obcích u zástupců jednotlivých složek a spolků, ale i jednotlivých občanů.

Aby se sešel co největší vzorek názoru z území MAS, byla presentována odměna pro tři vylosované vrácené dotazníky, kterou poskytl člen MAS. Jednalo se věcnou odměnu – celoroční vstupenka s doprovodem do areálu „Šťastná země“ v Radvánovicích u Turnova.

Protože je členství v MAS stále otevřené pro všechny, kdo má zájem pracovat pro společnost (stačí jen vyplnit na webových stránkách o.p.s. přihlášku a poslat ji na adresu sídla nebo ředitele) byl i vznik SPL transparentní a veřejnou záležitostí, které napomáhali i starostové jednotlivých obcí.

Chtít pracovat, být aktivní a plnit úkoly při přípravě SPL bylo velmi důležité. Každý člen byl kontrolován, upozorňován na důležitost dokumentu a na zodpovědný přístup. Proto se práce a odpracované večery v duchu odpovědného přístupu promítl do dokumentu o kterém jsou všichni přesvědčeni, že vypovídá o zájmu, a potřebách místních obyvatel a přispěje k rozvoji území. Všichni kdo se na tomto díle podíleli chtějí samy znát každoroční výsledky a plynulé plnění monitorovacích ukazatelů. Po tak náročné a zodpovědné práci chtějí být u toho a kontrolovat svoji práci zda je vše jak předpokládali a SPL se plní.

Při počátku při informování o metodě LEADER a o spolupráci při možném rozdělování finančních prostředků byl kladen důraz na rovnoměrné rozvržení zástupců z celého území. Toto se vyplatilo a členové jednotlivých pracovních skupin si své místo střeží a nedovolí si oslabit své území tím, aby na některém jednání chyběl.

7.2.3. Předpoklad vývoje spolupráce v budoucím období.

Partneři se během roku 2008 zapojili do přípravy a zpracování ISÚ; SPL, který z ISÚ vychází a je výběrem opatření odpovídajících Programu rozvoje venkova, byl připravován ve zkráceném období a

partneři se zapojili především formou konzultací a připomínkování návrhu dokumentu. **Zapojení partnerů do zpracování ISÚ a SPL, projednání ISÚ a SPL:**

Veřejný sektor

Individuální konzultace k analytické a návrhové části během období 2005 – 2008. Prezentace návrhu a pracovní verze při jednání všech mikroregionů v MAS v roce 2008.

Aktivní účast zástupce veřejné správy v programovém výboru – konzultace k projektovým záměrům obcí

Soukromý sektor

Individuální konzultace k analytické a návrhové části během období 2006 – 2008

Prezentace návrhu a pracovní části na 4 jednáních v Karlovicích, Klášteře Hradišti nad Jizerou, Loukovci a Vyskři v roce 2008

Aktivní účast zástupců soukromého sektoru v programovém výboru – konzultace k projektovým záměrům podnikatelů a zemědělců, NNO

Jednání pracovní skupiny Místní produkce a řemesla – diskuse o konkrétních námětech pro období 2007 – 2013 (duben – září 2008)

Spolupráce s podnikatelskými subjekty a sdruženími, podíl na pořádaných akcích – mapování potřeb a záměrů, diskuse o prioritách SPL (např. během školení opakovaně 2006 - 2008; školení ÚZPI v roce 2008.

Vzhledem k dobrým zkušenostem se spoluprací a k tomu, též struktura partnerství je zakotvena ve statutárních dokumentech O:P:S: pro Český ráj, předpokládáme v budoucnu rozvoj spolupráce a prohloubení partnerských vztahů mezi veřejným a soukromým sektorem.

7.3. Vztah k obyvatelstvu

7.3.1. Jaké byly vyvinuty snahy o zapojení obyvatel do MAS a její činnosti?

Snahy o zapojení obyvatel do činnosti MAS započali informováním o Programu LEADER a o metodě LEADER v jednotlivých obcích v území MAS. Další informace, které byly předány byly o komunitním plánování a o zapojení obyvatel do rozhodování o věcech veřejných a možnosti ovlivnit příští směr rozvoje tohoto regionu a území MAS. Dalším krokem byl tisk letáku s podobnými informacemi a distribucí do všech domácností, aby se dostal i k obyvatelům kteří se setkání nezúčastnili. Záměr a jeho provedení měl úspěch a počet členů vzrostl okamžitě. Po počátečním kolísání odchodů a nově příchozích se v současné době členská základna ustálila a je tak zvaně v dobré kondici. To znamená dostatečně silná a plná aktivních členů se zájmem pracovat.

7.3.2. Jak byly zjišťovány potřeby místního obyvatelstva?

Potřeby místního obyvatelstva se v průběhu vzniku SPL zjišťovaly několikrát. Vždy dotazníkovým šetřením, zaměřeným jednou na spokojenost, či nespokojenost s technickou a dopravní infrastrukturou, kulturním a společenským děním, a s možností se aktivně zapojit do dění v obcích v území MAS. Podruhé byl dotazník zaměřený na názory z území k návrhům jednotlivých fiší.

Dalším potenciálem naší MAS je smluvní spolupráce s Karlovou universitou, Přírodovědeckou fakultou, jednak při analýze území a jednak ve sběru informací a podkladů potřeb obyvatel a neziskových složek z území. Podklady budou také sloužit k aktualizaci Integrované strategie MAS a slouží i ke zpracování kvalitní SPL.

7.3.3. Jak je informováno obyvatelstvo o MAS, o SPL?

Veřejnost se průběžně dozvídá o činnosti MAS, tedy i o přípravě SPL, zejména prostřednictvím:

- pravidelně aktualizovaných informací na webových stránkách MAS (aktuality, zápisy z jednání, pozvánky)
- informativních zpráv na úředních deskách obcí
- pravidelným rozesíláním mailových zpráv s informacemi o činnosti MAS
- prostřednictvím článků v místních zpravodajích

- tiskovými zprávami v regionálním tisku
- vydáváním Zpravodaje MAS
- vydáním Karty MAS
- na valných hromadách
- členů MAS, kteří jsou v zastupitelstvech obcí
- na schůzkách pracovních skupin
- pravidelným informováním starostů na zasedáních mikroregionu
- seminářích k aktuální problematice pro všechny zájemce z regionu (např. k dotační politice 2007-2013, zpracování biomasy)
- osobními kontakty veřejně činných členů MAS

7.4. Otevřenost MAS

Jak je naznačeno v kapitole 7.2. způsob vstupu do MAS je velice jednoduchý. Se způsobem vstupu – podáním přihlášky jsou seznámeni jak jednotlivé organizace v území, tak i všichni obyvatelé, kteří mají zájem o dění v území a zajímají se o práci MAS a možnosti získání podpor na realizaci jejich projektů. Veškeré informace mají na všech úředních deskách obcí v území MAS, tak i informace mohli získat z letáku, který MAS vydala a rozeslala do všech domácností v území. Pružněji jsou informace poskytovány na webových stránkách OPS pro Český ráj a MAS.

Na webových stránkách o.p.s. je formulář přihlášky, kterou stačí vyplnit a poslat na adresu sídla o.p.s. a nebo adresu ředitele o.p.s.. Na příštím jednání je s přihláškou seznámeno Plénem MAS a dána možnost žadateli se představit, případně přednést své zdůvodnění zájmu pracovat v MAS. Do orgánu MAS jsou Plénem MAS voleni zástupci, dle jednacích řádů a Statutu o.p.s. jednou za 3 roky a je zde nutná rotace, ale v případě podnětu jsou volby jednou ročně. MAS má tvrdé požadavky na účast členů jednotlivých orgánů na všech schůzkách a za neomluvenou jednu neúčast na jednání hrozí členovi podmíněčné vyloučení z jednoho z orgánů MAS a za druhou neomluvenou neúčast je člen Plénem vyřazen a volbou doplněn jiný z řad členů Pléna.

Do MAS vstupují jednak jednotliví obyvatelé z území, neziskové složky zastoupené většinou předsedou, nebo jednatelem a nejvíce dobrovolné spolky z jednotlivých obcí. Vstupují k nám i ženy a mladí z těchto spolků, kteří jsou plni elánu a ze zkušenosti víme, že patří k neaktivnějším. Jejich aktivita a zájem pracovat je velký potenciál naší MAS.

Na pořadu příštích voleb, které budou počátkem jara příštího roku je schváleno, že nebude jen poměr 50% z veřejné sféry a 50% z neveřejné sféry, ale i 50% žen a mladých z obou skupin. Podrobný, jasný a závazný postup je popsán ve Statutu o.p.s. a v jednotlivých jednacích řádech jednotlivých orgánů MAS.

8. Zkušenosti a spolupráce

8.1. Zkušenosti

Dnešní podoba MAS je založena na zkušenostech členů jednotlivých mikroregionů, hlavně na mikroregionu Český ráj, který má zkušenosti se získáváním finančních prostředků z EU jak z programů PHARE, tak i INTEREG III.A. Poslední získaná dotace byla z OP Zemědělství z Opatření Posílení přizpůsobivosti a rozvoje venkovských oblastí a z Podopatření 2.1.4. Rozvoj venkova , písmeno c) Osvojování schopností. Prostředky byly získány na projekt „Vznik partnerství za účelem ekonomického rozvoje území a šetrného využití krajiny“. Realizací projektu vznikla MAS Český ráj a Střední Pojizeří, byla vypracována Integrovaná strategie komunitním způsobem za pomoci odborného konzultanta a nakoupena technika potřebná pro práci MAS a školení jejich členů. Vznikly veškeré orgány pro bezproblémový chod MAS a proškolení jejich členové. Školení členské základny a členů orgánů je konstantní, pravidelné a plně obsazované.

Aktivní členská základna dnešní MAS se schází od jara roku 2006 a aktivně se zapojuje do rozvoje regionu a do vzniku všech důležitých dokumentů (Integrovaná strategie, SPL). Ne jinak tomu bylo i při projektu MAS, ve kterém se MAS prezentovala v Lysé nad Labem na výstavě „REGIONY ČR 2007, který proběhl v březnu tohoto roku. Při této prezentaci jsme propagovali nejen území naší MAS, ale i podnikatele jejich výrobky, dále přímo na výstavě probíhala ukázka řemeslné výroby

Živý a prosperující Český ráj a Střední Pojizeří

z kůže. Dataprojektem byly promítány filmy o tradicích v jednotlivých obcích (masopust, vánoce, divadla i různé sportovní klání) a film o Mikroregionu Střední Pojizeří komentovaný herci Maděříčem a O. Jirákem a také o produktu Mikroregionu Český ráj „Turistické autobusy“ provozované již od roku 2000. Na tento projekt je pravidelně přispíváno z různých zdrojů, jak národních (POV DT 7 LEADER, GRANTY KRAJŮ – Liberecký, Středočeský, Královéhradecký) tak i Evropských (PHARE, INTEREG III.)

V roce 2001 se podařilo **získat první finanční prostředky z Programu obnovy venkova** z dotačního titulu 7 pro mikroregion. Byla navázána spolupráce s projekční firmou JENA-CZ, která vypracovala **Strategii pro rozvoj regionu**.

Po rozšíření území MAS zpracovala MAS v roce 2006 s pomocí externí poradenské agentury **rozsáhlou integrovanou strategii rozvoje regionu**, která vznikla za široké podpory a spolupráce veřejnosti.

V roce 2007 se MAS uchází o podporu v rámci programu LEADER ČR. Komunitní cestou (spolupráce Správní rady o.p.s., Programového výboru a pracovních skupin) je vypracován Záměr LEADER ČR, vycházející z Integrované strategie území a předložen k posouzení. MAS není úspěšná.

8.2. Spolupráce

Do výhledových plánů SPL je zakomponována spolupráce s partnerskými MAS, na základě dosavadních existujících zkušeností.

MAS Turnovsko

Činnost: spolupráce od poloviny roku 2007 při mimo jiné vzdělávání členů MAS. První projekt – seminář byl uskutečněn v srpnu 2007. Další seminář je plánován na únor 2008 a společné akce jsou plánovány min. 3 ročně. Hlavní spolupráce je v oblasti cestovního ruchu a propagace sousedních regionů.

Smlouva o partnerství a vzájemné spolupráci se dále soustředí **na vzájemné prezentace práce řemeslníků a výrobců místní produkce na regionálních akcích v obou územích.**

MAS „Přijďte pobejt!“ o.s.

Činnost: konzultace přípravy Integrované strategie a SPL.

Smlouva o partnerství je zaměřena především na spolupráci v cestovním ruchu, předávání informací a zkušeností při financování projektů a spolupráci při projektech partnerství.

MAS Brána do Českého ráje

Činnost: konzultace společných záměrů pro SPL.

Smlouva o partnerství je zaměřena především na spolupráci v cestovním ruchu (společné výstavby, opravy a značení všech stezek a tras, předávání informací a zkušeností při financování projektů a propagace sousedních regionů)

Spolupráce s GAL – VALLE DEL CROCCHIO v Italské Kalábrii – nejlepším Galem v Evropě (v minulých letech).

MAS zastoupená předsedkyní Správní rady o.p.s. podepsala smlouvu o partnerství s GAL – VALLE DEL CROCCHIO v Italské Kalábrii s presidentem GAL panem Franco Kolosimo. V září byly pozváni zástupci MAS k těmto partnerům do Kalábrie na mezinárodní kongres k regionálnímu rozvoji a rozvoji cestovního ruchu, který místní GAL organizoval. Naši zástupci (předsedkyně Správní rady p. Špačková a předseda Programového výboru Ing. T. Tomsa) odjeli na kongres, který se konal v naučném středisku Národního parku Sila v regionu Taverna. Zde měla p. Špačková prezentaci o činnosti MAS v turistickém regionu Český ráj a fázi v jaké se LEADER+ u nás nachází v současné době. Další setkání s našim partnerem z Itálie se uskuteční na jaře 2009, již za přítomnosti adeptů – řemeslníků na výměnný pobyt.

Předmět spolupráce a partnerství:

- **předávání zkušeností s chodem MAS a její funkce v procesu využívání finančních prostředků Evropské unie**
- **spolupráci v cestovním ruchu** - oboustranně připravit produktový balíček – ubytování, pobyt, program - památky, turistika, zajímavosti, adrenalín, atp.)

Živý a prosperující Český ráj a Střední Pojizeří

Strana 32 (celkem 60)

- **spolupráce v gastronomii, řemeslech, obchodu** – obory, které by se o spolupráci budou ucházet (výměna řemeslníků i regionálních produktů – z Itálie olivy, kštany, citrusy,...., od nás ovocné mošty, místní pálenky, vývoz do Itálie dětské hřiště vyráběné v MAS , ...
- **vytvoření společného produktu**
- **spolupráce kulturní i v ochraně ŽP** - máme podobné zdroje – kombinaci památek a přírody – spolupráce jak ochranářů přírody, tak i muzejníků (Turnovské muzeum bylo před pár lety vyhlášeno jako nejlepší v Evropě a naopak vykopávky v Kalábrii a památky jsou úžasné a rozšíří obzor lidí z území, kteří se o historii zajímají)
- **spolupráce v lidských zdrojích** - pravidelné návštěvy v Itálii i v ČR v době nějaké události pořádané MAS a nebo kdy bude MAS alespoň spolupracovat. (tradičních akcí, které by přicházely do úvahy je hodně – Šťastnou zemí počínaje, Staročeskými trhy či slavnostmi na hradě Valečově konče...)

Tato spolupráce probíhá v souladu s vnitřními potřebami a vnějšími cíly rozvoje regionů jednotlivých MAS a lze ji rozdělit zhruba do čtyř okruhů:

- **cestovních ruch** (provázání stezek, výměna zkušeností)
- **podpora tradic a místní produkce** (výměna zkušeností, vzájemná inspirace, vzájemná prezentace řemesel na regionálních akcích)
- **diverzifikace zemědělství** (nové podněty a inspirace, výměna zkušeností s přípravou projektů a financováním, příklady dobré praxe)
- **vzdělávání, principy partnerství** (výměna zkušeností a získaných poznatků umožní lépe se orientovat v dotačních programech a zvládat práce spojené s administrací úspěšných projektů)

Tyto styčné okruhy pro partnerskou spolupráci odpovídají základním opatřením MAS „Český ráj a Střední Pojizeří“, vymezeným v SPL a potřebám území. Dosud probíhající spolupráce budou rozvíjeny s finanční podporou nejen programu LEADER, ale i dalších programů, umožňujících čerpat finance na vymezené okruhy.

Kromě toho probíhá spolupráce MAS s těmito nadregionálními partnery:

Správa Chráněné krajinné oblasti Český ráj

Činnost: spolupráce v programech ochrany přírody (podpora zemědělských projektů zaměřených na péči o krajinu, na čistotu vod) spolupráce na rozvoji šetrných forem turistiky (cyklostezky, hipostezky), vzdělávání obyvatel v otázkách životního prostředí (alternativní zdroje energie, zpracování biomasy)

Muzeum Českého ráje v Turnově

Garantem akcí pořádaných v území ve spolupráci s jednotlivými obcemi i samotnou MAS. Akce jsou zaměřeny na propagaci Evropského geoparku Český ráj, který je zapsán na seznamu UNESCO. Tento geopark se rozkládá na většině území MAS a je jediný v České republice.

9. Organizace a zdroje MAS

Programový výbor, pod dohledem správní rady připravuje a schvaluje mimo jiné znění jednotlivých opatření (záměrů) vedoucích k naplňování strategie rozvoje, seznámí a zdůvodní plénu záměry MAS, schválí výběrová kritéria pro výběr projektů, schválí výsledky výběru jednotlivých realizačních projektů podle doporučení výběrové komise, potvrdí projekty určené k realizaci, jmenuje členy výběrové komise MAS a členy výkonného monitorovacího výboru MAS

Výběrové komise provádí výběr projektů podle výběrových kritérií, sestavuje seznam projektů v pořadí dle bodové hodnoty a vyznačuje projekty navržené ke schválení v rámci limitu a projekty náhradní

Výkonný monitorovací výbor bude aktivně monitorovat realizované projekty po celou dobu trvání realizace projektů, kontroluje plnění podmínek prováděných projektů, bude zpracovávat podklady pro jednání programového výboru. Dále také zpracovává znění záměru MAS a zpracovává znění opatření vedoucích naplnění obecně prospěšných činností Společnosti Český ráj a Střední Pojizeří

Plénium schvaluje strategii dalšího rozvoje území členských obcí, ukládá úkoly programového výboru, schvaluje záměr MAS, schvaluje vybrané realizační projekty, projednává výroční zprávu o činnosti Společnosti a audit Společnosti.

Správní rada je statutární orgán Společnosti a statutární orgán MAS. Statutární zástupce (předseda Správní rady) podepisuje všechna rozhodnutí o.p.s. i MAS a má právo veta.

Úřad ředitele Společnosti vede komplexní evidenci projektů (průběh výběru, registraci, administrativní kontrolu apod.) a výsledky jejich schvalování, vede ekonomickou agendu Společnosti, sleduje stav financování projektů a zpracovává ekonomické zprávy v rámci realizace projektů, archivuje materiály o činnostech Společnosti a projektech.

Organizační manažer koordinuje součinnost jednotlivých orgánů Společnosti, koordinuje činnost manažerů partnerů Společnosti, koordinuje činnost informačních center zřizovaných Společností nebo jejími partnery, zajišťuje provoz webových stránek <http://www.craj-ops.cz>, zveřejňuje aktuální informace z činnosti Společnosti a MAS, vede přehled o stavu financování, zpracovávání dílčích i závěrečných zpráv.

Ředitel jedná za Společnost s partnery Společnosti a MAS, koordinuje aktivity směřující k prohloubení spolupráce v regionu, koordinuje aktivity v oblasti cestovního ruchu v regionu, zajišťuje poradenství pro partnery Společnosti a MAS, zajišťuje vzdělávání pro partnery Společnosti a MAS, zajišťuje vzdělávání pracovníků informačních center zřizovaných Společností a MAS, nebo jejími partnery, zastává funkci tiskového mluvčího Společnosti a MAS, zajišťuje spolupráci se státní správou a samosprávou, zajišťuje lobbing ve prospěch Společnosti, MAS a regionu, koordinuje činnost výkonného monitorovacího výboru, připravuje návrh rozpočtu Společnosti, zpracovává závěrečný účet Společnosti.

Organizace OPS pro Český ráj

Ve smyslu Statutu zřizuje správní rada výkonné orgány OPS pro Český ráj. Výkonné orgány OPS pro Český ráj jsou zřizovány za účelem zabezpečování chodu organizace a potřeb spolupráce partnerů pro rozvoj regionu. Místní akční skupina má tyto orgány: Plénium, Programový výbor, který pod sebou má Výběrovou komisi a Výkonný monitorovací výbor. MAS využívá v současné době účetní služby smluvně zajištěné a služby sekretáře, facilitátora, projektového a organizačního manažera od ředitele o.p.s. pro Český ráj a MAS.

Na základě informací, které bude možné získat z hrubé projektové fiše, provedou Výběrové komise MAS Český ráj a Střední Pojizeří výběr projektů podle kritérií kvality projektu a specifických kritérií pro jednotlivé strategické cíle dle problémových okruhů Strategie, sestaví seznam projektů v pořadí dle bodové hodnoty a postoupí hodnotící zprávu Programovému výboru MAS Český ráj a Střední Pojizeří ke schválení a doporučení projektů pro realizaci podpořenou v LEADERu+. Vybrané projekty schválí Správní rada a Plénium MAS bude o výsledku informována na zasedání pléna. Projekty budou dále monitorovány po celou dobu realizace monitorovacím výborem MAS.

9.1. Organizační struktura a rozdělení odpovědností

Těmito orgány jsou:

- Správní rada o.p.s. Dozorčí rada o.p.s.
- Ředitel o.p.s.
- Plénium MAS
- Programový výbor, který jmenuje členy: - Výběrové komise (na 3 roky)
- Výkonný monitorovací výbor (na 3 roky)

Institucionální zabezpečení - úkoly a odpovědnosti příslušných orgánů MAS:

Výkonný monitorovací výbor je 6ti členný, volí ze svého středu předsedu, který je jmenován Programovým výborem na dobu 3let. Rozhoduje nadpoloviční většinou.

- 1) Spolupracuje při kontrolách s pracovníky RO SZIF a sleduje průběh věcného a finančního plnění projektů.
- 2) kontroluje plnění podmínek prováděných projektů
- 3) zpracovává podklady pro jednání programového výboru

Výběrové komise

Komise má 6 členů (před dokončením SPL náhle zemřel Ing. Vítězslav Pospíšil, který bude nahrazen na jednání Programového výboru v lednu 2009), přičemž musí být vždy většina ze soukromého sektoru. Tato podmínka je splněna, neboť nyní má 5 členů ze soukromého sektoru a 2 z veřejného sektoru. Programový výbor jmenuje předsedu komise na dobu 3 let. Komise provádí tyto činnosti:

- 1) Provádí bodování předložených projektů podle schválených kritérií a bod. tabulek.
- 2) Sestavuje seznam projektů v pořadí podle získané bodové hodnoty.
- 3) Vyznačí projekty navržené ke schválení tak, aby nepřekročily limity podpory a projekty náhradní do výše 30% přiznaného limitu.
- 4) V případě shodného počtu bodů u více projektů bude zvýhodněn projekt s dřívějším časem zaevidování žádosti na MAS.

Programový výbor

Výbor je volen z členů pléna MAS, má 9 členů a je volen na dobu 3 let. Je tvořen předsedou, kterého volí ze svého středu členové Programového výboru a dalšími členy. Schází se dle potřeby nejméně však 1x za dva měsíce. Do působnosti výboru patří jednat a navrhopvat, v některých případech i rozhodovat ve věcech MAS „Český ráj a Střední Pojizeří“ o.p.s., které nepatří do působnosti pléna zejména:

- 1) Zpracování rozvojové strategie k jednomu zvolenému tématu (za součinnosti manažera a poradce).
- 2) Zpracování fichí a stanovení výběrových kritérií.
- 3) Příprava a vyhlášení výzvy k podání projektů .
- 4) Schvaluje výsledky administrativní kontroly a kontroly přijatelnosti.
- 5) Na základě návrhu výběrové komise vybírá podpořené projekty, ale nesmí měnit pořadí projektů dle získaných bodů a stanovuje množství rozdělených prostředků pro kolo výzvy.
- 6) Má právo odmítnout projekty, které nedosáhly minimálně 50% možných získaných bodů. Nesmí však vybrat projekty, které se umístily za takto odmítnutými projekty.
- 7) Může vytvořit odborné komise, které jsou jeho poradním, v případě pověření i výkonným orgánem.
- 8) Přijímá nové členy sdružení (jakého sdružení ? MASka je přece o.p.s.)
- 9) připravuje aktualizace strategie rozvoje daného území
- 10) schvaluje znění jednotlivých opatření vedoucích k naplňování strategie rozvoje
- 11) navrhuje plénu záměry MAS
- 12) schvaluje výběrová kritéria pro výběr projektů
- 13) schvaluje výsledky výběru jednotlivých realizačních projektů podle doporučení výběrové komise
- 14) potvrzuje projekty určené k realizaci
- 15) jmenuje členy výběrové komise MAS
- 16) jmenuje členy výkonného monitorovacího výboru MAS

Plénum

- schvaluje strategii dalšího rozvoje území členských obcí
- ukládá úkoly programového výboru
- schvaluje záměr MAS
- projednává výroční zprávu o činnosti Společnosti a audit Společnosti
- volí členy programového výboru

Dozorčí rada

- kontrolní orgán OPS pro Český ráj a Střední Pojizeří

Úřad ředitele (sekretariát)

- shromažďuje monitorovací tabulky a čtvrtletní hlášení žadatelů.
- dělá souhrn monitorovacích tabulek a hlášení žadatelů za všechny projekty předává prostřednictvím sekretariátu na RO SZIF.
- vede komplexní evidenci projektů (průběh výběru, registraci, administrativní kontrolu apod.) a výsledky jejich schvalování

- vede ekonomickou agendu Společnosti
- sleduje stav financování projektů a zpracovává ekonomické zprávy v rámci realizace projektů
- archivuje materiály o činnostech Společnosti a projektech

Organizační manažer

- koordinuje součinnost jednotlivých orgánů Společnosti
- koordinuje činnost manažerů partnerů Společnosti
- koordinuje činnost informačních center zřizovaných Společností nebo jejími partnery
- zajišťuje provoz webových stránek <http://www.craj-ops.cz>
- zveřejňuje aktuální informace z činnosti Společnosti
- vede přehled o stav financování, zpracovávání dílčích i závěrečných zpráv

Ředitel

- jedná za Společnost s partnery Společnosti
- koordinuje aktivity směřující k prohloubení spolupráce v regionu
- koordinuje aktivity v oblasti cestovního ruchu v regionu
- zajišťuje poradenství pro partnery Společnosti
- zajišťuje vzdělávání pro partnery Společnosti
- zajišťuje vzdělávání pracovníků informačních center zřizovaných Společností nebo jejími partnery
- zastává funkci tiskového mluvčího Společnosti
- zajišťuje spolupráci se státní správou a samosprávou
- zajišťuje lobbing ve prospěch Společnosti a regionu
- koordinuje činnost výkonného monitorovacího výboru
- připravuje návrh rozpočtu Společnosti

Správní rada o.p.s.

- statutární orgán Společnosti

Seznam členů těchto orgánů:

Programový výbor

Ing. Tomáš Tomsa (předseda)	(S)
Ing. Pavel Egert	(S)
Ing. Jaroslav Egert	(S)
JUDr. Václav Ort	(S)
Ing. Jaroslav Sedláček	(S)
Ing. Karel Kerner	(S)
Mgr. Doubavka Fišerová	(V)
Mgr. Pavlína Filipová	(S)
Ing. Josef Lojda	(S)

Výběrová komise

Jaroslav Obročník (předseda)	(S)
Rostislav Vocásek	(S)
František Balák	(S)
Josef Černý	(V)
Naďa Kudrnáčová	(V)
Oldřich Loutchan	(S)

Výkonný monitorovací výbor

Věra Cerhová (předsedkyně)	(V)
Roman Rákosník	(S)
Ing. Josef Dobeš	(S)
Marie Horáková	(V)
Marie Drašnarová	(V)
Jaroslav Šolc	(S)

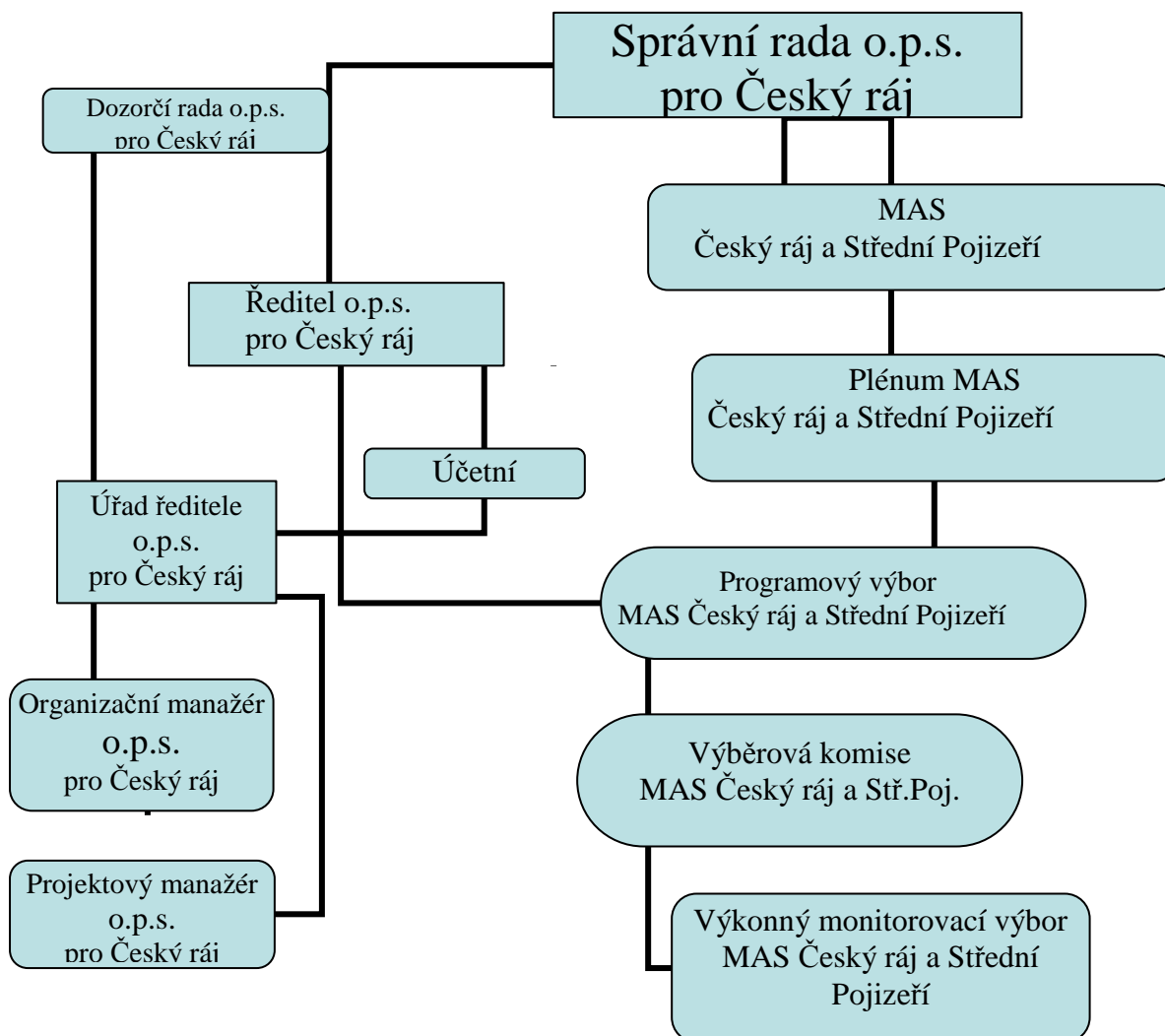
legenda:

V = veřejný sektor (zástupce obce)

S = soukromý sektor (podnikatel, nezisková organizace)

Pokud tento stav nebude odpovídat požadavkům programu LEADER, bude složení programového výboru a výběrové komise potřebným způsobem obměněno.

MAS kromě těchto orgánů vybrala i manažera (na výběrovém řízení při realizaci projektu osvojení schopností), který je organizačním pracovníkem a nemá hlasovací právo.

Způsob sestavení výběrové komise a důvody výběru členů

Výběrová komise byla sestavena na základě jmenování členy Programového výboru na svém jednání. V návrzích se bralo ohled na zkušenosti navržené osoby s projektovým řízením a zkušenosti s hodnocením a výběrem projektů. Výběrová komise je v současné době přechodně 6ti členná. V případě podpory ze strany MZe v programu LEADER+ bude pravděpodobně navrženo plénu rozšíření komise na devět členů. Rozšíření bude navrženo z důvodů předpokládaného většího počtu hodnocených projektů v programu LEADER+ . Rozšíření komise by mělo zajistit pružný a rychlý průběh hodnocení a zajištění větší objektivity.

Způsob delegování zástupců skupin do orgánů místní akční skupiny (volby, jmenování, prostý zájem).

Programový výbor byl navržen a schválen Plénem MAS. Na základě návrhů členů pléna byla sestavena kandidátka programového výboru. Každý navržený člen před volbou do příslušného orgánu musel projevit souhlas s kandidaturou. Následně proběhlo hlasování o každém navrhovaném členovi na veřejném zasedání pléna MAS.

Existuje-li, rotace členů kolektivních orgánů místní akční skupiny.

Při veřejném zasedání pléna MAS se volí na tříleté období členové programového výborů. Jmenování a počty členů monitorovacího výboru, výběrové komise probíhá na jednání Programového výboru.

Živý a prosperující Český ráj a Střední Pojizeří

I zde jmenování probíhá pro tříleté období. Nelze sloučit zastupování v monitorovacím výboru a ve výběrové komisi, proto členi jmenovaní do monitorovacího výboru již nesmějí být jmenováni do výběrové komise.

Osoba/osoby, která/é bude/budou řídit realizaci SPL a popis její/jejich role a pravomocí v MAS.

V současné době chod MAS zajišťuje manažer.

Pro realizaci SPL bude nutné rozšířit sekretariát o dalšího projektového manažera, případně jednoho asistenta, kteří budou plnit především tyto úkoly:

- a) Koordinovat povolené změny v SPL (hlášení případných změn) a kompletaci žádosti, předání na SZIF.
- b) Vybírat a registrovat žádosti od žadatelů.
- c) Provádět jejich administrativní kontrolu a kontrolu přijatelnosti.
- d) Vypracovávat zprávu o administrativní kontrole a kontrole přijatelnosti a předávat jí programovému výboru.
- e) Poskytovat potřebnou pomoc a informace žadatelům. Spolupracovat se zástupci SZIF.
- f) Po výběru a hodnocení projektů předávat seznam vybraných a náhradních projektů, dvě kopie protokolu o bodování a dvě pare složek projektu SZIF.
- g) Vedení evidence o projektech a provádět veškerou předepsanou archivaci (jedno pare všech přijatých záměrů a projektů (i zamítnutých projektů, pouze jedno pare vrací).

Manažerem MAS je Luděk Láska, který byl vybrán již při realizaci projektu „Osvojování schopnosti“ a je zároveň ředitelem OPS pro Český ráj. Role manažera bude spočívat především v těchto činnostech:

- a) Řízení činnosti sekretariátu.
- b) Spolupráce se SZIF a MZE ČR.
- c) Příjem projektů, jejich administrativní kontrola a kontrola přijatelnosti.
- d) Vypracování zprávy o provedených kontrolách.
- e) Organizace zasedání výběrové komise a příprava podkladů pro její zasedání.
- f) Příprava podkladů a organizace zasedání programového výboru
- g) Sestavení plánu kontrol pro monitorovací komisi
- h) Pravidelné informování programového výboru o čerpání prostředků na administraci MAS
- i) Další činnosti, které souvisí s operativním řízením sekretariátu

9.2. Zdroje MAS pro činnosti spojené s realizací SPL

9.2.1. Lidské zdroje MAS

Manažer Luděk Láska zajišťuje v současné době chod MAS a OPS pro Český ráj. Od roku 1994 do roku 2002 vykonával funkci starosty obce Vyskeř. Od roku 2003 do roku 2004 byl zaměstnancem MěÚ v Turnově na Odboru rozvoje města ve funkci projektový manažér a zajišťoval i fci koordinátora POV pro MMR. Od konce roku 2003 opět působil ve fci starosty obce Vyskeř do voleb v roce 2006. Mimo jiné získal s obcí ve 3 účastech soutěže roku 3x modrou stuhu. V roce 2000 vymyslel a s Mikroregionem Český ráj realizoval projekt Letních turistických autobusů, který měl letos již osmý ročník. Má zkušenosti a úspěšné projekty z Programu PHARE, INTEREG III. OP Zemědělství, POV a ostatních národních programů. V roce 1999 byl iniciátorem při založení Mikroregionu Český ráj, jehož byl do roku 2004 předsedou a po roce přerušení od roku 2004 do roku 2006 místopředsedou. V roce 2005 byl iniciátorem a posléze koordinátorem a administrátorem projektu podpořený z EU „Osvojování schopnosti“.

V současné době je OSVČ jako poradce několika mikroregionů a pracuje i jako projektový manažér v území.

Od roku 1994 absolvoval mnoho kurzů a školení se zaměřením na projektování a další vzdělávání v oblasti získávání finančních prostředků na realizované projekty obce a mikroregionu .

Od roku 2000 se zaměřuje na předvstupní a posléze vstupní podpory:

- únor 2000 – intenzivní kurz regionální politiky zaměřený na principy a možnosti využití podpor z předstrukturálních a strukturálních fondů EU (24 hod.)

- červen 2005 – získal osvědčení „Správní právo – správní řád (16 hod.)
- červen 2006 - získal osvědčení „Zpracovatel projektů“ (40 hod.)
- prosinec 2006 - získal osvědčení dle akreditace MŠMT „Vzdělávání manažerů místních akčních skupin“ (90 hod.)
- říjen 2007 - získal osvědčení „Postup při zpracování projektů pro Program rozvoje venkova“ (20 hod.)

V současné době od 1.7.2008 je také projektový manažer v MAS „Přid'te pobejt!“ o.s. v Jilemnici (uspěla v prvním kole) a podílí se realizaci SPL v této MAS. Byla zde již realizována 1 výzva na které se pracovně podílel.

Účetní

MAS „Český ráj a Střední Pojizeří“ Smlouvu o vedení účetnictví na dobu neurčitou (hlavní požadavek byl zkušenosti z neziskového sektoru, nebo příspěvkové organizace). Tuto činnost bude koordinovat manažer MAS.

Odbornost členů MAS

Pro všechny své členy uspořádala MAS průběhu roku 2006-2007

tyto základní semináře:

- Zkušenosti s metodou LEADER a Programem LEADER ve starých zemích EU - PhDr. Čepelka
- Řízení a činnost MAS, tvorba rozvojové strategie území - PhDr. Čepelka
- Politika EU a ČR v rozvoji venkova, Leader + a Leader ČR, příprava období 2007-13, Národní program rozvoje venkova (NPRV) - Ing.Rostislav Hošek.
- Projektové řízení v MAS metodou LEADER, zpracovávání projektů, postupy při realizaci projektu LEADER ČR - Mgr. Michal Jarolímek

Realizační tým záměrů MAS je složen z pracovníků, kteří jsou s programem LEADER+ již dostatečně obeznámeni a kteří již mají zkušenosti s čerpáním finančních prostředků z různých dotačních programů.

V roce 2008 si členové jednotlivých výborů vyzkoušeli své funkce v orgánech MAS při hodnocení a výběru projektu při Výzvě 1/2008 a 2/2008 (tato ještě nebyla ukončena).

Například:

Mgr. Doubravka Fišerová

OSVČ - keramická výroba	od 01/1999
- ubytovací služby	od 02/2005
- lektorská činnost	od 09/2004
Obec Vyskeř, Vyskeř 50, 51264 Vyskeř	od 11/2006

Pozice: neuvolněná starostka

Do roku 2007 souběžně: ZUŠ Turnov, nám. Českého ráje, 51101 Turnov 09/2004 – 06/2006
učitel keramické tvorby ,OSVČ - keramická výroba od 01/1999 - ubytovací služby, od 02/2005
lektorská činnost od 09/2004

Vzdělání - 1999 – 2006 Univerzita Karlova v Praze ,získaný titul: Mgr.,Fakulta: Pedagogická

Obor: Výtvarná výchova a pedagogika pro I.,II.stupeň ZŠ a SŠ

V roce 2002 půlroční studijní pobyt na University of Central England in Birmingham, UK.

1998 – 2000 - Střední odborné učiliště uměleckořemeslné s.r.o. v Praze, vyučena s vyznamenáním

Umělecký keramik,od roku 1998 roční studijní pobyt v řemeslné dílně rodiny Elberding v Ratzeburgu,

D. 1990 – 1998 - Gymnázium Turnov, SŠ s maturitou

Další vzdělávání: 2007 – UZPI Vzdělávání managerů místních akčních skupin v rozsahu 90 hod.

Postup při zpracování projektu pro PRV v rozsahu 20 hod.,Informační systém programového financování ISPROFIN, Krajský úřad Libereckého kraje Správní právo-správní řád v rozsahu 16 hod., Český a moravský účetní dvůr, s.r.o., Finanční řízení a kontrola strukturálních fondů, Centrum vzdělanosti Libereckého kraje

Zpracovatel projektů v rozsahu 40 hod.

Další znalosti a dovednosti - Anglický jazyk (na základní komunikativní úrovni), Německý jazyk (na pokročilejší komunikativní úrovni), PC- Operační systém MS Windows, Internet, Řidičský průkaz

Ing. Tomáš Tomsa

- 1987 : ukončení studia - VŠ Zemědělská , Fakulta lesnická Brno
- 1987-1989 : Ústav pro hospodářskou úpravu lesa Brandýs n.L. – projektant
- 1990-1992 : OkÚ Semily – vedoucí ekologického oddělení
- postgraduální studium Ochrana a tvorba krajiny VŠZ Kostelec n.Č.L.
- 1992-1994 : Správa CHKO Český ráj, odb. pracovník
- 1994-1996 : soukromý podnikatel – ekologické služby, posudky EIA
- 1996-2000 : vedoucí Správy CHKO Český ráj
- 2000-2004 : soukromý podnikatel – ekologické služby, posudky EIA, dětská hřiště
- 2004- : technický ředitel, jednatel fi. Tomovy parky (dětská hřiště)

Ostatní aktivity :

- 1996- : člen výboru KČT-Sokol Turnov
- 2002- : zastupitel města Turnova
- 2000- : místopředseda o.s. Alternativa 3000 :
  - Ekocentrum Bažantnice u Loukova
  - Ekoprogramy ve Šťastné zemi (volnočasový areál, Radvánovice u Turnova)
- 2002- : člen správní rady Sdružení Český ráj
- 2006- : předseda Projektového výboru MAS Český ráj

Vlasta Špačková

Předseda Správní rady OPS pro Český ráj, předseda Mikroregionu Český ráj, od roku 1992 starostkou obce Karlovice, oceněné zlatou stuhou za vesnici roku Libereckého kraje. Realizovala mnoho projektů v obci i jako statutární zástupce Mikroregionu Český ráj.

Marie Pšeničková

Člen Správní rady OPS pro Český ráj, předseda Mikroregionu Drábské světničky, od roku 1992 starostkou obce Boseň, oceněné zlatou stuhou za vesnici roku Středočeského kraje. Realizovala mnoho projektů v obci i jako statutární zástupce Mikroregionu Drábské světničky.

System vzdělávání členů MAS

Další vzdělávání členů MAS bude i nadále probíhat prostřednictvím seminářů a školení pořádaných MAS.

9.2.2. Technické prostředky

MAS v současné době využívalo ke své činnosti zasedací místnosti jednotlivých měst a obcí. Pro administraci Programu LEADER budou využívány prostory sídla OPS pro Český ráj. Manažer a všichni členové MAS mají připojení k internetu, ke komunikaci používají elektronickou poštu.

Provozní podmínky a technické vybavení

Manažer ke své práci využívá vlastní auto a PC, tiskárnu ve vlastnictví MAS a také vlastní vybavení kanceláře. MAS dále vlastní dataprojektor a promítací plátno pro pořádání vzdělávacích akcí. V okamžiku realizace SPL je nutné tyto prostředky rozšířit o další PC a tiskárnu, ale i ostatní techniku potřebnou k monitorování, ke skartaci atd.

Způsoby a možnosti informování členů MAS a obyvatelstva

MAS využívá tyto prostředky pro informování svých členů a obyvatelstva:

Živý a prosperující Český ráj a Střední Pojizeří

Strana 40 (celkem 60)

- zveřejnění na úředních deskách obecních úřadů
- zveřejnění na vlastních internetových stránkách www.craj-ops.cz
- zveřejnění v obecních tiskových médiích
- zveřejnění v regionální části deníků

9.2.3. Finanční prostředky MAS

MAS „Český ráj a Střední Pojizeří“ o.p.s. má velkou podporu ze strany Královéhradeckého a Libereckého kraje. Příspěvek a bezúročná půjčka kraje naší MAS zajistí předfinancování realizace SPL v první etapě.

Podpora krajů pro naší MAS je v současné době 330 000,- Kč a bezúročná půjčka od Libereckého kraje činí 300 000,- Kč.

Celkem pro první etapu bude k dispozici částka min. 630 000,- Kč, což je dostatečná částka na pokrytí provozních a režijních nákladů.

10. Administrativní postupy

10.1. Registrace projektů

10.1.1 Propagace SPL v území MAS

Výstupem brainstormingových jednání aktérů MAS podniknutých za účelem sestavení SPL bylo i vytvoření komunikačního plánu v rámci MAS. Bylo sestaveno jednoduché schéma, jak by měla fungovat efektivní komunikace uvnitř MAS, ale i ve směru ven.

Postup propagace SPL na území MAS bude obdobný jako při propagaci integrované strategie území zpracované v r. 2006. Provedený způsob propagace byl velmi účinný, neboť se podařilo vytvořit databázi projektů MAS, která je umístěna na webových stránkách MAS <http://www.craj-ops.cz>, jež následně sloužila jako jeden ze vstupů pro sestavení Akčního plánu území, a to dle projektové poptávky. Celkem se podařilo do databáze umístit 74 projektů v různém stupni rozpracovanosti s celkovou finanční náročností ve výši minimálně 432,55 mil. Kč. V akčním plánu jsou potom jednotlivé projektové záměry zařazeny pod příslušný problémový okruh, strategický cíl a opatření integrované strategie a dále byla určena projektová poptávka dle Os Leaderu a priorit Leaderu. Tato databáze projektů je průběžně aktualizována a při realizaci SPL bude tato databáze upravena, a to ve smyslu nové struktury. Vzhledem k tomu, že probíhají 2x za běžný rok výzvy v rámci území pro směřování projektových záměrů ve formě jednoduché projektové fiše pro aktualizaci databáze vytvořené pro integrovanou strategii, budou tyto sběry propracovány ve vazbě na priority, cíle a opatření SPL MAS. Informace získané z těchto sběrů dají podnět pro jednání aktérů příslušných orgánů MAS při plánování a vyhodnocování stavu regionálního rozvoje území v rámci šestiletého plánovacího horizontu a při akčním plánování v ročním předstihu.

Při propagaci SPL v území budou uplatňovány tyto nástroje:

- Interaktivní internetové stránky <http://www.craj-ops.cz>,
  - ✓ na aktualizovaných webových stránkách MAS bude k dispozici informace o SPL – priority, cíle, navržená opatření a předpokládaný harmonogram výzev s uvedením finanční alokace v daném roce; dále hodnocení naplňování cílů SPL a jeho plánovaných indikátorů (monitorovací zprávy), atp.
  - ✓ výzvy pro sběr projektových záměrů (v jednoduché formě) pro naplnění databáze projektů SPL min. 2x ročně,
  - ✓ informace o plánovaných i již uskutečněných seminářích a školeních zacílených na konkrétní výzvu jak v rámci SPL, tak pro individuální předkládání projektů do PRV ČR 2007-2013, pozvánka a rezervační list na tyto bezplatné školící programy,
  - ✓ zveřejnění výzvy se všemi podstatnými dokumenty souvisejícími s touto výzvou,
  - ✓ zprávy s výsledkem hodnocení projektů,
  - ✓ diskusní fórum (s možností interaktivního zapojení všech aktérů z území s uvedením jejich zkušenosti s danou problematikou jak např. ve vztahu k SPL MAS Český ráj a Střední Pojizeří, tak ale i k PRV ČR 2007-2013; odpovědi Sekretariátu MAS).

- propagace na internetových stránkách (odkazy) obcí MAS, které disponují vlastními webovými stránkami, zveřejnění výzev v místních zpravodajích,
- vydávání periodika – zpravodaje MAS v rozvrhu min. 4x v běžném roce; jeho distribuce do veřejně nejvíce navštěvovaných míst (obecní úřady, pošty, zdravotní střediska, spolkové domy, příp. další domy zajišťující občanskou obslužnost území); forma zpravodaje bude jak tištěná, tak elektronická (elektronická distribuce bude realizována na základě aktualizovaných e-adres databáze MAS),
- tvorba a distribuce propagačního materiálu informující veřejnost o SPL a jeho realizaci (forma letáku, list kalendáře, jednoduché skládačky),
- propagační kampaň formou cyklu informativních seminářů pro potenciální předkladatele projektů,
- informace (elektronická viz. na výše uvedených webových stránkách, či v rámci tištěných v místních zpravodajích a zpravodaji MAS či z letáčků distribuovaných do území) o možnosti využití individuální konzultace ve smyslu úspěšného předložení projektu přímo v Sekretariátu MAS,
- informování široké veřejnosti při místních akcích, slavnostech.

10.1.2 Postup a časový plán při vyhlášení příjmu Žádostí

Postupové kroky - administrace	Počet kalendářních dnů od ukončení předchozí činnosti	Počet kalendářních dnů od vyhlášení výzvy / ukončení výzvy	Poznámka
1. vyhlášení výzvy		0	
2. Konečný termín pro předkládání projektů	+30	30/0	
3. Kontrola přijatých projektů; posouzení přijatelnosti; kontrola formálních náležitostí a povinných příloh	+15	45/15	
4. vypracování protokolu; výzva žadatelů o doplnění	+5	50/20	Probíhá souběžně
5. Opravné postupy	+7	57/27	
6. Hodnocení projektů Vypracování protokolu o hodnocení projektů	+8	65/35	
7. Zasedání Programového výboru, schválení navržených projektů k předání na RO SZIF k financování	+7	72/42	
8. Informování žadatelů o výsledku	+5	77/47	

Celkem maximálně dní 75 dnů

10.1.3 Informování konečných příjemců o možnosti předkládání projektů v rámci SPL

Předpokladem úspěšnosti SPL je podpora veřejnosti, obyvatel daného území, představitelů obcí a měst, podnikatelů, neziskového sektoru, atd. V této souvislosti je trvalým úkolem zajištění dostatečné informovanosti veřejnosti o SPL a postupu a výsledcích její realizace. Je třeba vytvořit dostatečné podmínky pro fungující partnerství v rámci území, aby bylo možné zapojit širokou veřejnost do celého procesu udržitelného strategického plánování, pro jeho případné průběžné aktualizace.

Potenciální předkladatelé projektů, resp. potenciální koneční příjemci podpory v rámci území MAS budou mít tyto možnosti, jak získat informaci o vyhlášené výzvě v rámci SPL MAS Český ráj a Střední Pojizeří:

- V předstihu budou mít možnost potenciální předkladatelé seznamovat se jak s plánovanými výzvami (zaměřením fiché, časového rozvrhu a finanční alokace), tak ale samozřejmě a především budou mít možnost zúčastňovat se školení a seminářů uspořádaných s cílem úspěšného předkládání projektů. Potenciální žadatelé budou moci také využít možnosti konzultace některých nejasností v otázce SPL přímo v Sekretariátu MAS,
- informace o konkrétní výzvě v rámci SPL bude potenciálním žadatelům přenesena prostřednictvím komunikačního kanálu ve formě inzerátu (stručná, konkrétní informace popisující základní parametry výzvy v rozsahu max. jedné strany A4), a to v tištěné podobě na úředních deskách obcí a měst v území, propagačním letákem distribuovaným na veřejně přístupná místa v území a dále v elektronické podobě na internetových stránkách MAS, internetových stránkách obcí a měst MAS, které disponují vlastními webovými stránkami,
- prostřednictvím místních zpravodajů
- prostřednictvím zpravodaje MAS, který bude poskytován zdarma (jak elektronická verze, tak tištěná),
- prostřednictvím propagačních materiálů,

Zajišťuje: Organizační manažer Společnosti

Výzva vyhlášená Sekretariátem MAS Český ráj a Střední Pojizeří předpokládá tuto strukturu:

- I. Číslo výzvy
- II. Identifikace MAS
- III. Termín příjmu žádostí
- IV. Místo podání
- V. Způsob podání
- VI. Žádost o dotaci – informace o umístění formuláře a instrukcí k vyplnění
- VII. Podporované fische
- VIII. Oprávnění žadatelé
- IX. Doba a místo realizace
- X. Vymezené území
- XI. Objem finančních prostředků
- XII. Kontakt pro další informace
- XIII. Podrobné informace pro žadatele
- XIV. Přílohy

10.1.4 Školení potencionálních předkladatelů projektů

Vzhledem k tomu, že SPL má pomoci územnímu rozvoji, smyslem je naplnění cílů SPL a v dnešní informační době úspěšným je pouze ten, kdo je připravený, informovaný, bude Sekretariátem MAS organizován cyklus školení tematicky zaměřený vždy v předstihu před vyhlášenou výzvou tak, aby potenciální žadatel měl možnost být plně seznámen jak se smyslem SPL, tak veškerými podmínkami spjatými s konkrétní vyhlášenou výzvou. Budou v tomto smyslu uplatněny informativní nástroje jako jsou semináře a školení (ty budou zaměřeny především na samotné konkrétní podmínky dané výzvy, tj. zpracování projektu, jeho náležitosti, veškeré související přílohy, logický rámec projektu, monitorovací indikátory, způsoby spolufinancování, administrace projektu, průběžné zprávy z realizace projektu, atp.); dále organizování kulatých stolů, kde budou řešeny případná „úzká místa“ při předkládání projektů a jakýsi benchmarking s pozvanými zástupci partnerských MAS; v neposlední řadě samozřejmě individuální konzultace přímo na Sekretariátu MAS a interaktivní internetové stránky <http://www.craj-ops.cz> umožňující diskusní fórum všech zúčastněných v rámci území MAS (pod přiděleným přístupovým heslem) jejich zkušenostmi, připomínkami, příspěvky a reakci (odpovědi) Sekretariátu MAS.

10.1.5 Administrativní postupy příjmu a registrace projektů

1. Termíny pro příjem Žádostí o dotaci jsou vyhlášeny MAS jednou za kalendářní rok.

2. MAS vyhlásí ve své výzvě termín pro příjem žádostí a místo kde budou tyto žádosti přijímány. Žádost o dotaci se bude předkládat na standardizovaném formuláři vydaném SZIF. K formuláři žádosti se budou přikládat 4 výtisky + CD (1x pro RO SZIF, 3x pro MAS) projektu s očíslovanými stránkami a všechny předepsané povinné přílohy. Žadatel má možnost předložit ještě přílohy, které jsou uvedeny v jednotlivých fichích a budou popsány v Příručce pro žadatele označeny jako nepovinné. Pro veškeré požadované přílohy platí podmínka, že musí být alespoň v jednom paré originálem nebo úředně ověřenou kopií. Předložení veškerých povinných příloh je podmínkou pro zaevidování¹ žádosti u MAS. Předložení nepovinných příloh nemá vliv na zaevidování žádosti (má vliv pouze na výši bodového ohodnocení projektu).
3. Čtyři paré žádosti, projektu, povinných a nepovinných příloh se budou předkládat do určeného data a hodiny v kanceláři sekretariátu MAS. Pokud žadatel přinese projekt později, nebude jeho žádost přijata a zaevidována. Předložení celého kompletu musí učinit žadatel osobně nebo prostřednictvím pověřené osoby. Pověření musí mít formu úředně ověřené plné moci s vymezením rozsahu zmocnění i časové platnosti.
4. Kontrola úplnosti žádosti je prováděna dvěma pracovníky, kteří žádost přijímají (organizační manažer a projektový manažer). Na začátku kontroly úplnosti žádosti Organizační manažer MAS zkontroluje oprávněnost osoby, která projekt přinesla k zaevidování. V případě, že Sekretariát MAS zjistí, že žádost není úplná (chybí některé její části, povinné přílohy apod.) nezaevidují tuto žádost a vyzvou žadatele k jejímu doplnění maximálně však do doby uzávěrky příslušné výzvy. O zjištěných nedostatcích a nezaevidování vystaví protokol (bude předtištěný vzor s prostorem pro doplnění aktuálních informací), který podepsaný předají žadateli.
5. Pokud pracovníci MAS zjistí, že žádost včetně příloh je úplná, vyzvou žadatele či jím pověřenou (zmocněnou) osobu k podpisu žádosti před jejich zraky. Pokud nebyla Žádost podepsána před zmocněným pracovníkem MAS osobně, musí být podpis úředně ověřen. Projektový manažer po podpisu žádosti a předání celého kompletu žádosti zaeviduje žádost do evidenčního listu a vystaví potvrzení o zaevidování. Toto potvrzení bude kromě jiného obsahovat i přesný čas zaevidování žádosti (doplňkové kritérium výběru projektů) a bude podepsáno Organizačním manažerem MAS a osobou žadatele či jím pověřené (zmocněné) osoby.
6. Pro přijaté a zaevidované žádosti vytvoří Sekretariát MAS Složku projektu, vloží do ní kompletní žádost s projektem a potvrzení o zaevidování a postupuje kompletní žádost s projektem k administrativní kontrole a kontrole přijatelnosti.

10.1.6 Administrativní kontrola projektů

Po přijetí a zaevidování všech žádostí o dotaci provádí organizační a projektový manažer, případně asistent Sekretariátu MAS administrativní kontrolu žádosti, projektu a povinných a nepovinných příloh požadovaných ve fichi a výzvě (je uplatněn přístup kontroly a následné kontroly, aby bylo zamezeno chybám) Kontrola je v rámci tohoto kroku zaměřena především na správnost údajů v žádosti, způsobilost nákladů, na jejichž podporu je žádáno, platnost povinných a nepovinných příloh, a splnění Dalšíh podmínek (dle příslušné kapitoly fiche), pokud jsou pro projekt a etapu předkládání projektu relevantní.

Projektový manažer, případně asistent MAS provede zápis o administrativní kontrole, společně s organizačním manažerem MAS tento počín stvrdí podpisem a vloží jej do Složky projektu.

V případě zjištění nedostatků při administrativní kontrole, tj. dojde-li ke zjištění, že žádost, projekt či přílohy nesplňují nastavené podmíněné parametry, manažer MAS oznámí žadateli do 5 dnů ode dne uzávěrky příslušné výzvy konkrétní závady s výzvou k jejich odstranění. Toto oznámení proběhne způsobem, který umožní prokázání obdržení této výzvy žadatelem, tj. musí být zajištěno potvrzení o převzetí. Rozhodné je však datum odeslání této výzvy.

Opravenou a doplněnou žádost, projekt a přílohy musí žadatel doručit na Sekretariát MAS osobně nebo prostřednictvím pověřené osoby (pro pověřené osoby platí stejná pravidla jako u prvotního příjmu žádostí). Organizační manažer MAS nebo projektový manažer provede jejich okamžitou kontrolu a v případě jejich správnosti vydá potvrzení o převzetí opravených či doplněných částí žádosti, projektu nebo příloh.

Pro případ, kdy nebudou odstraněny závady žádosti, projektu či příloh do 7 dnů ode dne odeslání výzvy, považuje se žádost za neúplnou a bude z evidence vyřazena. Oznámení této skutečnosti bude realizováno prostřednictvím doporučeného dopisu podepsaného předsedou Programového výboru MAS.

Žádosti, které úspěšně projdou administrativní kontrolou, se stávají předmětem kontroly přijatelnosti. Za limitní datum ukončení administrativní kontroly se považuje uplynutí 7 denní lhůty určené na provedení oprav posledního obeslaného projektu.

Veškerá korespondence, vystavená potvrzení či další protokoly, které vzniknou v průběhu administrativní kontroly, budou ukládána do Složky projektu

10.1.7 Způsob zajištění osob, které se budou podílet na příjmu, administrativní kontrole a registraci projektů

MAS Český ráj a Střední Pojizeří vytváří pro realizaci SPL Sekretariát MAS, v jehož kompetenci bude i příjem, administrativní kontrola a evidence projektů. Sekretariátu MAS budou k dispozici až 3 pracovníci, a to organizační manažer MAS pan Luděk Láska, projektový manažer a případně asistent. V případě úspěchu a výběru naší MAS do podpory realizované SPL bude manažer pracovat dle pracovní smlouvy s MAS a asistent a projektový manažer dle potřeby. Buď na základě pracovní smlouvy, nebo na základě smluvního ujednání. Odborné znalosti a zkušenosti v oblasti strategického plánování, projektování, tvorby metodik, dotačních titulů je možno vysledovat z příložených CV této žádosti. Protože budou tito manažeři i těmi, kdo budou provádět školení přímo v území MAS, je zapotřebí, aby i oni byli účastni školením, které je obohatí o nové znalosti souvisejícími s problematikou LEADERU+ a strategickým managementem.

10.2. Způsob výběru projektů

System výběru projektů – jednoduchý model

Předkladatel předloží návrh projektu Sekretariátu MAS. Sekretariát MAS posoudí formální úplnost a přijatelnost projektu a zajistí jeho kvalitativní hodnocení dle stanovených výběrových kritérií. Doporučení projektů, kterým bude poskytnuta finanční pomoc z prostředků alokovaných na MAS Český ráj a Střední Pojizeří, je v kompetenci Programového výboru na základě bodového hodnocení Výběrovou komisí. Sekretariát MAS informuje o výsledcích jednání Programového výboru a o jeho rozhodnutí příjemce podpory a předá vybrané projekty na RO SZIF

10.2.1. Postupy hodnocení přijatelnosti v návaznosti na kritéria přijatelnosti,

Každá fiché, resp. každé opatření SPL má definována kritéria přijatelnosti a další závazné podmínky, a pro hodnocené projekty platí podmínka, že tyto nastavené parametry musí naplňovat 100%. Pokud nebude splněno toto stoprocentní naplnění definovaného parametru, bude žádost vyřazena z dalšího hodnocení a pro dané kolo bude zamítnuta. Hodnocení kritérií přijatelnosti se bude odehrávat ve dvou krocích V termínu do max. pěti pracovních dnů od ukončení administrativní kontroly posoudí předložený projekt z hlediska nastavených kritérií přijatelnosti na dalších závazných podmínek projektový manažer Sekretariát MAS, následnou kontrolu pak provede organizační manažer Sekretariátu MAS. Výsledné resumé pracovníci zanesou do písemné zprávy, která bude obsahovat důvody pro přijatelnost příp. nepřijatelnost projektové žádosti. Následuje postupový krok při hodnocení projektu, kdy jsou výsledky hodnocení prezentovány pracovníky Sekretariátu MAS na zasedání Programového výboru. Programový výbor rozhoduje dvoutřetinovou shodou (hlasováním) o

každém zaevidovaném projektu o jeho přijatelnosti či nepřijatelnosti a tedy pro další postup pro hodnocení či vyloučení projektu.

Hodnocení kritérií přijatelnosti musí být dokončeno maximálně do 14 dnů od ukončení administrativní kontroly. Výstupem tohoto kola hodnocení bude „protokol o přijatelnosti projektu“ zpracovaný ke každému posuzovanému projektu. Protokol bude obsahovat hodnocení jednotlivých kritérií přijatelnosti, zdůvodnění případného negativního hodnocení a vždy výsledek hlasování členů Programového výboru, vždy s podpisem hodnotícího člena výboru příp. a jeho hlasem pro či proti.

Žadatelé, jejichž projekty byly vyloučeny z dalšího kola hodnocení pro nepřijatelnost projektu, jsou vyrozuměni Programovým výborem o výsledku hodnocení (v korespondenci je uveden přesný důvod neúspěšnosti projektu), a to prostřednictvím Sekretariátu MAS doporučenou poštou do 2 dnů od vydání konečného stanoviska Programového výboru MAS. Další hodnocení přijatých projektů je již v rukách Výběrové komise MAS, která jej bodově hodnotí.

Složka projektu bude nyní doplněna dalšími podklady spojenými se zaevidovaným projektem, a to písemně zpracovaným návrhem (písemnou zprávou) Sekretariátu MAS, Protokol o přijatelnosti projektu (vyjádření Programového výboru), příp. dalšími podklady spojenými s hodnocením. Dále kopii korespondence směřované neúspěšným žadatelům tohoto kola hodnocení.

10.2.2. Způsob bodování v návaznosti na preferenční kritéria

Výběrová komise MAS provádí bodové hodnocení projektů dle preferenčních kritérií definovaných v příslušné fichi, resp. směrodatných pro dané opatření SPL. Předseda Výběrové komise svolá členy komise a přiřadí jim projektové žádosti a to tak, aby nedošlo ke střetu zájmů a aby každý projekt byl hodnocen nejméně třemi členy komise. Členům komise jsou Sekretariátem MAS poskytnuty kopie projektů, které budou hodnotit. Každý člen výběrové komise podepíše čestné prohlášení o nepodjatosti vůči projektům, které mu byly přiděleny k posouzení.

Každý projekt bude hodnocen třemi členy výběrové komise. Hodnotitelé Výběrové komise MAS budou hodnocení provádět samostatně, a to na základě manuálu, který bude hodnotitelům před vlastním bodovacím řízením hodnověrně vysvětlen. Každý z hodnotitelů Výběrové komise bude své výsledky zanášet do příslušné tabulky „Protokolu pro hodnocení I.“, kde kromě bodového hodnocení uvede odkaz na příslušnou část osnovy projektu či na nepovinnou přílohu, pro možnost jednoduchého ověření hodnocené skutečnosti. Hodnocení kvality projektů bude spočívat především v hodnocení schopnosti a připravenosti žadatele projekt realizovat, významu projektu, přínosu a účinnosti projektu, hospodárnosti a udržitelnosti projektu, a dále povinná kritéria dle PRV ČR 2007-2013 počet nově vytvořených pracovních míst na plný úvazek, uplatnění inovačních přístupů, kooperace, zaměření dopadů projektu na mladé lidi, zaměření dopadů projektu na ženy a doba realizace projektu. Přičemž způsob hodnocení je založen na stanovení míry naplnění vybraných kritérií, a to v každé ze sledovaných oblastí; míra naplnění příslušného kritéria je vyjádřena bodovým hodnocením dle projektové fische. Pro povinná preferenční kritéria dle PRV jsou přiřazovány bodové hodnoty do maximálně přípustné hodnoty, která je v rámci daného kritéria stanovena. V případě, že projekt nedosáhne u jednoho hodnotitele minimální hranici bodů, musí hodnotitel bodovat dále, protože 2. a 3. hodnotitel stejného projektu může přidělit více bodů a v průměru může být minimální hranice překročena.

Hodnocení hodnotitelů výběrové komise se uskuteční do 8 dnů od předání žádostí komisi. Hodnotitelé zpracují z výsledku hodnocení Protokol pro hodnocení a předají tento hodnotící dokument předsedovi Výběrové komise, kopii dokumentu si ponechají.

10.2.3. Postupy při výběru projektů

Do 5 pracovních dnů od ukončení etapy bodového hodnocení projektů svolá Organizační manažer MAS zasedání Programového výboru, které bude rozhodovat o návrhu výběru projektů pro získání

finanční dotace. Organizační manažer Sekretariátu MAS předloží členům programového výboru seznam projektů seřazených dle předchozí etapy hodnocení.

Programový výbor MAS bude při svém rozhodování ctít tyto zásady:

- Musí se respektovat prioritizaci projektů.
- Projekty, které nedosáhnou minimálního počtu 50% z maximálně možných bodů, mají zástupci Programového výboru MAS v kompetenci vyřadit a dále je nevyhodnocovat v souvislosti s cílem podpořit je finančně z rozpočtu alokovaného na MAS, danou fichi v rámci realizované výzvy SPL.
- Musí se respektovat cíle SPL, alokace na jednotlivou výzvu a fichi. Alokace směřovaná na fichi nesmí být překročena, ale může se nedočerpat z jednoho nebo z obou následujících důvodů:
  - pro vyčerpání alokace na výzvu a fichi nebyl předložen dostatek projektů, které splnily kritéria přijatelnosti,
  - projekty, které byly bodovány a nedosáhly minimálního počtu 50% z maxima možné získaných bodů a současně projekty, které tuto hranici v rámci jedné fiche překročily, nečerpají celou alokaci.
- Projekty, které získají více, než 50% z maxima možné získaných bodů budou konfrontovány s finanční částkou alokovanou na danou fichi a dané kolo. Tato částka bude postupně rozdělována od projektu s nejvyšším počtem dosažených bodů až do svého vyčerpání. V případě, že tato částka nebude dostatečná pro všechny přijatelné projekty, projekty, na které se nedostane, případně se dostane pouze částečně, budou označeny jako náhradní projekty a v daném kole nebudou v této fázi navrženy k finanční podpoře.
- V případě, že částka alokovaná pro danou fichi a dané kolo nebude vyčerpána, Programový výbor MAS navrhne její převod do kola následujícího. V případě, že se bude jednat o kolo poslední a žádné následující už nebude vyhlášováno, budou moci být navrženy k podpoře náhradní projekty v pořadí dle bodového hodnocení. Jak ukazuje realita, tak toto možné nebude nebo jen velmi omezeně. MAS dostane alokaci vždy na jeden rok a tu se musí v tom daném roce vyčerpat.

Z jednání Programového výboru MAS bude Sekretariátem MAS vypracován dokument, který bude obsahovat zápis o průběhu zasedání Programového výboru MAS s usneseními týkajícími se rozhodování o výběru projektů k získání finanční podpory z alokovaných zdrojů na MAS, seznam projektů schválených Programovým výborem MAS k finanční podpoře z alokovaných zdrojů na MAS a seznam projektů neschválených Programovým výborem MAS k finanční podpoře z alokovaných zdrojů na MAS. Tento dokument společně s originály žádostí s projekty a přílohami, které úspěšně prošly administrativní kontrolou budou organizačním manažerem MAS předány do 14 kalendářních dnů od konání zasedání Programového výboru MAS na RO SZIF.

RO SZIF provede kontroly projektů dle svých pravidel pro kontroly a výběr projektů a oznámí výsledek kontrol předsedovi MAS, případně organizačnímu manažerovi MAS. V případě odlišných výsledků kontrol od těch provedených orgány MAS bude postupováno dle Pravidel.

O schválení i neschválení žadatele, jeho předkládaného projektu, je vždy každý žadatel písemně srozuměn (doporučeným dopisem). V situaci, kdy projekt nebyl vybrán ke spolufinancování z PRV je vždy uveden konkrétní důvod, proč projekt vybrán nebyl.

V případě, že projekt byl vybrán ke spolufinancování z PRV, informuje o tom žadatele Sekretariát MAS s upozorněním, že následně bude vyzván RO SZIF k převzetí a podpisu Dohody o poskytnutí dotace.

Složka projektu je po této fázi doplněna Dokumentem ze zasedání Programového výboru MAS a kopií dopisu s vyjádřením o podpoře či nepodpoře projektu

10.2.4. Způsob zajištění osob, které se budou podílet na hodnocení a výběru projektu

- pracovníci Sekretariátu MAS, konkrétně organizační manažer a projektový manažer

Živý a prosperující Český ráj a Střední Pojizeří

Strana 47 (celkem 60)

(blíže viz. kap. 10.1.7), zkušenosti těchto pracovníků jsou doloženy v příloze této žádosti (CV). Hodnocení a výběr projektů budou zajišťovat tyto osoby:

a) Výběrová komise

Členové Výběrové komise jsou jmenováni Programovým výborem. Předseda výboru volí ze svého středu všichni členové Výběrové komise. S funkčním obdobím 3 roky.

b) Programový výbor

Členové Programového výboru včetně jeho předsedy jsou voleni Plénem MAS s funkčním obdobím 3 roky.

Všichni členové Programového výboru jsou vysokoškolsky vzdělání se zkušenostmi v oblasti obsažené ve SPL

Stejně tak jako pro členy VK je i pro členy PV připraven plán vzdělávání.

Členové **Výkonného monitorovacího výboru** také jmenováni Programovým výborem s funkčním obdobím 3 roky. Výbor je šestičlenný a v rámci činností MAS je pověřen prováděním monitorováním a kontrolou realizovaných projektů.

Rovněž pro **Výkonný monitorovací výbor** je připraven plán vzdělávání.

Všechny lidské zdroje zapojené do procesu hodnocení a výběru projektů budou průběžně vzdělávání dle sestaveného ročního plánu vzdělávání osob podílejících se na administraci, hodnocení, výběru projektů a kontroly.

10.2.5. Opravné postupy

Žadatel má právo odvolat se proti závěru administrativní kontroly nebo kontroly přijatelnosti, a to v písemné formě na Sekretariát MAS ve lhůtě do 7 pracovních dnů od data odeslání vyrozumění o výsledku za příslušnou etapu administrace projektů.

Výkonný monitorovací výbor prozkoumá oprávněnost odvolání a vydá doporučující stanovisko, které následně projedná Programový výbor MAS; tento také rozhodne o vyřazení resp. zpětném zařazení projektu do procesu administrace projektů. Pokud nebude žadatel se závěrem Programového výboru MAS souhlasit, má žadatel právo podat žádost o přezkoumání postupu MAS na příslušné RO SZIF a pokud tak učiní, musí do druhého dne dát tuto skutečnost MAS na vědomí.

Pokud RO SZIF dospěje k závěru, že byl projekt neoprávněně vyřazen z procesu administrace, bude MAS písemně vyzvána k nápravě.

10.3. Realizační část

10.3.1. Administrace v průběhu realizace projektů

Administrace v průběhu realizace projektů je dána Pravidly, která určují součinnost MAS a RO SZIF v této etapě a současně vlastními postupy MAS, která nejsou s Pravidly v rozporu, a která vycházejí ze zkušeností MAS z realizace projektů příjemců v předchozích programech LEADER.

Aktivity MAS uskutečněné v průběhu realizace projektů:

- Sekretariát MAS bude poskytovat individuální konzultace pro potenciální konečné příjemce, v rámci kterých budou řešena některá případná nesrozumitelná témata žadatele spojená s výzvou, administrací, indikátory, způsobilými výdaji atp. či další jeho otázky související s potenciálně předkládaným projektem a SPL.
- Sekretariát MAS bude organizovat cyklus školení a seminářů, workshopů, které budou spojeny tématicky s předpokládanými vyhlášenými výzvami, veškerými nastavenými parametry těchto výzev, psaní projektů, log frame, atp. – také bude realizovat tématicky zaměřené školící produkty dle poptávky z území. Semináře vztahované tématicky k PRV- Pravidla zadávacích a výběrových řízení dle pravidle MZE a dle zákona 137/2006, Pravidla pro účtování dotace, správnost účetních dokladů a podkladů pro účetní doklady, Řízení změn a podávání Hlášení o změnách a Pravidla kontrola včetně práv a povinností kontrolovaného.
- Sekretariát MAS provádí činnosti spjaté se sběrem, evidencí a kontrolou Hlášení o změnách projektu a následně odeslání tohoto Hlášení na RO SZIF.

- Sekretariát MAS provádí činnosti spjaté se sběrem, evidencí Monitorovacích zpráv. Na straně příjemce bude stanovena povinnost jednou za 4 měsíce realizace projektu vyhotovit stručnou Monitorovací zprávu a předat ji na Sekretariát MAS. Pracovník sekretariátu MAS tuto zprávu převezme, zkontroluje, zaeviduje a uloží do Složek projektu. Pracovník Sekretariátu MAS provádí rovněž namátkově dohlídky na místě, kde je projekt realizován.
- Sekretariát MAS připravuje plán kontrol MAS a jeho naplňování. Budou realizovány průběžné kontroly, které vyplynou z analýzy rizik projektu; dále bude Sekretariát MAS kontrolovat každou Žádost o proplacení konečného příjemce včetně jejích příloh, tj. především účetních dokladů. Kontrola se provede dle kontrolního listu a po provedení kontroly MAS potvrdí formulář Žádosti o proplacení a ten pak příjemce předá na RO SZIF.

10.3.2. Vedení složek projektů

Pro každý zaevidovaný projekt bude připravena Složka projektu, ve které bude možno vysledovat veškeré úkony spojené s administrací projektu od jeho předložení až po jeho schválení či neschválení a dále jeho realizaci a monitoring (konkrétně popsány v rámci podkapitol kap. 10). Složka k projektu bude vedena v šanonu a archivním boxu.

Vzhledem k tomu, že pro celé zúřadování Sekretariátu MAS jsou vytvářeny, příp. aktualizovány některé vnitropodnikové směrnice, jako je např. i spisový a skartační řád, bude otázka vedení složek projektů detailně propracována v těchto dokumentech. Součástí složky projektu bude Evidenční list Složky projektu, kde budou vypsány všechny dokumenty a materiály, které byly uloženy do Složky projektu s uvedením data a hodiny uložení, osoby, která je uložila, počet jejích stran, zda byl uložen originál či kopie, neb ověřené kopie a současně zde bude zaznamenávám pohyb těchto dokumentů, tj. kdo si Složku projektu či jednotlivé dokumenty vypůjčil pro svoji práci, kdy zapůjčené vrátil a v jakém stavu. Složky projektů budou uloženy v kanceláři MAS, která je současně označena jako spisovna. Pro jejich uložení bude určena uzamykatelná skříň. Správu Složek projektů bude vykonávat projektový manažer, případně asistent organizačního manažera MAS.

10.3.3. Administrace proplácení projektů

Aktivita spojené s administrací proplácení projektů, které bude Sekretariát MAS provádět:

- Kontrola Žádosti o proplacení konečného příjemce včetně všech příloh této žádosti dle kontrolního listu. Potvrzení formuláře Žádosti o proplacení po provedení kontroly Sekretariátem MAS; toto potvrzení následně předá příjemce na RO SZIF.
- Kontrola na místě společně s pracovníkem RO SZIF před proplacením dotace konečnému příjemci.
- Evidence proplacení dotace konečnému příjemci; příslušný záznam do Složky projektu. Předání Složky projektu do Archivu MAS.
- S uvedenými aktivitami bude organizačnímu manažerovi napomáhat jeho asistent/ka a účetní MAS. Podpis MAS na formuláři Žádosti o proplacení má v kompetenci organizační manažer Sekretariátu MAS.

Složka projektu bude průběžně v souvislosti s výše uvedenými aktivitami při administraci proplácení projektů naplňována dokumenty - kopie Žádosti o proplacení, Protokol o provedené kontrole na místě před proplacením dotace, Zpráva o datu proplacení dotace a výši této proplacené dotace.

10.3.4. Metodika plánování a provádění kontrol projektů

MAS si pro potřeby plánování a provádění kontrol vypracuje Příručku kontrolora která bude sloužit jednak jako obecná metodika této činnosti, ale současně jako soubor pokynů pro Kontrolní skupinu, která bude kontroly provádět či při nich asistovat RO SZIF.

V zásadě lze kontroly projektů rozdělit na a) kontroly naplánované a realizované pouze MAS a na b) kontroly, které bude plánovat a realizovat RO SZIF a Kontrolní skupina MAS při nich bude pouze asistovat. Tyto kontroly budou probíhat dle kontrolních pravidel SZIF a nejsou v této příručce řešeny.

Kontroly naplánované a realizované MAS budou organizovány s cílem předcházet možným rizikům při projektové realizační fázi a při projektové fázi následné tedy provozní. Ze zkušeností z předchozích programu LEADER+ totiž vyplývá, že MAS nesmí ztratit přehled o realizaci podpořených projektů, protože když jej ztratí nemůže včas reagovat na chyby příjemců z nichž nejčastější byly například realizace neveřejných zakázek, účtování, nesprávnost účetních dokladů, překročení limitu pro proplácení v hotovosti atd.

MAS proto bude při vytvoření a provádění systému svých kontrol projektů postupovat takto:

- a) Monitorovací výbor spolu s Projektovým manažerem vypracují Analýzu rizik pro každý projekt, který bude vybrán k podpoře. Analýza rizik bude zpracována dle metodiky uvedené v Příručce pro kontrolora. Podstatou této analýzy je odhalit rizika projektu a klasifikovat je dle míry pravděpodobnosti výskytu a dle významu jejich případného dopadu. Z této analýzy by měl vzejít předmět či předměty vlastních kontrol MAS u jednotlivých projektů.
- b) Na základě harmonogramu realizace jednotlivých projektů (dle milníků projektu) a na základě analýzy rizik Manažer MAS vyhotoví plán kontrol. Zcela logicky bude platit, že kontroly u rizikovějších projektů budou častější, než u méně rizikovějších. Předpokladem však je, že by jejich četnost neměla příliš často překročit číslo 3.
- c) Provedení každé kontroly bude realizováno dle tohoto postupu:
  - I. Stanovení předmětu kontroly
  - II. Jmenování minimálně dvoučlenné kontrolní skupiny ze členů Monitorovacího výboru a písemné pověření od Manažera MAS k provedení kontroly
  - III. Oznámení provedení kontroly kontrolovanému (minimálně 5 pracovních dní předem), případně úprava termínu pokud by se kontrolovaný nemohl z vážných důvodů kontroly zúčastnit
  - IV. Provedení vlastní kontroly za účasti kontrolovaného a sepsání kontrolního protokolu včetně případného uložení nápravných opatření. Kontrolní protokol podepíší členové Kontrolní skupiny a kontrolovaný příjemce
  - V. Informování manažera MAS o provedené kontrole, o uložení opatření a založení kontrolního protokolu do Složky projektu
  - VI. Následná kontrola o realizaci nápravných opatření. V případě, že nedojde k uložení nápravy, předá Manažer MAS tuto informaci na RO SZIF a vyžádá si provedení neplánované kontroly pracovníků RO SZIF

Do Složky projektů bude uloženo: a) Analýza rizik projektu, b) Plán kontrol projektu c) Oznámení o provedení kontroly d) Kontrolní protokol c) Případně Kontrolní protokol z následné kontroly uložení nápravných opatření.

10.3.5. Způsob zajištění osob, které se budou podílet na administraci a kontrole realizace projektů

- **Projektový manažer MAS.** Způsob zajištění Projektového manažera je popsán v kapitole 10.1.7.
- **Organizační manažer MAS.** Způsob zajištění Manažera MAS je popsán v kapitole 10.1.7.
- **Účetní MAS**
- **Účetní MAS.** Účetní MAS je v této chvíli smluvně zajištěn podepsanou smlouvou o vedení účetnictví. Pověření k úkolům při kontrolní činnosti MAS bude promítnuto do podepsané smlouvy o vedení účetnictví prostřednictvím Dodatku k této smlouvě.
- **Asistent/ka Manažera MAS.** Asistent/ka Manažera MAS bude vybrán(a) na základě výběrového řízení a bude pro MAS pracovat na základě zaměstnaneckého poměru nebo Dohody o pracovní činnosti. Kromě úkolů, týkajících se administrativní činnosti v průběhu realizace bude řešit další podpůrné úkoly v rámci celkové činnosti MAS, tj. i při propagaci, administrativní činnosti MAS související s čerpáním režijních nákladů, příprava podkladů pro jednání rozhodovacích orgánů MAS, zajištění běžného chodu kanceláře MAS, včetně nákupu spotřebního materiálu, DHM apod. Pracovní úvazek v této pozici je předpokládán na úrovni 0,5 úvazku.

10.4. Kontrola činnosti MAS

10.4.1. Zajištění kontroly činnosti jednotlivých pracovníků MAS

Kontrolní činnost jednotlivých pracovníků MAS chápeme jako nezávislé a objektivní kontrolní a konzultační činnosti uvnitř MAS SR při hodnocení a přezkušování pracovních postupů používaných všemi základními složkami MAS při realizaci SPL, přiměřenosti a účinnosti řízení a kontrolních mechanismů, a kvality provádění svěřených úkolů.

Z tohoto hlediska lze pro tyto činnosti používat termín „vnitřní audit“. Vnitřní audit upozorňuje vedení MAS na nedostatky, které vedou nebo mohou vést ke ztrátám, chybám, poškozením nebo jiným nežádoucím důsledkům.

Vnitřní audit musí také být zdrojem informací pro řešení specifických problémů, jak minimalizovat pravděpodobnost jejich opakování a jak zlepšit kontrolní činnosti.

Provádění vnitřního auditu je v kompetenci Dozorčí rady (**plní fci kontrolní komise**), která je tříčlenná a je volena Plénem MAS na období tří let.

Kontrolní komise bude zkoumat a hodnotit dodržování a účinnost těchto metodik a postupů:

- Kontrolních pravidel, která jsou součástí „Příručky kontrolora“
- Pravidel pro monitoring a evaluaci SPL
- Pravidel pro administraci projektů, tj. od okamžiku příjmu žádostí a projektů do okamžiku podání žádosti o proplacení
- Školicího plánu pro členy a zaměstnance MAS
- Archivačního, skartačního a spisového řádu
- Stanov MAS SR, pokud upravují působnosti a činnosti přímo spojené s realizací SPL.

Postup práce Kontrolní komise bude následující:

- a) Kontrolní komise si nechá představit příslušná pravidla a spolu s jejich autory nebo garanty určí
  - I. cíle jednotlivých dokumentů
  - II. „kontrolní body“ a kdo v nich kdy, co bude poskytovat Kontrolní komisi
  - III. „standarty“- dotčená (kontrolovaná) pravidla, případně žádoucí / vhodné / přípustné / nutné hodnoty
  - IV. rizikové momenty v jednotlivých procesech a pravidlech a ohodnotí míru těchto rizik
  - V. procento kontrolovaných operací stejného typu, tj. například procento z celkového počtu provedených kontrol přijatelnosti u projektů ve vybrané výzvě. Procento bude určeno na základě zhodnocení rizik příslušných operací, přičemž se předpokládá, že nebude překračována hranice 30% vzorku operací.
- b) Jeden z členů Kontrolní komise podklady (podle bodu a) II) prostuduje a sepíše protokol s identifikací kontrolního bodu, popisem podkladů a hodnocením. Chyby a závady, které případně nalezne, vždy konzultuje s předsedou KK nebo podle jeho rozhodnutí se druhou členkou (pravidlo „čtyř očí“). Za správnost protokolu ručí příslušný člen KK.
- c) Minimálně dva členové Kontrolní komise následně porovnájí podklady (pravidla) pro realizaci vybraných činností s vlastním průběhem těchto činností a sepíší o této činnosti zápis. Se zápisem v první řadě seznámí předsedu KK (pokud nebyl členem kontrolní skupiny) a ty zaměstnance či členy MAS, v jejich kompetenci bylo provádění kontrolovaných činností.
- d) O svých „nálezích“ bude předseda KK na nejbližším jednání Programového výboru informovat jeho členy a v případě zjištěných chyb a závad navrhne nápravná opatření. PV MAS potom o těchto nápravných opatřeních rozhodne a uloží Sekretariátu MAS jejich realizaci
- e) Jednou za rok spolu s výroční revizní zprávou zpracuje souhrnnou zprávu o dodržování a účinnosti výše uvedených pravidel a případně navrhne opatření k nápravě chyb a nedostatků.
- f) Smí namátkově kontrolovat plnění výše uvedených pravidel i mimo stanovené kontrolní body a termíny pokud to není v rozporu s obecně platnými předpisy.

10.4.2. Zajištění kontroly účetnictví MAS (např. interní či externí audit)

Vzhledem k tomu, že MAS bude žádat spolu s prostředky na podporu individuálních projektů podávaných do jednotlivých fichí také na výdaje spojené s realizací celé SPL (20%) bude jednou za

čtyři měsíce zpracovávat průběžnou zprávu se žádostí o proplacení způsobilých nákladů vydaných za prošlé čtyřměsíční období. V rámci této procedury bude RO SZIF zkontrolována oprávněnost všech výdajů, bude zkontrolováno jejich zaúčtování a v případě, že zde nebudou shledány nedostatky, budou vykazované způsobilé náklady proplaceny.

Kromě těchto kontrol, které budou prováděny RO SZIF, bude vždy nejpozději do 31. ledna následujícího roku provedena kontrola hospodaření MAS. Tuto kontrolu provede Kontrolní komise. Následně o této kontrole sepíše zápis, který předloží k projednání Programovému výboru a následně Valné hromadě MAS. V případě zjištěných nedostatků přijme Valná hromada MAS taková opatření, která zajistí včasnou nápravu a neopakování.

Zpráva Kontrolní komise bude součástí Výroční zprávy MAS, která bude vydávána každým rokem nejpozději do 31. března roku následujícího po roku ve Výroční zprávě hodnoceném.

V souvislosti s případnou doplňkovou hospodářskou činností MAS nebo s realizací vlastního grantového programu (Fond malých projektů) bude účetnictví MAS jednou za dva roky kontrolováno externím auditem, tedy firmou, která má oprávnění k provádění účetního auditu.

10.4.3. Postup při sebehodnocení MAS (zpětné hodnocení činnosti MAS, které je dále využito k zefektivnění následných činností)

MAS plánuje, že každé dva roky bude zpětné hodnocení provádět každé dva roky. V případě potřeby i častěji. Sebehodnocení bude zorganizováno jako skupinový workshop, kam budou pozváni všichni členové MAS. Skupinový workshop bude řízen nestranným facilitátorem. Nestrannost a nezaujatost spolu s odbornými dovednostmi musí být základní předpoklad úspěchu tohoto workshopu. Workshop bude probíhat v následujících krocích:

- 1) Účastníci setkání budou nejdříve identifikovat problémy v dosavadním fungování MAS. Tyto problémy účastníci následně rozdělí do 4 skupin: Komunikační problémy, Organizační problémy, Etické, postojové problémy, Problémy vnějšího prostředí
- 2) K problémové skupině Organizační problémy, podskupina Nastavení systému pak účastníci sestaví problémový strom, ve kterém budou identifikovat vzájemnou kauzalitu popsanych problémů.
- 3) Následně se účastníci rozdělí do dvou skupin, ve kterých navrhnou postupy řešení prioritních problémů. Druhá skupina bude hledat odpovědi na následující otázky:
  - Jak MAS zjistí, čím její členové chtějí být?
  - Jak si lépe rozdělíme práci a vyjasníme kompetence?
  - Jak zajistíme dodržování stanovených pravidel? Za předpokladu, že jsou pravidla jednoznačná, všem srozumitelná a všemi přijímaná
  - Jak dojde k lepšímu zapojení široké veřejnosti?
  - Jak dojde ke zlepšení komunikace se členy MAS?
  - Jak dojde k tomu, aby členové MAS nenadřazovali své osobní cíle nad cíle MAS?
- 4) Posledním krokem pak bude sestavení odpovědnostní matice a určení termínů pro realizaci navržených řešení.

Takto zrealizovaný postup sebehodnotícího procesu MAS, by se měl ukázat jako efektivní a ve svém důsledku přinést pozitivní výsledky do činnosti MAS. Jeho výsledkem by mělo být například i to, že daleko více členů MAS projeví zájem podílet se na přípravných pracích pro aktualizaci SPL, než tomu bylo v roce 2006 v případě Integrované strategie a v roce 2007 a 2008 při tvorbě SPL.

10.5. Archivace

10.5.1. Plán archivace dokumentace

Vzhledem k tomu, že pro celé zúřadování Sekretariátu MAS, jsou vytvářeny, příp. aktualizovány některé vnitropodnikové směrnice, jako je např. i Spisový, archivační (v souladu se zákonem č. 97/1974 Sb., o archivnictví, ve znění pozdějších předpisů) a skartační řád, bude otázka vedení složek projektů detailně propracována v těchto dokumentech. Spisový řád jako vnitropodnikový předpis určuje postupy pro výkon spisové služby MAS. Spisový řád stanoví postupy nakládání s písemnostmi, organizaci a působnost spisové služby. V okamžiku, kdy práce s některými dokumenty přestává být

aktivní (např. Složky projektu po konečném proplacení dotace projektu) je dle důležitosti písemnosti rozhodnuto, jestli bude písemnost uložena do archivu či skartaována. Spisový, skartační a archivní řád MAS přijatý MAS je závazným dokumentem pro všechny zaměstnance MAS. Za realizaci a dodržování Spisového řádu, Archivačního a skartačního řádu je odpovědný programový manažer, případně asistent manažera MAS.

Každá písemnost je označována tzv. skartačním znakem: kdy označení „A“, znamená „Archiv“- uvádí se u písemností trvalé dokumentární hodnoty nebo „S“, značí „Skartace“ – týká se písemností dokumentárně bezcenných, popřípadě „V“ – znamená „Výběr“ – a uvádí se u písemností, pro která nebylo možné jednoznačně v době jejich uložení identifikovat, zda jsou z hlediska dokumentární hodnoty cenné či nikoliv a dále se uvádí na spisu skartační lhůta. Skartační lhůta je doba, po kterou musí být písemnost uložena v archivu, např. „A 10“ znamená, že písemnost má trvalou dokumentární hodnotu a bude v archivu uložena 10 let.

10.5.2. Technické zázemí pro archivaci

Technické zázemí pro archivaci bude zajištěno v sídle OPS pro Český ráj a současně kanceláře MAS.

10.6. Monitoring

10.6.1. Plán monitoringu

Pro finanční záležitosti výdajů z veřejných prostředků jsou používány příslušné právní předpisy pro audit, ověřování a kontroly. Účetní systém používaný pro realizaci Strategie musí být schopen poskytnout podrobné výkazy o výdajích, které pro každého příjemce budou obsahovat podrobnosti o monitorování každé financované části opatření a výši potvrzeného výdaje včetně data přijetí a platby.

Základním smyslem monitorování a vyhodnocování Strategie je zajištění podkladů pro hodnocení efektivity vynaložených zdrojů a hodnocení účinnosti realizovaných opatření. Projekty by měly být monitorovány, příp. hodnoceny jak před svým vstupem do realizace (tzv. ex - ante hodnocení), během realizace (tzv. interim hodnocení), tak i po skončení realizace (hodnocení ex - post). V každé fázi tohoto procesu by informace o projektu měly být na takové úrovni, aby zajistily možnost projekt monitorovat, případně hodnotit.

Hodnocení bude prováděno jak na úrovni projektu, tak i priorit a cílů SPL, jejich naplňování. Jeho cílem je ověření, jak projekt naplňuje cíle a opatření, která si v tomto směru předsevzal. Monitorování a vyhodnocování jednotlivých projektů, priorit a cílů SPL nespočívá pouze ve finanční kontrole, která je samozřejmou součástí systémů veřejného financování, ale také v rozhodování o úpravách konkrétních forem navržených a prováděných rozvojových opatření.

Přínos projektu a jeho dopad na rozvoj daného území hodnotí Výkonný monitorovací výbor MAS.

Hodnocení ex ante je součástí hodnotící zprávy předkládané Programovému výboru MAS.

Pro průběžné a celkové hodnocení SPL, dle priorit, cílů a opatření naplňujících cíle realizovaných prostřednictvím projektů, MAS připraví hodnotící tabulky, které korespondují rovněž na monitoring Integrované strategie území. Tyto budou umístěny na webových stránkách <http://www.craj-ops.cz>. Do hodnotících tabulek se promítne hodnocení dopadů realizovaných projektů na rozvoj daného území. Toto hodnocení bude provádět Výkonný monitorovací výbor MAS Český ráj. Výsledná zpráva z provedeného hodnocení bude předkládána prostřednictvím Programového výboru MAS Český ráj Správní radě Společnosti v termínu do 30.06. běžného roku (počínaje rokem 2009). Vypracované tabulky podají informaci o finančních ukazatelích, ukazatelích výstupu (vztahujících se k činnosti; jsou měřeny v naturálních jednotkách – např. počet nových pracovních míst, atp. či úroveň rozpracovanosti), ukazatelích výsledku (ukazující přímé a okamžité efekty z programu; poskytnou informace o změnách, které ovlivňují chování nebo výkon přímých uživatelů pomoci; mohou mít rovněž naturální povahu i finanční povahu) a ukazatelích účinku (tyto vykazují důsledky fiché nad rámec okamžitých efektů na přímé uživatele fiché; přičemž rozlišujeme účinky specifické – tj. po uplynutí určité doby, které jsou důsledkem realizované činnosti, a účinky globální, tj. účinky, které ovlivňují větší část obyvatel).

Zpráva s výsledkem hodnocení, po projednání Správní radou Společnosti, bude spolu s údaji o žadatelích o veřejnou podporu a její výši (tzn. informace v rozsahu: jméno příjemce podpory, název projektu, výše a forma podpory) umístěna na webových stránkách <http://www.craj-ops.cz>.

➤ Interim hodnocení

Příjemce podpory v průběhu realizace projektu 2x do roka bude předkládat Sekretariátu MAS zprávu o postupu prací při realizaci projektu, tzv. Monitorovací zprávu. Formulář Monitorovací zprávy bude možné stáhnout na internetových stránkách MAS <http://www.craj-ops.cz> a bude jejím smyslem bude získat minimálně tyto informace:

- Specifikace projektu, název projektu a jméno příjemce,
- období, za které je zpráva podávána,
- monitorovací tabulka – naplňování monitorovacích indikátorů,
- neplánované situace v průběhu realizace projektu,
- datum vyplnění a podpis příjemce.

Sekretariát MAS po přijetí této zprávy provede její zaevidování a provede porovnání skutečného postupu realizace s plánovaným, vyhodnotí stav plnění monitorovacích indikátorů a v případě, že shledá odlišnosti od plánovaného stavu či vyhodnotí stav projektu, jako rizikový navrhne provedení neplánované kontroly. Monitorovací zpráva bude uložena do Složky projektu.

Sekretariát MAS provádí souhrnné hodnocení všech monitorovaných projektů, váže je na priority a cíle SPL. Souhrnné monitorovací tabulky za všechny realizované projekty současně se čtvrtletní zprávou MAS postupuje příslušnému pracovišti RO SZIF.

Pokud příjemce ukončuje projekt, vyhotoví Závěrečnou monitorovací zprávu (stejný formulář jako u průběžné na www MAS) a předá ji společně se Žádostí o proplacení dotace. V případě ukončení projektu, předložení Žádosti o proplacení, probíhá vždy kontrola na místě jako součást závěrečné kontroly před proplacením dotace. Jestliže nebudou naplněny plánované monitorovací indikátory výstupu, další postup bude odvislý od sankčního systému dle PRV ČR 2007-2013.

➤ Ex post hodnocení

Příjemce podpory je povinný poskytovat Sekretariátu MAS monitorovací zprávy i po skončení projektu, a to v horizontu pěti let po ukončení projektu - vždy na konci každého běžného roku. Zprávy pro ex post hodnocení budou předkládány na formuláři, který bude možné stáhnout na internetových stránkách MAS <http://www.craj-ops.cz>. V rámci monitorovacích indikátorů budou sledovány jak indikátory výstupu, výsledku, tak i dopadu (indikátory dopadu budou ročně sledovány externí a nezávislým odborným subjektem, který provede analýzu stavu a připraví hodnotící studii dopadů SPL na území MAS). Sekretariát MAS vypracuje z dílčích monitorovacích zpráv souhrnnou monitorovací zprávu, která bude velmi úzce vázána jak na priority a cíle SPL, účinnost a efektivnost navržených opatření, ale i ve vazbě na Integrovanou strategii území. Tyto podklady budou tvořit významné vstupy pro zpracování Výroční zprávy MAS. Výstupy této zprávy dají podnět Programovému výboru MAS pro případnou aktualizaci SPL a Integrované strategie území. O změnách pak bude rozhodovat Programový výbor MAS, plénum MAS a Správní rada MAS.

10.6.2. Způsoby ověřování monitorovacích kritérií

Každá fiché SPL obsahuje výčet monitorovacích indikátorů, které budou v průběhu realizace podpořeného projektu a při jeho ukončení sledovány. V kapitole 10.6.1 je popsáno, i jakým způsobem budou monitorovací indikátory sledovány. Ke způsobu ověřování monitorovacích kritérií (indikátorů) je třeba přistupovat dle toho, jestli se jedná o indikátory výstupu, výsledku nebo dopadu. Ověřování monitorovacích indikátorů bude probíhat v souladu s postupy stanovenými SZIF.

10.7. Vyhodnocení SPL (evaluace)

10.7.1. Plán vyhodnocování

Evaluace SPL spočívá především v hodnocení plnění cílů SPL, nastavení vhodnosti opatření pro dosažení definovaných cílů SPL a vize MAS v určitém časovém horizontu, samozřejmě součástí je i evaluace finančního efektu strategie. V tomto ohledu jsou předmětem evaluačních analýz především

monitorovací indikátory plánované a reálně dosažené a výše investice, které si tato fiskální politika vyžádala. Tímto způsobem je možné dospět k závěru jak efektivně byla celá koncepce uchopena co se týče regionálního rozvoje.

Samozřejmým předmětem evaluace však jsou i samotné administrativní procesy, tj. uchopení celého zúřadování SPL (příjem, výběr a kontrola realizace individuálních projektů z pohledu dodržování stanovených pravidel, efektivity provádění jednotlivých činností a efektivita práce zaměstnanců Sekretariátu MAS a subjektů dodávajících MAS své služby na základě dohod o dílo či mandátních smluv), dále také evaluace podpůrných činností MAS spojených se vzděláváním, propagací a marketingem MAS, komunikací v rámci i za hranicemi území MAS atp. a komplexně evaluace uchopení a účinnosti metody Leader, tj. zapojení veřejného a soukromého sektoru do realizace a aktualizace SPL, jak je přínosné toto partnerství pro rozvoj území.

Způsoby hodnocení SPL jsou popsány v kap. 10.6.1, evaluace ex-ante probíhá před vlastním nastavením SPL, kdy jsou vzaty v potaz závěry sociálně ekonomické analýzy, následně jsou navržena v rámci strategie opatření pro dosažení definovaných cílů a pro monitoring určeny monitorovací indikátory, které budou sledovány v průběhu realizace strategie (interim evaluace) – tato bude probíhat po dobu realizace SPL tj počínaje rokem 2009 (bude hodnocen r. 2008), každý rok budou předmětem evaluace výstupy, výsledky a dopady roku předcházejícího, až do doby ukončení SPL tak, jak naznačuje přehledná tabulka pod tímto textem. Po ukončení SPL bude provedena evaluace ex-post, dle předpokladu že realizace posledních projektů by měla být ukončena v r. 2016 či 2017, potom by ex-post hodnocení bylo ještě o rok posunuto.

Časový harmonogram evaluace:

Evaluace	11/2009	02/2010	02/2011	02/2012	02/2013	02/2014	02/2015	02/2016	2017 a dále
Ex-ante	X								
Interim		X	X	X	X	X	X	X	
Ex-post									X

Provedení evaluace bude v kompetenci Výkonného monitorovacího výboru MAS (bude najat nezávislý odborný subjekt), který výsledek svého hodnocení předloží Programovému výboru MAS, který v průběhu realizace SPL a jeho průběžného vyhodnocování může přistoupit k aktualizaci a účinnější úpravě strategie.

10.7.2. Postupy vyhodnocování

➤ Postupy v ex-ante hodnocení

Při tomto hodnocení MAS vycházela z Integrované strategie území a nastavených parametrů pro monitoring. Hodnocení proběhlo expertně a dle metodik uplatňovaných při jiných dotačních titulech a také porovnáním cen v místě a čase obvyklými s předpokládanými jednotkovými finančními hodnotami vázajícími se k jednotlivým typům monitorovacích indikátorů, se kterými měla v minulosti MAS již svou zkušenost.

➤ Postupy interim hodnocení

Průběžné hodnocení nebude spočívat jen na hodnocení realizovaných projektů, průběžných monitorovacích zpráv, a dopadů realizovaných projektů v území, nýbrž také na komplexním uchopení a úřadování MAS, uplatnění principu Leader a uplatnění partnerského přístupu při rozvoji území.

Při hodnocení budou uplatněny metody jako sběry nejaktuálnějších statistických dat, statistická šetření přímo v terénu (zapojení vysokoškoláků z Královéhradecké univerzity, či VŠE oboru regionalistiky, např. v souvislosti se zpracováním jejich bakalářské či diplomové práce), dotazníková či anketní šetření v území (rovněž zapojení studentů), monitoring získaný např. jako odezva na vydávaná periodika, či v rámci organizovaných diskusních kulatých stolů v území, na organizovaných seminářích či přímo v Sekretariátu MAS při individuálních konzultacích jako zpětná vazba od potenciálních žadatelů o podporu, případně získaná zpětná vazba získaná prostřednictvím interaktivních webových stránek MAS z diskusního fóra,

Základem pro hodnocení bude porovnání plánovaných cílů, monitorovacích indikátorů proti skutečnému stavu, a to na úrovni jak projektů, tak ale i SPL jeho nastavených opatření (fichí), dále porovnání výsledků akčního komunikačního plánu oproti jeho nastaveným předikovaným výstupům.

Na hodnocení interim se bude podílet Výkonný monitorovací výbor, Programový výbor a Sekretariát MAS; přičemž hodnotící činnost bude řídit předseda Programového výboru, který bude dílčí činnosti při hodnocení delegovat na další členy uvedených orgánů MAS a Sekretariátu MAS. Na základě porovnání plánovaných výsledků a výsledku ve skutečnosti dosažených bude formulovat hodnocení jak projektů, tak i činnosti MAS. Hodnotící zpráva bude významným podkladem pro zpracování Výroční zprávy MAS. Pokud se v této fázi hodnocení zjistí nesoulad (v tom negativním smyslu) ve směrech dopadů fiskální politiky, hodnotící zpráva poskytne i návrhy na opatření, která by účinněji napomohla při dosahování nastavených cílů a eliminaci úzkých míst vypluvších ze sociálně ekonomické analýzy.

➤ **Postupy ex-post hodnocení**

Postupy ex-post hodnocení se budou obdobně jako postupy u interim hodnocení. Hodnocení bude však pojato komplexně, budou vyhodnoceny všechny roky realizace a naplňování cílů SPL. Tedy bude řešen minimálně šestiletý časový horizont, vyhodnoceny budou komplexně výsledky a dopady realizovaných projektů při jejich zařazení pod jednotlivé priority SPL a rovněž s vazbou na Integrovanou strategii MAS, realizované výzvy, administrativa, efektivita fiskální politiky, komunikační plán za celé období realizace SPL a úspěšnost uplatnění principu LEADER, partnerské MAS jak v ČR, tak zahraniční MAS, přínosy pro MAS Český ráj a Střední Pojizeří – účinnost benchmarkingu pro vybraná témata MAS během časového horizontu realizace SPL, atd. Hodnotící zpráva bude podávat ve vazbě na následující programovací období, politiku ČR a EU v oblasti rozvoje venkova, odpovědi na to, jakým způsobem bude vhodné uchopit strategii pro další časový horizont (tj. po r. 2013).

10.7.3. Zajištění evaluace (např. vyhodnocování před zahájením/ex-ante, nahodile/ad-hoc, v průběhu/on-going, po skončení/ex-post)

Zajištění evaluace je popsáno v předchozích podkapitolách kap. 10. , přičemž Ex-ante hodnocení provedla externí hodnotitel. Interim hodnocení bude provádět střídavě Výkonný monitorovací výbor s Programovým výborem MAS a Sekretariátem MAS (roky 2009, 2011, 2012, 2014) a externí subjekt, který bude vybrán na základě zadávacího řízení (roky 2010, 2013, 2015); Ex-post hodnocení se předpokládá, že bude provedeno Výkonným monitorovacím výborem a Programovým výborem MAS, ale skutečný stav bude také záležet na tom, jaká bude návaznost pro následné plánovací období EU.

10.7.4. Návrh způsobu zpracování výsledků vyhodnocování do SPL

Způsob zpracování výsledků vyhodnocování do SPL bude velmi odvislý od pravidel stanovených SZIF pro tuto činnost. Jak je již uvedeno v předešlých podkapitolách kap. 10, hodnocení SPL je prováděno především proto, aby se zjistilo, jak účinně jsou naplňovány priority a cíle SPL, a také proto, že je možné že se zjistí, že opatření a podmínky nastavené v rámci SPL nebyly nastaveny zcela účelně, tedy může na základě evaluace dojít k návrhu aktualizace strategie, a to jak v rámci priorit, cílů a opatření, ale i co se týče rozložení finančních alokací v rámci let realizace SPL, či podmiňujících parametrů fichí SPL, neb administraci a procesu hodnocení a výběru projektů a monitoringu.

Případná aktualizace by měla být nastavena v čase tak, aby nikterak negativně neovlivnila a nenarušila právě probíhající výzvy (nastavené parametry výzvy – podmínky, kritéria, pravidla, atp.) , tzn. případná aktualizace se provede teprve po vyhlášení a ukončení výzvy a to takovým způsobem, aby bylo možné včas umožnit potenciálním předkladatelům workshop, na kterém budou se všemi novinkami seznámeni.

Na základě výstupů z evaluačních analýz je v kompetenci Programového výboru MAS provést aktualizaci SPL, který projedná svůj návrh s Plénem MAS, které schválí či zamítne dané změny. Tato změna bude Sekretariátem MAS zpracována do písemnosti Hlášení o změně a postoupena ke schválení na SZIF.

10.7.5. Způsoby zveřejňování výsledků SPL a vyhodnocování

Předpokladem úspěšnosti Strategie je informování veřejnosti, obyvatel daného území, představitelů obcí a měst, podnikatelů, neziskového sektoru, atd. V této souvislosti budou výsledky SPL, naplňování priorit a cílů, a výsledky průběžného vyhodnocování zapracovány do každoročně vydávané Výroční zprávy. Tato zpráva bude vydávána v tištěné podobě v nákladu cca 1 tis. ks nejpozději do konce první poloviny roku následujícího po roku sledovaném a distribuována bude do všech obcí v území MAS. Výroční zpráva bude rovněž uveřejněna na internetových stránkách MAS <http://www.craj-ops.cz> a na internetových stránkách všech obcí v území. Výtah z Výroční zprávy bude součástí zpravodaje MAS, který bude vydáván a distribuován v průběhu realizace SPL.

10.8. Propagace MAS

Propagace MAS je řešena v dokumentu Implementační struktura Strategie rozvoje MAS Český ráj a Střední Pojizeří. Problematika týkající se propagace MAS ve smyslu uchopení SPL byla na základě brainstormingových jednání aktérů území propracována a byl zkonstruován jednoduchý model komunikačního plánu MAS, v rámci něhož jsou řešeny komunikační toky jak uvnitř MAS, ale i směrem ven. Směr ven dále v textu budeme chápat jako účinnou propagaci MAS.

10.8.1. Způsob zajištění propagace činnosti MAS

Úkolem účinně propagovat MAS je pověřen organizační manažer Sekretariátu MAS.

Po vizuální stránce bude propagace MAS respektovat požadavky EU na publicitu.

Podstatnými úkoly organizačního manažera při zajištění účinné propagace činnosti MAS jsou tyto:

- koordinace aktivit spojených s komunikačním plánem směrem navenek MAS, sestavení ročního plánu propagace (aktivity a určení finanční náročnosti, stanovení kompetentních osob při jeho implementaci),
- sestavení textové náplně propagačních a informačních materiálů,
- průběžné aktualizace internetových stránek MAS <http://www.craj-ops.cz>,
- organizace účasti MAS na konferencích pořádaných vyššími územními celky (např. Libereckým krajem, Královéhradeckým krajem či Středočeským krajem a nebo regiony soudržnosti Severovýchod či Střední Čechy) či jiných konferencích řešících otázku kvality života na venkově pořádaných jinými subjekty,
- organizace účasti MAS na výstavách a veletrzích, tematicky zaměřených na kvalitu života na venkově (např. v tématech PPP, občanské vybavenosti, marketingu cestovního ruchu atp.),

Dle kapacitních a finančních možností může organizační manažer některé úkoly spjaté s propagací MAS delegovat na externího dodavatele. Jedná se především o aktivity spojené s jednotným grafickým stylem MAS (jak v rámci elektronické propagace, tak i v tištěné podobě – příkladem je zpracování grafického manuálu, který navrhne logo MAS a propagační a marketingový materiál jako jsou např. vizitky, korespondenční tiskopisy, propisky, atp.), tiskařské a grafické práce, zpracování fotografií, jazykové korektury (především při rozvíjející se spolupráci se zahraničními LAG v Itálii a Polsku).

Schvalování ročního plánu propagace, právě tak jako hodnocení komunikačního plánu za běžný kalendářní rok – jeho naplnění přísluší kompetenčně Programovému výboru MAS. Programovému výboru předkládá také ke schválení organizační manažer Sekretariátu MAS navržené texty jak při aktualizacích internetových stránek, tak před zadáním zhotovení propagačních a informačních materiálů.

10.8.2. Způsob informování obyvatelstva, zájmových skupin, oborových sdružení apod.

Komunikační toky uplatňované MAS ve smyslu propagačních a informačních aktivit MAS směřují a dále budou směřovat na cílové skupiny uvnitř území MAS a na cílové skupiny mimo území MAS.

Účinným nástrojem pro přenos informací dovnitř a navenek MAS jsou internetové stránky MAS <http://www.craj-ops.cz>. Webové stránky plní zatím především funkci informační a propagační, během r. 2008 doznají změn, které přinesou území možnost interaktivního vstupu na tyto stránky a umožní tak účinný dialog mezi zástupci MAS a obyvatelstvem, zájmovými skupinami, oborovými sdruženími a dalšími subjekty. Další změnou při fungování internetových stránek bude vytvoření intranetu v rámci webových stránek, kam se budou umísťovat interní materiály, jako jsou veškeré dokumenty MAS, které není dle Statutu společnosti třeba veřejně umísťovat, a interní materiály spjaté s administrací Sekretariátu MAS.

Dalším nástrojem, který bude při realizaci SPL uplatňován více intenzivněji nežli tomu je doposud, bude poskytování informací subjektům regionu prostřednictvím info materiálů – letáčků (distribuce by měla být v čase nastavena min. 2x ročně a součástí letáku by měla být aktuální výzva SPL MAS). Dále potom informace poskytované ve Zpravodaji MAS (min. 2x ročně a zaměřený především na SPL, aktuální výzvy, naplňování cílů SPL, úspěšně realizovaných projektech, benchmarkingové praktiky, MA 21, udržitelný rozvoj, atp.), a to jak v elektronické, tak tištěné podobě. Dalším z úkolů, které plánuje MAS, bude zajištění přenosu informací přístupné široké veřejnosti na účelně vytvořených tabulích na obecních úřadech v rámci území a uspořádávání osvětových akcí zaměřených jak na celou problematiku SPL, tak ale i na konkrétní úspěšné podpořené projekty (prezentace přínosů pro území, fotodokumentace, atp.) na půdě obecních úřadů, či dle dispozic obcí v kapacitně vyhovujících prostorách.

Subjekty mimo region bude MAS informovat prostřednictvím sekretariátu MAS v rámci médií jako např. Venkovské noviny, Veřejná správa, TV a rozhlasové vstupy. Dále na pořádaných konferencích a seminářích zaměřených tematicky na kvalitu života na venkově, či související témata. A spoluprací s dalšími MAS v rámci ČR a zapojením do národních struktur MAS.

10.8.3. Zhodnocení účinnosti propagace MAS

Jedním z témat při brainstormingových jednáních aktérů MAS bylo i zhodnocení dosavadních praktik a účinnosti propagace MAS. Protože hodnocení podalo informaci o tom, že propagace MAS zatím nebyla uchopena plně efektivně, existují i slabiny (jako např. absence některých témat spojených s problematikou Leader na webu <http://www.craj-ops.cz>., či že povědomí o MAS v regionu není příliš vysoké, či že MAS nemá vlastní vizuální identitu, atp.), které je možno dále vylepšovat. Toto hodnocení dalo impuls pro vytvoření jednoduchého modelu komunikačního plánu (viz. kap. 10.8.1 a 10.8.2), v rámci něhož byla řešena otázka účinnějšího marketingu a propagace MAS.

Pro každý rok v rámci programovacího období 2007 (resp. 2008) - 2013, počínaje rokem 2008 bude vypracován akční komunikační plán, který bude ukládat krátkodobé cíle pro globálně nastavenou vizi komunikace, a to „Efektivní a účinně řízená komunikace jak uvnitř, tak vně MAS“ v rámci které bude sledována i otázka účinného marketingu a propagace MAS.

Neboť MAS Český ráj a Střední Pojizeří ctí pravidlo Demingova modelu; je zcela samozřejmé, že každý plán si prochází svou realizací a následuje kontrola a případná korekce. Tzn. jednoleté komunikační plány budou procházet evaluací a budou vyvozena nápravná opatření pro eliminaci negativ, která se při těchto hodnocení zjistí. Tyto dílčí (hodnocení po uplynutí akčního komunikačního plánu) evaluace, ale i závěrečné hodnocení celého komunikačního plánu (po uplynutí šestiletého programovacího období) bude provádět Programovací výbor MAS.

10.8.4. Jak často a jakým způsobem bude probíhat aktualizace www stránek

Od prvního července má MAS nové webové stránky a jejich aktualizace probíhá a bude probíhat průběžně, dle aktuální potřeby, aktualit MAS, aktualit vztažených k SPL, výzvám, konaných akcí MAS, organizovaných školení a seminářů a v rámci diskusního fóra dle zadávaných dotazů budou poskytovány flexibilně reakce MAS. Nelze tedy přesně sdělit periodicitu denní, týdenní či měsíční, nýbrž je zcela zřetelné, že je v zájmu MAS, aby www stránky měly vypovídací schopnost, byly aktuální a smysluplné. Nejnižším časovým vymezením aktualizace je s ohledem na diskusní fórum minimálně týden.

10.8.5. Plán informovanosti o své činnosti a výsledcích do budoucna

(členy/partnery MAS, obyvatelstvo)

Tak, jak je popsáno již v kapitole 10.8.3 pro každý rok v rámci programovacího období 2007 (resp.2008) - 2013, počínaje rokem 2008 bude vypracován akční komunikační plán, který bude ukládat krátkodobé cíle pro globálně nastavenou vizi komunikace, a to „Efektivní a účinně řízená komunikace jak uvnitř, tak vně MAS“ v rámci které bude sledována i otázka účinného marketingu a propagace MAS.

Plán propagace a informovanosti o činnosti MAS bude připravovat organizační manažer Sekretariátu MAS a schvalovat jej bude Programovací výbor MAS. V rámci jednoletého plánu komunikačního plánu bude připraven i plán informovanosti o činnosti MAS, tj. budou navrženy konkrétní aktivity a plánované výsledky s určením (prostým odhadem) finanční náročnosti na realizaci těchto aktivit. Tento plán bude připravován v rámci programovacího období 2007-2013 vždy na následující kalendářní rok, tj. celkem bude zpracováno 6 akčních plánů, do kterých se promítne každoroční vyhodnocování účinnosti a efektivity plánu zrealizovaného.

Plán propagace pro r. 2009 :

Plánovaná aktivita	Plánovaný rozpočet na akci (odhadovaná finanční náročnost v tis. Kč)
Sestavení jednotné vizuální identity organizace – jako je logo, vizitky (2008), hlavičkový papír, pozvánky, propisky, atp.	40 -50
Zpravodaj MAS (periodicita min. 2x ročně, v záměru je vydávat jej 3x ročně; zdarma dodávaný; rozsah cca 8-12 stran, formát A4 v nákladu cca 5 tis. ks)	20-30 na jedno číslo včetně grafiky a rozesílky; celkem náklad cca 60
Výroční zpráva MAS – reprezentativní tiskovina (1x ročně v nákladu cca 500. Ks)	20
Propagační leták směřovaný dovnitř území MAS	15 – 20
Pořádání akcí pro veřejnost pod hlavičkou MAS 2 x ročně (2008)	náklad na jednu akci cca 5 tis, celkem cca 10
Předpokládaná finanční náročnost celkem v r. 2008:	160

11. Zapojení žen, mladých lidí a zemědělců

MAS „Český ráj a Střední Pojizeří“ si uvědomuje výrazné znevýhodnění výše uvedených skupin v regionu při zapojování do sociálních procesů v území, a proto se snaží přitáhnout zástupce těchto skupin do středu dění v MAS, což se daří.

Členskou základnu MAS tvoří ženy z 35%, mladí lidé do 30 let jsou zapojeni ve 30% a zemědělci ve 32,5%. Jednání při tvorbě SPL se zúčastňovalo o mnoho žen více, nežli je členů. V týmu tvořící SPL bylo zastoupeno 43% žen, 23 % zemědělců a z toho 20% mladých. Tímto poměrem byla struktura v týmu vyrovnaná.

V MAS je vidět a ostatní členové si uvědomují podstatně aktivnější přístup žen k práci v MAS a v práci pro region prostřednictvím LEADERu+. Další rozšíření, či aktivity žen nebo mladých do 30 let jsou vítány.

Přesto možné další řešení navrhl přípravný výbor MAS v nabídce jednotlivých opatření - tento faktor je zohledněn v preferenčních kriteriích u jednotlivých fichí. Problém bude i nadále sledován a monitorován, případně bude vytvořena pracovní skupina zaměřená jen na tuto problematiku.

11.1. Zapojení žen, mladých lidí do 30 let a zemědělců mezi členy MAS

Zapojení žen v MAS je 32,5% , zemědělců 25% a mladých lidí z celkového počtu členů v MAS je 12,5%

11.2. Účast žen, mladých lidí do 30 let a zemědělců v rozhodovacích orgánech MAS

Účast žen v rozhodovacích orgánech je v PV 23,3%, ve VK 17% a ve VMV 50%

Mladých lidí do 30 let je v PV 23,3%

Zemědělců je v PV 44,5% ve VK 33,4% a ve VMV 33,4%

11.3. Existence komisí či pracovních skupin zaměřených na tuto problematiku, popis jejich činností a navrhovaných způsobů řešení.

Tým pro SPL byl složen z 18ti členů rozdělených v několika tematicky zaměřených skupinách (popsáno v SPL). Z této skupiny tvořily ženy 11 členů – 61,1% a muži 7 členů – 38,9%. To odráží i aktivitu zapojení v MAS.

11.4. Analýza potřeb a problémů žen, mladých lidí a zemědělců

Tento problém bude řešen v případě malého efektu v podpořených projektech díky zvýhodněným preferenčním kritériím

11.5. Vztah cílů a fíčí k cílovým skupinám (ženy, mladí lidé, zemědělci)

Ve všech fíchí jsou bodově tyto skupiny zvýhodněny, SPL zohledňuje další postup v případě malého efektu podpořených projektů se zaměřením na tyto skupiny.

Strategický plán LEADER byl schválen na veřejném zasedání Pléna Místní akční skupiny Český ráj a Střední Pojizeří, které se konalo v budově obecního úřadu v Karlovicích čp. 12 (sídlo o.p.s. pro Český ráj) dne 21. října 2008.

V Karlovicích 21.10.2008

.....
Luděk Láska
manažer MAS Český ráj a Střední Pojizeří,
ředitel Obecně prospěšné společnosti pro Český ráj

.....
Vlasta Špačková
předsedkyně Správní rady
Obecně prospěšné společnosti pro Český ráj